

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/25-01/15
URBROJ: 6521-31-25-1
Zagreb, 7. veljače 2025.

D.E.U. br. 24/023

ODBOR ZA POLJOPRIVREDU
Marijana Petir, predsjednica

Poštovana predsjednice Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za poljoprivredu dokument Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske:

Stajalište Republike Hrvatske
o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka, izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005
COM (2023) 770

koje je Koordinacija za vanjsku i europsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/25-07/35, URBROJ: 50301-21/06-25-2 na sjednici održanoj 4. veljače 2025.

Navedeni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 7. prosinca 2023., te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 14. ožujka 2025.

S poštovanjem,

PREDSJEDNICA ODBORA
Jelena Miloš

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2023) 770
- COM (2023) 770

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka, izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of animals during transport and related operations, amending Council Regulation (EC) No 1255/97 and repealing Council Regulation (EC) No 1/2005

Brojčana oznaka dokumenta:

16405/23

16405/23 ADD1-6

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

Nadležna služba:

Služba za zdravlje životinja

Sektor za zdravlje i dobrobit životinja

Nadležna služba u MVEP (Sektor za COREPER I):

Uprava za Europu

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za životinje i veterinarska pitanja: zdravlje i dobrobit životinja (F.21)

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

U kontekstu strategije „od polja do stola“, Europska komisija je najavila reviziju zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja, uključujući dobrobit životinja tijekom prijevoza. Prijedlog uredbe predstavljen je 7. prosinca 2023. godine.

Ovom Uredbom se očekuje poboljšanje dobrobiti za 1,6 milijardi životinja koje se prevoze u ili iz EU svake godine. Nova pravila odražavaju najnovije znanstvene dokaze i uvide, kao i tehnološki razvoj.

Ovim se nastoji doprinijeti održivoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji osiguravanjem više razine dobrobiti životinja i izbjegavanjem poremećaja na unutarnjem tržištu, čime se pridonosi pomaku prema ekonomski, okolišno i društveno održivom prehrambenom sustavu. Zbog toga se ovim prijedlogom uvode mjere koje pogoduju lokalnom klanju životinja, čime se prijevoz živih životinja zamjenjuje prijevozom trupova i mesa. Očekuje se da će ove mjere pomoći u jačanju načela kratkih opskrbnih lanaca uz zaštitu životinja sprječavanjem dugih prijevoza do klanja.

Treba ograničiti i prijevoze u druge svrhe osim klanja s namjerom da se oni u konačnici što više zamijene prijevozima embrija, sjemena i slično, koji su učinkovitiji s obzirom na broj životinja koje se prevoze, ali i ekološki prihvatljiviji i uz stvaranje nižih troškova.

Opći ciljevi prijedloga su:

- doprinijeti održivoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji;
- osigurati višu razinu dobrobiti životinja;
- približiti zahtjeve za dobrobit životinja najnovijim znanstvenim dokazima;
- odgovoriti na društvene zahtjeve;
- učiniti pravila lakšim za provedbu (digitalizacija);
- osigurati neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, kako za uzgojene životinje tako i za životinje koje se prevoze u druge gospodarske svrhe.

Specifični ciljevi se, između ostalog, odnose na sljedeće:

- smanjiti probleme dobrobiti životinja povezane s dugim putovanjima i ponavljajućim istovarima i ponovnim utovarima povezanim s nekoliko razdoblja odmora;
- osigurati da životinje imaju više prostora prilikom prijevoza;
- poboljšati uvjete prijevoza ranjivih životinja;
- izbjegavanje izlaganja životinja ekstremnim temperaturama;
- olakšati provedbu pravila EU-a o zaštiti životinja, uključujući putem digitalizacije;
- bolje zaštititi životinje koje se izvoze u zemlje izvan EU-a;
- bolje zaštititi mačke i pse koji se prevoze u vezi s gospodarskom djelatnošću.

Prijedlog je usmjeren na četiri važna elementa za bolju dobrobit životinja u prijevozu:

Ograničeno vrijeme putovanja i više pauza za odmor - Životinje namijenjene klanju imaju maksimalno vrijeme putovanja od 9 sati. Trenutačno nema ograničenja u trajanju putovanja do klaonice (samo uvjet odmora od 24 sata na kontrolnoj točki nakon 24 do 29 sati putovanja, ovisno na vrsti). Za ostale životinje, maksimalno vrijeme putovanja je 21 sat, što mora uključivati najmanje 1 sat odmora nakon 10 sati. Nakon ovog putovanja životinje moraju dobiti 24 sata odmora izvan vozila prije nastavka putovanja, a tijekom odmora, životinje moraju biti hranjene i napojene. Nakon 24 sata odmora, životinje se mogu transportirati još jednu etapu od 21 sat (uključujući 1 sat odmora nakon 10 sati), nakon čega moraju stići na konačno odredište. Ovaj novi pristup ograničenog vremena putovanja usklađen je sa zakonodavstvom o socijalnim pravima vozača.

Povećani dopušteni prostor - Prijedlogom se bitno poboljšavaju prostorne odrednice u odnosu na postojeće zakonodavstvo. Prijedlog utvrđuje minimalni prostor koji svaka životinja mora imati, ovisno o težini i vrsti. Ovi minimalni standardi slijede preporuke Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA¹) i važni su kako bi omogućili životinjama da sigurno prilagode svoj položaj i odmore se tijekom putovanja.

Poboljšani uvjeti za izvoz u zemlje izvan EU-a - Prijedlog uključuje niz novih zahtjeva kako bi se osiguralo da se ažurirana pravila EU-a za zaštitu životinja tijekom prijevoza učinkovito primjenjuju i na izvoz, do odredišta u zemlji koja nije članica EU-a. To uključuje stroža pravila za prijevoz životinja morem (viši standardi pomorske sigurnosti za plovila i obučeno osoblje za dobrobit životinja na brodu), kao i novi neovisni sustav revizije i certificiranja za izvoz životinja cestom i morem.

Temperaturna ograničenja tijekom transporta - Prijedlog štiti životinje od ekstremnih visokih ili niskih temperatura. Ako se očekuju temperature između 25°C i 30°C, putovanja se moraju ograničiti na najviše 9 sati. Kada su dnevne temperature iznad 30°C, prijevoz životinja bit će dopušten samo noću. Kada je noćna prognoza temperatura iznad 30°C, životinjama će se dati više prostora kako bi se spriječio toplinski stres.

Istovremeno, kada se očekuje temperatura ispod 0°C, cestovna vozila moraju biti pokrivena, a životinje moraju biti zaštićene od izlaganja vjetru. Ispod -5°C, uz gore navedene mjere, vrijeme putovanja ne smije biti duže od 9 sati.

Uključene su posebne odredbe za ranjive životinje, kao što su gravidne životinje, kokoši na kraju proizvodnog ciklusa i neodbijena telad. Postoje i posebne odredbe za mačke i pse koje drže uzgajivači, prodavači, trgovine za kućne ljubimce i skloništa, uključujući minimalnu dob za prijevoz i dodatne veterinarske zdravstvene preglede, kao i nove i specifičnije zahtjeve za transport vodenih životinja.

Prijedlog Uredbe uključuje sljedeće odredbe:

Poglavlje I: Predmet, opseg, definicije i opće odredbe

Ovo poglavlje pojašnjava opseg primjene prijedloga, daje definicije i uključuje opće zahtjeve primjenjive na sve operacije prijevoza.

Poglavlje II: Ovlaštenja organizatora i prijevoznika

Ovo poglavlje utvrđuje pravila i uvjete za ovlaštenje organizatora za organiziranje prijevoza životinja i za ovlaštenje prijevoznika za prijevoz životinja.

Poglavlje III: Prijevozna sredstva

Ovo poglavlje propisuje uvjete za odobrenje cestovnih vozila za prijevoz životinja, koji već postoje u sadašnjem zakonodavstvu. Zračni prijevoz moraju obavljati prijevoznici koji su članovi Međunarodnog udruženja za zračni prijevoza (IATA²).

¹ EFSA - European Food Safety Authority

² IATA - International Air Transport Association

Poglavlje IV: Obveze prije polaska

Ovo poglavlje zahtijeva zapisnike putovanja i za duga i za kratka putovanja. Skrbnici su odgovorni za sposobnost utovarenih životinja za prijevoz.

Poglavlje V: Obveze tijekom prijevoza i na mjestu odredišta

Ovo poglavlje se odnosi na obveze prijevoznika tijekom putovanja. Obuhvaćeni su i sabirni centri.

Ovo poglavlje propisuje obvezu praćenja cestovnih vozila u stvarnom vremenu.

Prijevoznici su također dužni prikupljati informacije na temelju određenih pokazatelja, analizirati ih i poduzeti korektivne mjere za poboljšanje dobrobiti životinja koje se prevoze.

Poglavlje VI.: Uvjeti za prijevoz kopnenih životinja

Ovo poglavlje predviđa maksimalno vrijeme putovanja za životinje za klanje i životinje koje se prevoze u druge svrhe. Posebna maksimalna vremena putovanja također su određena za prijevoz neodbijenih životinja.

Putovanja pod ekstremnim temperaturama vremenski su ograničena uz dodatne uvjete koje je potrebno ispuniti.

Poglavlje VII: Prijevoz u i iz trećih zemalja

Ovo poglavlje uključuje nova pravila za prijevoz životinja u treće zemlje, kao što su potvrde za organizatore i potvrde koje potpisuju nadležna tijela trećih zemalja prije putovanja brodom za prijevoz stoke.

Kontrolne točke u trećim zemljama moraju ispunjavati standarde jednake onima koji se primjenjuju u Uniji.

Poglavlje VIII: Obveze nadležnih tijela

Ovo poglavlje sadrži odredbe o obuci i svjedodžbama o osposobljenosti operatera kao i zahtjev za određivanjem izlaznih točaka. Poglavlje također uključuje pravila o nacionalnim tijelima za vezu za prijevoz životinja, kao i o analizi podataka prikupljenih na temelju pokazatelja iz poglavlja V.

Poglavlje IX. Sankcije

Ovo poglavlje sadrži odredbe o sankcijama za kršenje Uredbe, posebno u slučaju ozbiljnih prekršaja.

Poglavlje X: Postupovne odredbe

Poglavlje XI: Ostale odredbe

Ovo poglavlje sadrži odredbe o strošim nacionalnim mjerama, stvaranju digitalne aplikacije za olakšavanje provedbe Uredbe, kao i odstupanje u odnosu na postojeće nacionalne odredbe koje se odnose na najudaljenije regije.

Poglavlje XII: Prijelazne i završne odredbe

Ovo poglavlje mijenja Uredbu Vijeća (EZ) br. 1255/97 o kontrolnim mjestima, zahtijevajući da budu primjereno opremljene za relevantne vrste i kategorije životinja i da imaju sustav rezervacija dostupan organizatorima.

Postojeća pravila EU-a za životinje u prijevozu stara su 20 godina te ona ne odražavaju stvarnu situaciju, najnovije znanstvene uvide i savjete, ciljeve održivosti niti zabrinutosti građana, kada je u pitanju dobrobit životinja.

Revizija zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja, uključujući dobrobit životinja tijekom prijevoza dio je programa rada Komisije za 2023. godinu. Zakonodavstvo EU-a o dobrobiti životinja razvijano je od 1974. s ciljem poboljšanja dobrobiti životinja i osiguravanja neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Sadašnje zakonodavstvo o zaštiti životinja tijekom prijevoza usvojeno je 2004. (Uredba (EZ) br. 1/2005, „Uredba o prijevozu”).

Komisija je 2022. godine provela provjeru prikladnosti zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja koja je pokazalo da postojeća uredba ne odražava mogućnosti koje pruža značajan razvoj znanosti i tehnologije, promjene u društvenim preferencijama i sve veći izazovi održivosti. Osim toga, trenutna pravila je teško provoditi, što dovodi do fragmentirane i nedovoljno optimalne razine dobrobiti životinja tijekom prijevoza i nejednakih uvjeta na unutarnjem tržištu EU-a.

Zaključci Vijeća o dobrobiti životinja od 16. prosinca 2019. naglašavaju da se dobrobit životinja treba osigurati tijekom međunarodnog prijevoza živih životinja na velike udaljenosti, uključujući u treće zemlje.

U svojoj Rezoluciji o strategiji “Od polja do stola”, Europski parlament naglasio je “važnost uzimanja u obzir najnovijih dostignuća u znanosti u pogledu dobrobiti životinja te odgovaranja na javne, političke i tržišne zahtjeve za višim standardima u području dobrobiti životinja”. Nadalje, 2022. godine, na temelju izvješća Istražnog odbora EP-a o prijevozu životinja, Europski parlament usvojio je svoju preporuku o zaštiti životinja tijekom prijevoza s preporukama za reviziju Uredbe o prijevozu.

Europski revizorski sud je u siječnju 2023. objavio Pregled zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja tijekom prijevoza u kojem su izražena slična pitanja.

Status dokumenta:

Komisija je Prijedlog uredbe predstavila na sastanku Vijeća ministara za poljoprivredu i ribarstvo 10. i 11. prosinca 2023. Nakon toga prijedlog je 18. prosinca 2023. godine predstavljen na sastanku Radne skupine za životinje i veterinarska pitanja (dobrobit životinja).

Belgijsko predsjedništvo je započelo stručnu raspravu na sastancima nadležne radne skupine Vijeća vezano uz navedeni Prijedlog uredbe na sastancima održanim 30. i 31. svibnja 2024.g.

Nadležna Radna skupina razmotrila je dijelove Prijedloga o zaštiti životinja tijekom prijevoza i povezanih operacija do kraja V. poglavlja., a mađarsko predsjedništvo nastavilo je s radom na Prijedlogu od srpnja 2024. godine. Na sastanku AGRIFISH Vijeća 24. lipnja 2024. godine predsjedništvo je izvijestilo Vijeće o stanju Uredbe o zaštiti životinja tijekom prijevoza.

Stajalište RH:

1. Republika Hrvatska podržava provedbu revizije zakonodavstva iz područja prijevoza životinja u EU-u kako bi se olakšala njegova provedivost, postigla ujednačenost u provedbi te osigurala viša razina dobrobiti životinja.

2. S obzirom da se predložene izmjene izravno odražavaju na gospodarstvo smatramo da je uz reviziju zakonodavstva neophodno voditi računa o učincima istog u odnosu na moguće

ekonomske, društvene i ekološke posljedice subjektima koji se bave takvom djelatnošću kao i gospodarstvu općenito.

3. Trenutni prijedlog skraćivanja vremena putovanja izravno nepovoljno utječe na promet životinjama na domaćem tržištu, u unutarnjem prometu država članica EU te općenito mogućnost trgovine s trećim zemljama u smislu organizacije posla i povećanja troškova.

4. U slučaju životinja namijenjenih klanju predložena odredba o skraćivanju vremena putovanja izravno može prouzročiti posljedični porast cijena mesa.

5. Potrebno je i jasno definirati pojam gospodarske djelatnosti, odnosno utvrditi jasnu i konciznu definiciju onoga što čini gospodarsku aktivnost te hobije.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Novo zakonodavstvo u bitnom će utjecati na operatere koji se bave poslovima prijevoza živih životinja. Uvođenje novih odredbi utjecati će na porast troškova subjekata koji se bave tom djelatnošću. Potrebno je osigurati dovoljne prijelazne rokove za prilagodbu novom sustavu te predvidjeti mogućnost korištenja odgovarajućih izvora sufinanciranja na razini EU-a za subjekte koji se žele i trebaju unaprijediti.

Stajališta DČ, EK:

/

Sporna/otvorena pitanja za DČ, EK:

/

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ, EK:

/

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

Postojeće zakonodavstvo u postupnosti je usuglašeno s trenutno važećim propisima. Usvajanjem novog zakonodavstva bit će potrebno provesti usklađivanje nacionalnih propisa s istim.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

U ovom trenutku nije poznat točan utjecaj na proračun RH. Novim prijedlogom Uredbe uvode se dodatne administrativne obveze nadležnim tijelima te će u svrhu obavljanja predmetnih poslova biti potrebno osigurati zapošljavanje odgovarajućeg broja državnih službenika. Zbog obveze usklađivanja s novim uvjetima očekuje se i povećanje troškova poslovanja za subjekte koji se bave prijevozom živih životinja.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 7.12.2023.
COM(2023) 770 final

2023/0448 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka, izmjeni Uredbe
Vijeća (EZ) br. 1255/97 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2023) 397 final} - {SWD(2023) 399 final} - {SWD(2023) 401 final} -
{SWD(2023) 402 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Razlozi

U kontekstu strategije „od polja do stola”¹ Komisija je najavila da namjerava revidirati zakonodavstvo EU-a o dobrobiti životinja, među ostalim o dobrobiti životinja tijekom prijevoza. Ta je revizija dio programa rada Komisije za 2023.² Zakonodavstvo EU-a o dobrobiti životinja razvija se od 1974. radi poboljšanja dobrobiti životinja i osiguravanja neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Postojeće zakonodavstvo o zaštiti životinja tijekom prijevoza doneseno je 2004. (Uredba (EZ) br. 1/2005³, dalje u tekstu „Uredba o prijevozu”).

Komisija je provela provjeru primjerenosti zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja⁴, koja je dovršena 2022. Pokazalo se da postojeća uredba ne odražava mogućnosti koje se pružaju zahvaljujući značajnim promjenama u područjima znanosti i tehnologije i promjenama društvenih preferencija, kao ni sve veće izazove u pogledu održivosti. Osim toga, teško je provesti i primjenjivati postojeća pravila, što dovodi do fragmentirane i neoptimalne dobrobiti životinja tijekom prijevoza i nejednakih uvjeta na unutarnjem tržištu EU-a. Evaluacijom strategije EU-a za dobrobit životinja (2012. – 2015.)⁵ koju je provela Komisija utvrđeno je i da još uvijek postoje određeni rizici u pogledu usklađenosti povezani s prijevozom životinja.

U nekoliko zaključaka Vijeća dosljedno se naglašava potreba za višim standardima dobrobiti životinja kad se životinje premještaju u kontekstu gospodarske djelatnosti⁶. Konkretno, u zaključcima o dobrobiti životinja⁷ od 16. prosinca 2019. naglašava se da bi trebalo osigurati dobrobit životinja tijekom međunarodnog prijevoza živih životinja na velike udaljenosti, među ostalim u treće zemlje.

U Rezoluciji o strategiji „od polja do stola”⁸ Europski parlament naglasio je „važnost uzimanja u obzir najnovijih dostignuća u znanosti o dobrobiti životinja i odgovora na javne, političke i tržišne zahtjeve za višim standardima dobrobiti životinja”. Nadalje, nakon izvješća

¹ Komunikacija Komisije „Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”, COM(2020) 381 final.

² Europska komisija, *Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija Program rada Komisije za 2023. Odlučna i ujedinjena Unija*, COM(2022) 548 final

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka i o izmjeni direktiva 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97, SL L 3, 5.1.2005., str. 1.

⁴ Europska komisija, *Radni dokument službi Komisije, Provjera primjerenosti zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja*, SWD(2022) 328 final.

⁵ SWD(2021) 77 final

⁶ Vijeće EU-a, *Zaključci Vijeća o oznaci u vezi s dobrobiti životinja na razini EU-a*, 15. prosinca 2020. (ref. 14047/20); Vijeće EU-a, *Zaključci Vijeća o dobrobiti životinja tijekom pomorskog prijevoza na velike udaljenosti u treće zemlje*, 28. lipnja 2021. (ref. 10235/21).

⁷ Zaključci Vijeća o dobrobiti životinja, sastavnom dijelu održive životinjske proizvodnje – zaključci Vijeća (16. prosinca 2019.).

⁸ Rezolucija Europskog parlamenta od 20. listopada 2021. o strategiji „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav (2020/2260(INI)).

istražnog odbora EP-a o prijevozu životinja (odbor ANIT) Europski parlament donio je 2022. preporuku o zaštiti životinja tijekom prijevoza, s preporukama za reviziju Uredbe o prijevozu⁹.

U tematskom izvješću iz 2018.¹⁰ Europski revizorski sud utvrdio je da i dalje postoje nedostaci tijekom prijevoza. Sud je u siječnju 2023. objavio pregled zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja tijekom prijevoza¹¹, u kojem je izražena slična zabrinutost.

Ciljevi

Ovom se revizijom nastoji doprinijeti održivoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji osiguravanjem veće dobrobiti životinja i izbjegavanjem narušavanja unutarnjeg tržišta, čime se doprinosi prelasku na gospodarski, okolišno i socijalno održiv prehrambeni sustav, kako je utvrđeno u strategiji „od polja do stola”. Zbog toga se ovim Prijedlogom uvode mjere kojima se potiče lokalno klanje životinja, čime se prijevoz živih životinja zamjenjuje prijevozom trupova i mesa. Te će mjere pridonijeti jačanju načela kratkih lanaca opskrbe uz istodobnu zaštitu životinja sprečavanjem dugog prijevoza prije klanja.

Prijevoz u svrhe koje nisu klanje trebao bi biti ograničen, uz namjeru da ga se u konačnici što više zamijeni prijevozom zametaka, sjemena i sličnih proizvoda koji je mnogo učinkovitiji u smislu broja prevezenih životinja, utjecaja na okoliš i troškova.

Opći su ciljevi prijedloga:

- doprinijeti održivoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji,
- osigurati veću dobrobit životinja,
- čim više uskladiti zahtjeve u pogledu dobrobiti životinja s najnovijim znanstvenim dokazima,
- odgovoriti na društvene zahtjeve,
- olakšati primjenu pravila (među ostalim digitalizacijom),
- osigurati neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta za životinje iz uzgoja i za životinje koje se prevoze u druge gospodarske svrhe.

Posebni su ciljevi ove revizije, među ostalim:

- smanjiti probleme u pogledu dobrobiti životinja koji nastaju zbog dugih putovanja i optovanih istovara i utovara povezanih s većim brojem razdoblja odmora,
- osigurati životinjama više prostora za vrijeme prijevoza,
- poboljšati uvjete prijevoza životinja koje pripadaju ranjivim kategorijama,
- izbjeći izlaganje životinja ekstremnim temperaturama,
- olakšati provedbu pravila EU-a o zaštiti životinja, među ostalim digitalizacijom,
- bolje zaštititi životinje koje se izvoze u zemlje izvan EU-a,

⁹ Preporuka Europskog parlamenta Vijeću i Komisiji od 20. siječnja 2022. nakon ispitivanja navodnih kršenja i nepravilnosti u primjeni prava Unije u području zaštite životinja tijekom prijevoza unutar Unije i izvan nje (2021/2736(RSP))

¹⁰ Dobrobit životinja u EU-u: premošćivanje jaza između ambicioznih ciljeva i praktične primjene, Europski revizorski sud, 2018.

¹¹ Prijevoz živih životinja u EU-u: izazovi i prilike, Europski revizorski sud, 2023.

– bolje zaštititi mačke i pse koji se prevoze u vezi s gospodarskom djelatnošću.

Ovaj zakonodavni Prijedlog donosi se istodobno sa zakonodavnim prijedlogom o dobrobiti pasa i mačaka te njihovoj sljedivosti. Ta su dva prijedloga međusobno usklađena.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlog je u skladu s pravilima EU-a o službenim kontrolama u poljoprivredno-prehrambenom lancu¹². U skladu je i s prijedlogom Komisije o utvrđivanju pravila o dobrobiti pasa i mačaka koji se uzgajaju i drže u objektima za uzgoj te poboljšanju sljedivosti pasa i mačaka koji se stavljaaju na tržište i isporučuju u Uniji.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s ciljevima europskog zelenog plana i strategije „od polja do stola”.

Prijedlog bi trebao funkcionirati u sinergiji s drugim inicijativama i politikama EU-a koje utječu na žive životinje i prijevoz, posebno s politikom EU-a o zdravlju životinja¹³, pravilima EU-a o vremenu vožnje, stankama i razdobljima odmora vozača kamiona¹⁴ te pravilima o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe¹⁵.

I trgovinska politika EU-a ima ulogu u promicanju viših standarda dobrobiti. Prijedlog uključuje nove i jasnije odredbe pravila o dobrobiti životinja koja se primjenjuju na prijevoz živih životinja iz trećih zemalja u Uniju, kao i odredbe pravila o dobrobiti životinja koja se primjenjuju na prijevoz živih životinja iz Unije u treću zemlju odredišta. Bez obzira na to je li riječ o uvozu ili izvozu, subjekti moraju osigurati pridržavanje pravila EU-a o dobrobiti životinja od točke polaska do točke odredišta. U oba slučaja predviđeno je prijelazno razdoblje od pet godina koje subjektima omogućuje prilagodbu.

Naposljetku, pravila o zaštiti podataka (posebno Opća uredba o zaštiti podataka) primjenjuju se na odredbe o praćenju vozila u stvarnom vremenu.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova prijedloga članak 43. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) jer je potrebno ukloniti prepreke prijevozu živih životinja koje utječu na unutarnje tržište proizvoda životinjskog podrijetla kako bi se omogućilo neometano funkcioniranje organizacija tržišta životinja i proizvoda životinjskog podrijetla, uz istodobno osiguravanje visoke razine zaštite dobrobiti životinja.

Prijedlog se temelji i na članku 114. UFEU-a jer se želi osigurati i neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, ne samo za životinje obuhvaćene ZPP-om nego i za druge životinje, kao

¹² Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (Uredba o službenim kontrolama), SL L 95, 7.4.2017., str. 1.

¹³ Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja, SL L 84, 31.3.2016., str. 1.

¹⁴ Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet, SL L 102, 11.4.2006., str. 1.

¹⁵ Direktiva 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe, SL L 276, 20.10.2010., str. 33.

što su mačke i psi, krznaši, određene vrste divljih životinja i životinje koje se koriste u znanstvene svrhe, čime se nadilaze područja poljoprivrede i proizvodnje hrane.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Životinje se često prevoze preko granica i svake se godine među državama članicama EU-a preveze 1,4 milijarde kopnenih životinja. Problemi povezani s dobrobiti životinja, uključujući njihove uzroke, utvrđeni su u cijelom EU-u, iako u drukčijoj mjeri u različitim državama članicama. Ti problemi imaju prekogranične posljedice, uključujući prijetnje javnom zdravlju, kao što je antimikrobna rezistencija. Kako je utvrdila EFSA¹⁶, prijevoz životinja povećava rizik od prijenosa bakterija otpornih na antimikrobike među životinjama (zbog nekoliko čimbenika rizika, kao što su kontakt među životinjama, trajanje prijevoza, prijenos zrakom u vozilu, nepovoljni okolišni uvjeti poput temperature). Povećano širenje antimikrobne rezistencije među životinjama ima neizravne posljedice na antimikrobnu rezistenciju ljudi.

Ne očekuje se da će mjere poduzete na nacionalnoj razini dovesti do znatnog poboljšanja dobrobiti životinja te bi samo djelomično mogle odgovoriti na pitanja koja zabrinjavaju građane. Iako je ovo područje već uređeno Uredbom 1/2005, čime se državama članicama ograničava prostor za donošenje nacionalnih pravila, i dalje postoje znatne razlike u nacionalnim pravilima o ključnim aspektima (npr. uvjetima za prijevoz životinja koje pripadaju ranjivim kategorijama unutar države članice, zahtjevima za izvoz životinja, zahtjevima za prijevoz životinja morem), što negativno utječe na neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i jednake uvjete među subjektima. Daljnje djelovanje na nacionalnoj razini dovelo bi do dodatne fragmentacije zahtjeva i većih razlika u razinama dobrobiti životinja među državama članicama. Uz to, države članice različito primjenjuju određene odredbe i provode pravila, čime se stvaraju dodatne prepreke neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Nadalje, nacionalna pravila ne mogu se primjenjivati na prekogranični prijevoz iz drugih država članica, zbog čega su prekogranična kretanja među uzrocima nižih standarda dobrobiti životinja.

Za zahtjeve u pogledu dobrobiti životinja povezanih s prijevozom na razini EU-a potreban je usklađen pristup, te se stoga mogu učinkovito regulirati na razini EU-a. Zahvaljujući homogenom skupu pravila ovaj će Prijedlog dovesti do ujednačenih i jasnijih zahtjeva za prijevoz životinja i bolje primjene dostupnih tehnologija. Revizijom će se stoga osigurati jednaki uvjeti za subjekte na unutarnjem tržištu, olakšati trgovina životinjama unutar EU-a i osigurati učinkovitiji regulatorni nadzor.

S obzirom na te elemente, djelovanje EU-a je opravdano: njime bi se dosljedan pristup postigao djelotvornije i učinkovitije nego pojedinačnim i neovisnim djelovanjem država članica.

- **Proporcionalnost**

Predloženim mjerama nastoji se postići ravnoteža između visoke razine dobrobiti životinja i učinka na dotične subjekte. Dodatnim uvjetima za izvoz životinja u treće zemlje osigurava se usklađenost s odredbama ove Uredbe do točke odredišta u trećoj zemlji, čime se kodificira sudska praksa Suda Europske unije u tom pogledu. S obzirom na to da bi opcija zabrane

¹⁶ Znanstveni odbor EFSA-e za biološke opasnosti (BIOHAZ), Koutsoumanis, K. et al., „Transmission of antimicrobial resistance (AMR) during animal transport” (Prijenos antimikrobne rezistencije (AMR) tijekom prijevoza životinja), EFSA Journal, sv. 20., izdanje 10. (e07586), Wiley, 2022., str. 1. – 93. 10.2903/j.efsa.2022.7586

izvoza živih životinja u zemlje izvan EU-a imala štetne učinke za taj sektor, strožim uvjetima za izvoz nastoji se poboljšati dobrobit životinja i istodobno očuvati gospodarsku održivost operacija. Slično tome, mjere koje se odnose na maksimalno trajanje putovanja osmišljene su tako da ne utječu na većinu prijevoznih aktivnosti.

Razmjerne mjere ublažavanja koje će se primjenjivati pri prijevozu životinja tijekom razdoblja visokih ili niskih temperatura omogućit će prijevoz bez narušavanja dobrobiti životinja koje se prevoze.

Ovim se Prijedlogom predviđaju prijelazna razdoblja kako bi se akterima omogućila postupna prilagodba. Za nova pravila o maksimalnom trajanju putovanja, uključujući maksimalno trajanje putovanja za telad koja nije odbijena od sise, veličinu raspoloživog prostora, izvoz, uvoz, najnižu dob i težinu teladi koja nije odbijena od sise i praćenje u stvarnom vremenu, utvrđeno je prijelazno razdoblje od pet godina. Za nova pravila o prijevozu mačaka i pasa prijelazno razdoblje traje tri godine.

- **Odabir instrumenta**

S obzirom na to da su postojeće odredbe utvrđene u uredbi, primjereni instrument za provedbu te izmjene je uredba.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Provedena je provjera primjerenosti zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja, među ostalim u pogledu prijevoza živih životinja.

Utvrdeno je da razina dobrobiti životinja u EU-u nije optimalna i da postoje određeni poremećaji na unutarnjem tržištu za poljoprivrednike i druge subjekte u poslovanju s hranom. Još uvijek postoje izazovi povezani s dugim putovanjima, prijevozom na ekstremnim temperaturama i prijevozom životinja koje pripadaju ranjivim kategorijama, kao što su telad koja nije odbijena od sise i gravidne životinje. Tu su i praktične poteškoće u usklađivanju vremena putovanja pojedinih vrsta životinja u Uredbi o prijevozu i vremena vožnje na temelju Uredbe (EZ) br. 561/2006 o određenim socijalnim pravilima koja se odnose na cestovni prijevoz¹⁷. Nadalje, postojećim se pravilima ne razmatraju na odgovarajući način znanstveni i tehnološki razvoj i budući izazovi u pogledu održivosti.

U svibnju 2022. Odbor za nadzor regulative dao je pozitivno mišljenje o provjeri primjerenosti, uz određene preporuke.

- **Savjetovanja s dionicima**

Pregled aktivnosti savjetovanja

Komisija je u srpnju 2021. objavila početnu procjenu učinka¹⁸ u kojoj su predstavljene opcije politike koje treba razmotriti u procjeni učinka. Nakon analize 983 zaprimljena doprinosa

¹⁷ Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet, SL L 102, 11.4.2006., str. 1.

¹⁸

Dostupno na platformi Europske komisije Iznesite svoje mišljenje: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12950-Animal-welfare-revision-of-EU-legislation_hr

utvrđene su četiri kampanje, a 525 pojedinačnih doprinosa smatralo se relevantnima za zaštitu životinja tijekom prijevoza.

U okviru javnog savjetovanja¹⁹ održanog od listopada 2021. do siječnja 2022. primljeno je gotovo 60 000 odgovora o primjerenosti postojećih pravila i o tome kako ih se može poboljšati.

Osim toga, Komisija je 9. prosinca 2021. organizirala jednodnevnu konferenciju²⁰ o dobrobiti životinja, na kojoj je sudjelovalo gotovo 500 dionika.

Početnom procjenom učinka, javnim savjetovanjem i konferencijom dionika obuhvaćeni su različiti aspekti tekuće revizije zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja, među ostalim u pogledu pravila o dobrobiti životinja tijekom prijevoza.

U okviru vanjske studije na kojoj se temelji procjena učinka provedene su ciljane aktivnosti savjetovanja, uključujući devet preliminarne razgovora, ciljanu anketu u kojoj je analizirano 68 odgovora, 43 intervju za studije slučaja i dodatne doprinose u okviru dviju fokusnih skupina i jedne radionice.

Naposljetku, u okviru Platforme EU-a za dobrobit životinja osnovana je podskupina za prijevoz životinja koja se sastoji od stručnjaka iz država članica, poslovnih organizacija, organizacija civilnog društva i jednog neovisnog stručnjaka. Komisija je organizirala 10 sastanaka radi rasprave o glavnim opcijama politike koje se razmatraju za ovaj prijedlog, a zapisnici s tih sastanaka objavljeni su na njezinim internetskim stranicama.

Savjetovanjima su doprinijele i treće zemlje s iskustvom u prijevozu stoke.

Glavni rezultati savjetovanja

Građani

Građani podupiru ograničavanje trajanja putovanja i zabranu izvoza u treće zemlje, posebno ako su životinje namijenjene klanju. Kad je riječ o životinjama koje pripadaju ranjivim kategorijama, posebno onima koje nisu odbijene od sise, građani žele zabraniti njihov prijevoz.

Podupiru i specifične zahtjeve za pojedine vrste.

Nevladine organizacije za dobrobit životinja

Slično tome, organizacije za dobrobit životinja željele bi ograničiti trajanje putovanja i zabraniti izvoz u treće zemlje. Neke bi organizacije htjele da se uvede potpuna zabrana prijevoza. Prema njihovu mišljenju životinje koje pripadaju ranjivim kategorijama ne bi se smjele prevoziti.

Za druge kategorije životinja podupiru specifične zahtjeve za pojedine vrste i veću primjenu tehnoloških alata u cilju bolje provedbe. Organizacije za dobrobit životinja zagovaraju i usklađivanje kazni.

Poslovni subjekti

¹⁹ Dostupno na platformi Europske komisije Iznesite svoje mišljenje: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12950-Animal-welfare-revision-of-EU-legislation/public-consultation_hr

²⁰ Dobrobit životinja u EU-u danas i sutra: prilika za dionike da potvrde preliminarne nalaze provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja. https://commission.europa.eu/events/eu-animal-welfare-today-tomorrow-2021-12-09_en?prefLang=hr.

Poslovni subjekti (posebno proizvođači) najmanje podupiru ograničavanje trajanja putovanja. Većina ih podržava uvođenje specifičnih zahtjeva za pojedine vrste umjesto zabrane prijevoza određenih kategorija životinja.

Naglašavaju potrebu za boljom provedbom, a ne novim pravilima, te podupiru primjenu novih tehnologija u tu svrhu.

Nacionalna tijela

Općenito, nacionalna tijela ne podržavaju potpunu zabranu izvoza živih životinja, ali postoji široka potpora uvođenju strožih mjera za životinje koje nisu odbijene od sise i druge životinje iz ranjivih kategorija, kao i za uvođenje maksimalnog trajanja putovanja.

Kad je riječ o novim tehnologijama, nacionalna tijela općenito su podržala uvođenje digitalne aplikacije na razini EU-a kako bi se smanjili administrativni troškovi i olakšala razmjena podataka među državama članicama.

Razmatranje rezultata od strane Komisije

Rezultati savjetovanja poslužili su za informiranje o izazovima u trenutačnoj provedbi uredbe, ali i o opcijama politike te za procjenu njihovih učinaka, na primjer kad je riječ o učinku na subjekte ili mjeri u kojoj bi se riješila pitanja koja zabrinjavaju građane.

Dokazi prikupljeni od dionika pridonijeli su i definiranju prijelaznih razdoblja i osiguravanju proporcionalnosti mjera.

• **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Primijenjena metodologija

Komisija je zatražila stručni doprinos EFSA-e, koja je 2022. izdala pet znanstvenih mišljenja (vidjeti uvodnu izjavu 4. Prijedloga) o zaštiti životinja tijekom prijevoza za kopitare, goveda, male preživace, svinje, domaće ptice i kuniće.

U prijedlogu su uzeti u obzir i međunarodni standardi zaštite životinja tijekom prijevoza morem, cestom i zrakom koje je donijela Svjetska organizacija za zdravlje životinja²¹.

Razmotrena su sva relevantna izvješća o revizijama koje su provele službe Komisije, kao i relevantni statistički izvori ili baze podataka (Eurostat, Trade Control and Expert System (TRACES) itd.).

Provedena je popratna vanjska studija²² za procjenu učinka povezanu s revizijom zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja tijekom prijevoza. U studiji su prikupljene informacije i podaci o učincima i troškovima prvotno predloženih mjera i opcija za dionike.

Osim toga, provedena je studija²³ o procjeni kumulativnih učinaka dvaju predloženih paketa mjera i opcija. U njoj su predstavljeni rezultati analize lanca opskrbe (koju je proveo vanjski stručnjak) i modeliranja (koje je proveo Zajednički istraživački centar Komisije) učinaka promjena u troškovima proizvodnje, utvrđenih u analizi lanca opskrbe, na razine proizvodnje,

²¹ [World Animal Health Organisation, Animal welfare standards during transport](#) (Svjetska organizacija za zdravlje životinja, standardi dobrobiti životinja tijekom prijevoza).

²² Europska komisija, Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, *Popratna studija za procjenu učinka povezanu s revizijom zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja tijekom prijevoza*, Ured za publikacije Europske unije, 2023., odjeljak 5.2.1., doi: 10.2875/110728. (Studija o prijevozu).

²³ Europska komisija, Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, *Oblikovanje opcija politike za procjenu učinka povezanu s revizijom zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja tijekom prijevoza*, 2023., doi: 10.2875/061480.

potrošačke cijene, izvoz i uvoz. Studija sadržava procjenu učinaka tih dvaju paketa na sigurnost opskrbe hranom i cjenovnu pristupačnost hrane (koju je proveo Zajednički istraživački centar Komisije).

Razmotrene su i studije iz dvaju pilot-projekata, koje je Komisija naručila na zahtjev Europskog parlamenta, o prijevozu teladi mliječnih goveda koja nije odbijena od sise²⁴ i prijevozu mliječnih krava na kraju proizvodnog ciklusa²⁵. U obzir je uzet i pregled Revizorskog suda²⁶ o prijevozu živih životinja u EU-u.

Naposljetku, Komisija se 2022. i 2023. savjetovala s podskupinom za prijevoz u okviru Platforme EU-a za dobrobit životinja. Održala je i niz savjetodavnih sastanaka s raznim dionicima na koje revizija utječe.

Sažetak primljenih i primijenjenih savjeta

Preporuke EFSA-e uzete su u obzir u prijedlogu, posebno u pogledu:

- ograničavanja trajanja putovanja,
- povećanja raspoloživog prostora,
- utvrđivanja gornjih kritičnih temperatura tijekom prijevoza.

Preporuke su u prijedlogu prilagođene kako bi se osigurala tehnička i gospodarska izvedivost predloženih promjena.

Izvešća o reviziji i savjetovanja s nacionalnim kontaktnim točkama za prijevoz životinja poslužila su kao izvor informacija i najbolje prakse.

Sredstva za javnu objavu stručnih savjeta

Mišljenja EFSA-e, međunarodne preporuke, revizijska izvješća i zapisnici s rasprava s nacionalnim kontaktnim točkama i podskupinom za prijevoz u okviru Platforme za dobrobit životinja javno su dostupni na internetu. Europska komisija objavila je i dvije vanjske studije na kojima se temelji procjena učinka.

• **Procjena učinka**

Procjena učinka obuhvaća šest mjera: trajanje putovanja i veličinu raspoloživog prostora, izvoz u treće zemlje, prijevoz životinja koje pripadaju ranjivim kategorijama, prijevoz na visokim temperaturama, nove tehnologije za praćenje i kontrolu te prijevoz mačaka i pasa.

Mjere su usklađene s načelom nenanošenja bitne štete jer bi provedba svih odabranih mjera (ograničenje trajanja putovanja, ali povećanje raspoloživog prostora za životinje unutar kamiona) općenito imala zanemariv utjecaj na emisije stakleničkih plinova.

Osim toga, prijedlog je u skladu s načelom digitalizacije kao standarda jer se njime namjeravaju digitalizirati certifikati i odobrenja koji se prema važećoj Uredbi obrađuju u papirnatom obliku.

²⁴ Europska komisija, Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, *Studija o prelasku s prijevoza na velike udaljenosti muške teladi mliječnih goveda koja nije odbijena od sise na lokalni uzgoj i tov: konačno izvješće*, Ured za publikacije Europske unije, 2022.

²⁵ Europska komisija, Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, *Studija o gospodarskim modelima za sprečavanje prijevoza mliječnih krava na kraju proizvodnog ciklusa koje nisu sposobne za prijevoz: konačno izvješće*, Ured za publikacije Europske unije, 2022.

²⁶ Europski revizorski sud, Pregled 03/2023 „Prijevoz živih životinja u EU-u: izazovi i prilike”. https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RV-2023-03/RV-2023-03_HR.pdf.

Maksimalno trajanje putovanja i veličina raspoloživog prostora tijekom prijevoza

U procjeni učinka ocijenjene su sljedeće opcije:

1. maksimalno trajanje putovanja od 12 sati za sve životinje i revizija pravila o veličini raspoloživog prostora u skladu s EFSA-om; ili
2. maksimalno trajanje putovanja od devet sati za životinje namijenjene klanju i 21 sat (s odmorom od najmanje sat vremena nakon 10 sati) + 24 sata za odmor s istovarom + 21 sat (s odmorom od najmanje sat vremena nakon 10 sati) za druge životinje te revizija pravila o veličini raspoloživog prostora u skladu s EFSA-om.

U procjeni učinka zaključeno je da se daje prednost drugoj opciji. Ta je opcija dobro usklađena s pravilima EU-a o socijalnim pravima vozača²⁷. Ovaj Prijedlog odražava tu najpoželjniju opciju kojom se predviđa prijelazno razdoblje od pet godina za navedene mjere.

Ograničenje trajanja putovanja imat će velik pozitivan učinak na dobrobit životinja koje se prevoze radi klanja i na dobrobit životinja koje se prevoze iz drugih razloga. To nije samo zbog ograničenja trajanja putovanja, nego i zbog ograničenja učestalosti istovara i ponovnog utovara, što je povezano sa stresom i narušavanjem dobrobiti (dok trenutačno nema ograničenja u pogledu broja istovara za 24-satni odmor, novim se pravilima to neće dopustiti u slučaju životinja namijenjenih klanju, a za životinje koje se prevoze u druge svrhe dopustit će se samo jedan takav odmor s istovarom). Godišnje se 2,6 milijuna sisavaca prevozi više od devet sati na klanje, a milijun ih se godišnje prevozi više od 42 sata u okviru drugih vrsta putovanja među državama članicama.

Kad je riječ o životinjama koje se prevoze na klanje, ne očekuje se da će opcija imati velike gospodarske učinke jer u EU-u relativno mali broj putovanja traje dulje od devet sati (od 0,3 % do 3,4 % životinja koje se prevoze na klanje u državama članicama, ovisno o vrsti).

Unutar EU-a, predloženo trajanje putovanja za životinje koje se prevoze za tov i proizvodnju utjecalo bi na 1,4 % goveda i 0,2 % svinja. Predloženo trajanje putovanja za životinje koje se prevoze radi uzgoja utjecalo bi na između 9 % i 16 % krava, koza, svinja i ovaca koje se premještaju među državama članicama. Stoga se očekuje i ograničen gospodarski učinak na subjekte.

U kombinaciji s povećanjem raspoloživog prostora u kamionima, u skladu s mišljenjem EFSA-e, to će donijeti znatne koristi za dobrobit životinja, ali i dodatne troškove za prijevoznike zbog potrebe za kupnjom dodatnih kamiona jer se očekuje da će nova pravila dovesti do povećanja broja sati vožnje i troškova prijevoza.

Na razini EU-a ukupni godišnji neto troškovi razlikuju se ovisno o vrsti i kategorijama životinja koje se prevoze i u rasponu su od 35 milijuna eura za prijevoz kokoši nesilica do 1069 milijuna eura za prijevoz tovnih goveda. Većina tih troškova proizlazi iz povećanja raspoloživog prostora u kamionima i pokrivaju ih prijevoznici. Ovi objedinjeni podaci povezani su s velikim količinama hrane životinjskog podrijetla proizvedene u EU-u (a time i

²⁷ Mjera koja se odnosi na najviše devet sati putovanja za životinje namijenjene klanju u skladu je s pravilima EU-a o socijalnim pravima vozača, kojima je predviđeno najviše devet sati vožnje ako je riječ o samo jednom vozaču. Mjerom za životinje koje se prevoze u druge svrhe omogućuje se i usklađivanje sa zakonodavstvom EU-a o socijalnim pravima vozača ako prijevoz obavljaju dva vozača. Za dva vozača zakonodavstvom EU-a o socijalnim pravima vozača predviđeno je najviše 19 sati vožnje. Budući da vrijeme putovanja u ovom Prijedlogu uključuje utovar i istovar životinja (prema procjeni sat vremena za utovar i sat vremena za istovar), to odgovara maksimalnom trajanju putovanja od 21 sat.

s velikim brojem prevezenih životinja). To u prosjeku odgovara povećanju troškova proizvodnje od 1,4 eurocenta po kilogramu proizvedenog mesa, mlijeka ili jaja. Kako je opisano u nastavku pod naslovom „Opća ocjena”, učinak na potrošačke cijene u skladu je s poboljšanjem uvjeta dobrobiti životinja tijekom prijevoza, kojim se u velikoj mjeri odgovara na zahtjev građana Unije, kako je vidljivo iz rezultata ankete Eurobarometra iz 2023., u kojem je 83 % ispitanika zatražilo poboljšanje takvih uvjeta.

Kad je riječ o socijalnim učincima, povećanjem broja potrebnog prijevoza povećala bi se potreba za vozačima. U smislu učinaka na okoliš, iako se smanjenjem trajanja putovanja smanjuju emisije, povećanje raspoloživog prostora dovodi do povećanja emisija. Procjena učinka pokazuje da je kombinirani učinak tih mjera neznatno povećanje emisija.

Izvoz živih životinja

U procjeni učinka ocijenjene su sljedeće opcije:

1. zabrana izvoza preživača; ili
2. nova stroža pravila o uvozu, uključujući pravila kojima se osigurava da se mjere koje se odnose na trajanje putovanja i veličinu raspoloživog prostora primjenjuju do mjesta odredišta te kojima se zahtijeva da na plovilima bude osoba odgovorna za dobrobit životinja i da plovila plove pod bijelom ili sivom zastavom u skladu s pravilima pomorske sigurnosti.

U procjeni učinka zaključeno je da se daje prednost drugoj opciji. Ovaj Prijedlog odražava tu najpoželjniju opciju i predviđa prijelazno razdoblje od pet godina za te mjere.

Izvozom pod strožim uvjetima (uključujući pravila o maksimalnom trajanju putovanja za cestovni prijevoz i strože zahtjeve u pogledu pomorske sigurnosti za plovila za prijevoz stoke) znatno bi se doprinijelo poboljšanju dobrobiti životinja.

Kad je riječ o cestovnom prijevozu, iako se broj prijeđenih kilometara može smanjiti, prijevoznici će morati nabaviti odgovarajuće kamione kako bi se povećao raspoširivi prostor.

U slučaju pomorskog prijevoza prosječni trošak osposobljavanja osoba odgovornih za dobrobit životinja procjenjuje se na 241 EUR po osobi godišnje. Moglo bi se očekivati povećanje troškova provedbe povezanih s opcijom uvođenja viših standarda za plovila za prijevoz stoke.

Ne očekuje se da će se emisije kamiona i plovila za prijevoz stoke znatno razlikovati jer se ne očekuje znatno drukčiji broj prevezenih životinja.

Prijevoz teladi koja nije odbijena od sise

Opcija ispitana u okviru procjene učinka sastoji se od dvije mjere za telad koja nije odbijena od sise:

1. maksimalno trajanje putovanja od 19 sati za telad koja nije odbijena od sise (devet sati + jedan sat odmora + devet sati), pod uvjetom da postoji učinkovit sustav hranjenja (prijelazno razdoblje od pet godina); i
2. minimalna dob od pet tjedana i najmanja težina od 50 kg za prijevoz teladi koja nije odbijena od sise (prijelazno razdoblje od dvije godine).

Procjenom učinka te dvije mjere potvrđene su u najpoželjnijoj opciji. Ovaj zakonodavni Prijedlog odstupa od tog zaključka o trajanju prijelaznog razdoblja za minimalnu dob i težinu za prijevoz teladi koja nije odbijena od sise te se njime predviđa prijelazno razdoblje od pet

godina i u tom slučaju. Time bi se ublažili učinci na proizvođače mlijeka, koji će morati uvesti prilagodbe za dulji ostanak teladi na poljoprivrednom gospodarstvu.

Maksimalno trajanje putovanja te minimalna dob i težina prevezenih životinja pozitivno bi utjecali na dobrobit teladi koja nije odbijena od sise, za koju se smatra da pripada u kategoriju ranjivih životinja koje su tijekom prijevoza posebno izložene rizicima za dobrobit i zdravlje.

Razvoj tehnoloških alata za uspostavu učinkovitog sustava za hranjenje teladi u kamionima dobro je uznapredovao, premda još nisu u općoj primjeni, a njima bi se omogućio prijevoz teladi u trajanju do 19 sati (devet sati vožnje, jedan sat odmora i hranjenja, devet sati vožnje). Time bi se ublažili negativni gospodarski učinci maksimalnog trajanja putovanja od osam sati ako ne postoji učinkovit sustav hranjenja, iako bi to i dalje utjecalo na tri baltičke države jer su one trenutačno polazna točka za putovanja dulja od 19 sati za prijevoz teladi koja nije odbijena od sise. Predlaže se prijelazno razdoblje od pet godina jer je državama članicama na koje ta mjera utječe potrebno vrijeme za restrukturiranje tog sektora. Iako bi vremenski razmak između hranjenja u svim slučajevima bio devet sati, ako se telad prevozi ro-ro plovilima (npr. iz Irske na kontinent), taj se dio putovanja ne uračunava u prethodno navedeno maksimalno trajanje putovanja.

Trošak ugradnje sustava hranjenja u kamion procjenjuje se na 25 000 EUR–30 000 EUR, a trošak novog kamiona opremljenog takvim sustavom na oko 500 000 EUR. Zbog starije dobi teladi postojeći kamioni s tri platforme morat će se preinačiti u kamione s dvije platforme, što će prijevoznicima prouzročiti ograničene troškove.

Procjenjuje se da će novi zahtjevi dovesti do većih troškova za proizvođače mlijeka zbog duljeg držanja životinja na poljoprivrednim gospodarstvima. Međutim, prodajna cijena teladi bila bi viša jer bi životinje bile snažnije. Poboļjšani zdravstveni status i smanjena smrtnost teladi po dolasku zbog povećane otpornosti donosi korist i tovnim gospodarstvima. Stoga se očekuje da će učinak za većinu poljoprivrednika općenito biti pozitivan.

Opcija bi imala pozitivan učinak na okoliš jer bi se većim ograničenjem maksimalnog trajanja putovanja smanjile emisije stakleničkih plinova povezane s prijevozom.

Prijevoz na visokim temperaturama

Opcija ispitana u okviru procjene učinka uključuje odobrenje prijevoza za duga putovanja ovisno o vremenskoj prognozi. U slučaju prognozirane temperature između 25 °C i 30 °C, tijekom dana bila bi dopuštena samo kratka putovanja (najviše devet sati), uz pristup vodi za životinje. Ako je prognozirana temperatura viša od 30 °C, dopušten je samo noćni prijevoz životinja (tj. između 21 sat i 10 sati). Predviđeno je prijelazno razdoblje od pet godina. U procjeni učinka ova je opcija potvrđena kao najpoželjnija, što se odražava i u ovom Prijedlogu.

Njome bi se poboljšala dobrobit životinja jer bi im se omogućilo da izbjegnu toplinski stres.

U skladu s preporukama Komisije mnoge države članice ne odobravaju duga putovanja kad se prognoziraju temperature iznad 30 °C. Stoga bi se moglo očekivati da će gospodarski učinci ove mjere uglavnom biti povezani s logističkim izazovom noćnog prijevoza životinja kad se prognozira dnevna temperatura iznad 30 °C, ali osigurat će se jedinstvena pravila za takve slučajeve u EU-u. Troškovi prijevoznika povećat će se zbog viših plaća za noćnu vožnju, ali i većih administrativnih troškova kad se inspekcijski pregledi i provjere moraju obavljati tijekom noći. Očekuje se i ograničen učinak na poljoprivrednike i klaonice.

Ne očekuje se učinak na okoliš. Kad je riječ o socijalnom učinku, radnici u povezanim sektorima, posebno vozači, zaposlenici klaonice i službeni veterinar, možda će morati odraditi veći broj noćnih smjena, što može dodatno utjecati na potrebe za radnom snagom.

Nove tehnologije

U procjeni učinka ocijenjene su dvije opcije. Prva opcija obuhvaća sljedeće dvije mjere:

1. određivanje položaja kamiona u stvarnom vremenu; i
2. središnju bazu podataka i digitalnu aplikaciju.

Druga je opcija uključivala retrospektivne provjere na temelju tahografa u kombinaciji s prethodno navedenom središnjom bazom podataka i digitalnom aplikacijom.

U procjeni učinka zaključeno je da je prva opcija najpoželjnija, što se odražava u ovom Prijedlogu. Njome se predviđa prijenos GPS podataka o kamionima u automatizirani sustav (središnja baza podataka EU-a), koji je pak povezan sa sustavom TRACES, kako bi nadležna tijela mogla pristupati informacijama o vremenu dolaska kamiona do određenih točaka (mjesto polaska, kontrolna postaja, granični prijelazi među državama članicama, mjesto odredišta) i na temelju njih provoditi službene kontrole. Budući da je skraćivanje maksimalnog trajanja putovanja jedna od glavnih mjera za postizanje cilja politike dobrobiti životinja, to je potrebno kako bi se nadležnim tijelima država članica osigurali alati za učinkovitu provedbu službenih kontrola.

Sustavi praćenja u stvarnom vremenu omogućit će bolje usmjeravanje i učinkovitije provođenje službenih kontrola uz pomoć središnje baze podataka EU-a, što će dovesti do poboljšanja dobrobiti životinja.

S obzirom na to da je više od 77 % kamiona već opremljeno sustavom praćenja, troškovi prijevoznika za ispunjavanje novih standarda bili bi zanemarivi.

Očekuje se da će se administrativno opterećenje prijevoznika znatno smanjiti primjenom automatiziranog sustava praćenja i informatičke platforme.

Glavni trošak, iako ograničen, bio bi povezan s modulima koje bi Komisija razvijala u postojećem sustavu TRACES (vidjeti zakonodavni financijski izvještaj). Uprave država članica imale bi ograničene troškove osposobljavanja osoblja.

Iako se očekuje da će se digitalizacijom i posljedičnim smanjenjem upotrebe papira smanjiti s tim povezane emisije stakleničkih plinova, očekuje se blago povećanje emisija stakleničkih plinova koje proizlazi iz veće potrošnje energije.

Očekuje se blagi pozitivan socijalni učinak. Iako bi poslovnim subjektima moglo trebati manje administrativnog osoblja, potreba za osobljem za obradu prikupljenih podataka u javnoj upravi mogla bi se povećati. Pojednostavnjenje zahvaljujući digitalizaciji za subjekte će značiti poboljšanje radnih uvjeta.

Bolja zaštita mačaka i pasa koji se prevoze u komercijalne svrhe

U procjeni učinka ocijenjene su sljedeće opcije:

1. ažurirani i konkretniji zahtjevi za prijevoz mačaka i pasa u gospodarske svrhe, uključujući temperaturne uvjete i minimalnu dob od 15 tjedana za prijevoz; ili
2. ažurirani i konkretniji zahtjevi za mačke i pse, ali i minimalna dob od 12 tjedana za prijevoz.

U procjeni učinka zaključeno je da je druga opcija najpoželjnija, i to se odražava u ovom zakonodavnom Prijedlogu, s trogodišnjim prijelaznim razdobljem.

Mjerom bi se poboljšala dobrobit mačaka i pasa koji se prevoze u kontekstu gospodarske djelatnosti, za što trenutačno u velikoj mjeri nedostaju posebne odredbe. Na primjer, minimalna dob za prijevoz omogućit će bolji razvoj imuniteta na zarazne bolesti.

Kad je riječ o gospodarskim učincima, dodatni veterinarski pregledi mačaka i pasa mogu koštati između 10 EUR i 40 EUR po životinji. Očekuje se da će gospodarski učinak novih zahtjeva za hranjenje i napajanje biti ograničen jer se već primjenjuju relativno slična pravila. Mogu se očekivati i dodatni troškovi za prijevoznike u vezi s poboljšanjem ili zamjenom postojećih vozila kako bi zadovoljili nove standarde. Procjenjuje se da će trošak nove komercijalne prikolice za pse koja nema klimatizacijski uređaj, ali je propisanog dizajna, iznositi između 1000 EUR i 3000 EUR za dva do četiri psa.

Ne očekuju se znatni učinci na okoliš. Uzimajući u obzir društvene učinke, među ostalim na zdravlje ljudi, dodatni zahtjevi za cijepljenje i starija dob za prijevoz predloženi ovom mjerom mogu dovesti do manjeg broja bolesnih životinja po dolasku na odredište, što bi imalo pozitivan učinak i na zdravlje ljudi.

Opća ocjena

U izvješću o procjeni učinka predstavljeni su i očekivani kumulativni učinci dvaju paketa opcija, kao i njihov učinak na međunarodnu konkurentnost, sigurnost opskrbe hranom, cjenovnu pristupačnost hrane i distribucijske učinke. Pokazalo se da, kad je riječ o mjerama koje se odnose na trajanje putovanja, veličinu raspoloživog prostora, prijevoz teladi koja nije odbijena od sise, visoke temperature i nove tehnologije, kumulativni učinak na troškove proizvodnje preferiranog paketa (paket 2) na razini EU-a u prosjeku donosi povećanje troškova proizvodnje u iznosu od 1,4 eurocenta po kilogramu mesa, mlijeka ili jaja godišnje. Očekuje se da će do tog povećanja troškova doći tijekom petogodišnjeg prijelaznog razdoblja. Provedeno modeliranje pokazalo je da su učinci tog ograničenog povećanja proizvodnih troškova na razine proizvodnje, uvoza i izvoza te potrošačke cijene ograničeni. Stoga se očekuje da će mjere imati vrlo ograničen učinak na međunarodnu konkurentnost sektora stočarstva EU-a. Nije utvrđen ni znatan učinak na aspekt dostupnosti koji se odnosi na sigurnost opskrbe hranom (samo zanemarivo smanjenje konzumacije peradi). Kad je riječ o cjenovnoj pristupačnosti hrane, modeliranje pokazuje učinke na potrošačke cijene između 0,06 % i 4,37 %, ovisno o robi. Riječ je o dodatnim rashodima u rasponu od 2,81 EUR do 14,09 EUR godišnje po osobi, ovisno o prehrani i dohotku.

Procjena učinka upućuje na to da će ovaj Prijedlog doprinijeti ciljevima održivog razvoja: pridonijet će cilju održivog razvoja br. 3 „dobro zdravlje i dobrobit” jer će se poboljšanjem dobrobiti životinja tijekom prijevoza doprinijeti suzbijanju antimikrobne rezistencije kod ljudi i životinja; pridonijet će i cilju održivog razvoja br. 12 „odgovorna potrošnja i proizvodnja” jer proizvodnja hrane s višim standardima dobrobiti životinja dovodi do odgovornijeg sustava proizvodnje.

Mišljenje Odbora za nadzor regulative o procjeni učinka

Procjena učinka podnesena je 30. listopada 2023. na odobrenje Odboru za nadzor regulative, koji je 17. studenog 2023. dao pozitivno mišljenje sa zadržkama. U mišljenju Odbora za nadzor regulative zatražena je jasnija prezentacija analize troškova i koristi, dopuna analize učinaka na konkurentnost i distribucijskih učinaka u lancu opskrbe te pojašnjenje usporedbe opcija. Procjena učinka revidirana je kako bi se uzele u obzir te preporuke Odbora za nadzor regulative. Konkretno, ažurirana je analiza lanca opskrbe kako bi bila sveobuhvatnija i bolje

odražavala učinke na proizvođače te je pojašnjen odnos između analize lanca opskrbe i analize učinaka na konkurentnost.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Uvođenje ujednačenijih zahtjeva, kao što su zajednička pravila o maksimalnom trajanju putovanja, za subjekte i nadležna tijela značit će pojednostavnjenje u usporedbi s postojećim pravilima koja se razlikuju ovisno o vrstama i kategorijama životinja. Nadalje, zahvaljujući jasnijim definicijama i manjom primjenom otvorenih normi zakonodavstvo će biti učinkovitije i jednostavnije za usklađivanje jer poslovni subjekti više ne trebaju provoditi vlastite procjene kako bi odlučili o pragovima za primjenu različitih odredbi.

Većom upotrebom digitalnih alata pojednostavnit će se komunikacija između poduzeća i javnih tijela. Praćenjem vozila u stvarnom vremenu omogućilo bi se bolje planiranje, usmjeravanje i pojednostavnjenje svih službenih kontrola prijevoza životinja.

Za MSP-ove nisu predviđena odstupanja jer oni čine gotovo ukupan broj obuhvaćenih poslovnih subjekata, te se stoga njihove posebnosti već uzimaju u obzir pri odabiru mjera i definiranju prijelaznih razdoblja.

- **Temeljna prava**

Odredbe o određivanju položaja vozila u stvarnom vremenu osmišljene su tako da se njima osigurava zaštita osobnih podataka, u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj Prijedlog ima sljedeći utjecaj na proračun EU-a u razdoblju 2022. – 2027. višegodišnjeg financijskog okvira EU-a (VFO). Pojediniosti su navedene u financijskom izvještaju priloženom ovom Prijedlogu.

Ljudski resursi za provedbu prijedloga, studije, revizije, tercijarno zakonodavstvo i međunarodne aktivnosti: 6,5 ekvivalenata punog radnog vremena (EPRV) godišnje od 2026.

U okviru naslova 1. „Doprinos visokoj razini zdravlja i dobrobiti ljudi, životinja i bilja” višegodišnjeg financijskog okvira: 2,4 milijuna EUR za razdoblje od 2024. do 2027.

Time su obuhvaćeni:

Jednokratni troškovi: studija o načinima primjene novih tehnologija i digitalizacije radi olakšavanja provedbe i izvršavanja pravila o dobrobiti životinja tijekom prijevoza: 250 000 EUR.

Jednokratni troškovi: razvoj modula u sustavu TRACES: 1 400 000 EUR.

Ponavljajući troškovi: održavanje sustava TRACES: 450 000 EUR godišnje.

Jednokratni trošak: razvoj digitalne aplikacije: 300 000 EUR

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija redovito provodi reviziju u državama članicama kako bi pratila u kojoj mjeri one poštuju pravo EU-a²⁸. Prijedlog sadržava članak o mreži tijela za vezu u državama članicama koja se bave dobrobiti životinja tijekom prijevoza. Ta će mreža imati važnu ulogu u promicanju ujednačene provedbe nove Uredbe u cijeloj Uniji.

Komisija je odredila referentne centre EU-a za dobrobit životinja koji pružaju tehničku pomoć za provedbu zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja, među ostalim u području prijevoza. Komisija podupire i kontinuirano osposobljavanje²⁹ koje obuhvaća zaštitu životinja tijekom prijevoza u okviru programa „Bolja izobrazba za sigurniju hranu”. O provedbi novih pravila raspravljat će se i u okviru Platforme EU-a za dobrobit životinja.

Sve te aktivnosti pridonijet će provedbi ove revizije. Osim toga, razina provedbe bit će vidljiva s pomoću novih zahtjeva za praćenje pokazatelja i izvješćivanje o njima, prvenstveno upotrebom podataka iz sustava TRACES u stvarnom vremenu uz izvješća nadležnih tijela. Takvo izvješće o praćenju stanja dobrobiti životinja u Uniji u kontekstu prijevoza podnosi se pet godina nakon datuma stupanja na snagu nove Uredbe i najmanje svakih pet godina nakon toga.

Kako bi se mogli prikupiti pouzdani dokazi nakon petogodišnjeg prijelaznog razdoblja, izvješće o evaluaciji trebalo bi dostaviti deset godina nakon stupanja na snagu Uredbe.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Poglavlje I.: Predmet, područje primjene, definicije i opće odredbe

U ovom se poglavlju pojašnjava područje primjene prijedloga te utvrđuju definicije i opći zahtjevi koji se primjenjuju na sve prijevozne postupke.

Poglavlje II.: Ovlaštenja organizatora i prijevoznika

U ovom se poglavlju utvrđuju pravila i uvjeti za ovlašćivanje organizatora za organizaciju prijevoza životinja, kao i za ovlašćivanje prijevoznika za prijevoz životinja.

Poglavlje III.: Prijevozna sredstva

U ovom se poglavlju utvrđuju uvjeti za odobrenje cestovnih vozila za prijevoz životinja, koji već postoje u važećem zakonodavstvu. Zračni prijevoz moraju obavljati prijevoznici koji su članovi IATA-e.

Poglavlje IV.: Obveze prije polaska

U ovom se poglavlju zahtijevaju dnevnici puta za duga i kratka putovanja. Skrbnici su odgovorni za sposobnost utovarenih životinja za prijevoz.

Poglavlje V.: Obveze tijekom prijevoza i u mjestu odredišta

U ovom je poglavlju riječ o obvezama prijevoznika tijekom putovanja. Obuhvaćeni su i sabirni centri.

Predviđa se obveza praćenja cestovnih vozila u stvarnom vremenu.

²⁸ Revizije su dostupne na: <https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report>

²⁹ https://food.ec.europa.eu/horizontal-topics/official-controls-and-enforcement/legislation-official-controls/better-training-safer-food_en

Prijevoznici su obvezni i prikupljati informacije na temelju određenih pokazatelja, analizirati ih i poduzimati korektivne mjere za poboljšanje dobrobiti životinja koje se prevoze.

Poglavlje VI.: Uvjeti za prijevoz kopnenih životinja

U ovom se poglavlju predviđa maksimalno trajanje putovanja životinja namijenjenih klanju i životinja koje se prevoze u druge svrhe. Maksimalno trajanje putovanja određeno je i za prijevoz životinja koje nisu odbijene od sise.

Putovanja na ekstremnim temperaturama vremenski su ograničena i moraju se ispuniti dodatni uvjeti.

Poglavlje VII.: Prijevoz u treće zemlje i iz njih

Ovo poglavlje uključuje nova pravila za prijevoz životinja u treće zemlje, kao što su certifikati za organizatore i potvrde koje potpisuju nadležna tijela treće zemlje prije putovanja plovilom za prijevoz stoke.

Kontrolne točke u trećim zemljama moraju ispunjavati standarde jednakovrijedne onima koji se primjenjuju u Uniji.

Poglavlje VIII.: Obveze nadležnih tijela

Ovo poglavlje sadržava odredbe o osposobljavanju i certifikatima o osposobljenosti subjekata, kao i zahtjev za određivanje izlaznih točaka. Uključuje i pravila o nacionalnim tijelima za vezu u području prijevoza životinja, kao i o analizi podataka prikupljenih na temelju pokazatelja iz poglavlja V.

Poglavlje IX. Sankcije

Ovo poglavlje sadržava odredbe o sankcijama za kršenja Uredbe, posebno u slučaju teških kršenja.

Poglavlje X.: Postupovne odredbe

Poglavlje XI.: Ostale odredbe

Ovo poglavlje sadržava odredbe o strožim nacionalnim mjerama i izradi digitalne aplikacije za lakšu provedbu i primjenu Uredbe te o odstupanju u odnosu na postojeće nacionalne odredbe o najudaljenijim regijama.

Poglavlje XII.: Prijelazne i završne odredbe

Ovim se poglavljem izmjenjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 1255/97 o kontrolnim točkama tako da one moraju biti odgovarajuće opremljene za relevantne vrste i kategorije životinja te imati sustav rezervacija dostupan organizatorima.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka, izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2. i članak 114. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³⁰,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2005³² utvrđena su zajednička minimalna pravila za zaštitu životinja tijekom prijevoza. Od njezina donošenja postignut je napredak u područjima znanosti i tehnologije. Bolje se razumiju zahtjevi u pogledu veličine raspoloživog prostora te potrebe životinja tijekom prijevoza, posebno onih koje nisu odbijene od sise i akvatičnih životinja. Došlo je do znatnih pomaka u dostupnosti digitalnih rješenja za administrativne korake povezane s prijevozom životinja. S obzirom na sve veću osviještenost i zabrinutost građana u pogledu dobrobiti životinja, kao i na usmjerenost prema održivijim metodama proizvodnje, mnoge države članice revidiraju ili donose nacionalna pravila koja nadilaze minimalne zahtjeve Unije. Osim toga, provjerom primjerenosti zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja³³ otkrivene su poteškoće u tumačenju, primjeni i provedbi određenih odredaba Uredbe (EZ) br. 1/2005, što je pridonijelo stvaranju nejednakih uvjeta za različite aktere. Stoga je potrebno revidirati pravila o zaštiti životinja tijekom prijevoza radi njihova usklađivanja s najnovijim znanstvenim spoznajama i tehnologijama te olakšavanja njihove primjene i provedbe.

³⁰ SL C , , str. .

³¹ SL C , , str. .

³² Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka i o izmjeni direktiva 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97, SL L 3, 5.1.2005., str. 1.

³³ Radni dokument službi Komisije „Provjera primjerenosti zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja”, SWD(2022) 328 final, 4.10.2022.

- (2) Dobrobit životinja vrijednost je Unije sadržana u članku 13. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”). Nadalje, Unija i nekoliko država članica potpisnice su revidirane Europske konvencije o zaštiti životinja tijekom međunarodnog prijevoza³⁴.
- (3) Prijevoz živih životinja važan je dio poljoprivredno-prehrambenog lanca. Zaštita životinja tijekom prijevoza od javne je važnosti i utječe na stavove potrošača o poljoprivrednim proizvodima. Cilj je ove Uredbe pojednostavniti postupke, smanjiti administrativno opterećenje i olakšati provedbu usklađenih pravila te istodobno osigurati visoku razinu zaštite životinja tijekom prijevoza. Osiguravanje zaštite životinja tijekom prijevoza pozitivno utječe na zdravlje i dobrobit životinja te doprinosi boljoj kvaliteti proizvoda životinjskog podrijetla.
- (4) Ovom se Uredbom nastoji osigurati neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, među ostalim za životinje koje se ne koriste za proizvodnju hrane, kao što su mačke i psi, krznaši, određene vrste divljih životinja i životinje koje se koriste u znanstvene svrhe.
- (5) Europski parlament donio je 2022. preporuke o zaštiti životinja tijekom prijevoza na temelju izvješća Istražnog odbora za zaštitu životinja tijekom prijevoza o zaštiti životinja tijekom prijevoza unutar i izvan Unije (Odbor ANIT). U preporukama se Komisija i Vijeće pozivaju da pažljivo preispitaju zakonodavstvo EU-a o zaštiti životinja tijekom prijevoza na temelju sveobuhvatnih znanstvenih istraživanja o utjecaju prijevoza na životinje svih vrsta i dobi te dubinske procjene socioekonomskog, okolišnog i zdravstvenog učinka, uzimajući u obzir raznolikost geografskih položaja i specifičnosti te modele poljoprivrede u cijeloj Uniji. U izvješću Odbora ANIT istaknuti su i nedostaci postojeće provedbe u cijeloj Uniji te su preporučene mjere kao što su ograničavanje trajanja putovanja, zabrana prijevoza na ekstremnim temperaturama, osiguravanje da se pri prijevozu životinja u treće zemlje poštuju načela zaštite životinja tijekom cijelog putovanja, sve dok ne stignu do odredišta u trećoj zemlji. Osim toga, Europski parlament istaknuo je potrebu da se prijevoz živih životinja zamijeni učinkovitijim etičkim sustavom koji prednost daje prijevozu sjemena ili zametaka umjesto rasplodnog fonda te trupova i mesa umjesto životinja koje se prevoze na klanje.
- (6) U rujnu 2022. Europska agencija za sigurnost hrane („EFSA”) objavila je pet znanstvenih mišljenja o raznim posljedicama i opasnostima za dobrobit koje nastaju tijekom prijevoza malih preživača³⁵ (ovce i koze), kopitara³⁶ (konji i magarci), goveda³⁷ (stoka i telad), svinja³⁸ i životinja u kontejnerima³⁹, uključujući domaće ptice (pilići, kokoši nesilice, pure itd.) i kuniće („mišljenja EFSA-e”). U mišljenjima EFSA-e općenito se zaključuje da je za poboljšanje zaštite životinja tijekom prijevoza

³⁴ Europska konvencija o zaštiti životinja tijekom međunarodnog prijevoza, Vijeće Europe, Chişinau, 6. studenog 2003., Serija ugovora Vijeća Europe – br. 193.

³⁵ Odbor EFSA AHAW (Znanstveni odbor EFSA-e za zdravlje i dobrobit životinja) Znanstveno mišljenje o dobrobiti malih preživača tijekom prijevoza. EFSA Journal 2022.; 20(9):7404, 101 str.

³⁶ Odbor EFSA AHAW (Znanstveni odbor EFSA-e za zdravlje i dobrobit životinja) Znanstveno mišljenje o dobrobiti kopitara tijekom prijevoza. EFSA Journal 2022.; 20(9):7444, 113 str.

³⁷ Odbor EFSA AHAW (Znanstveni odbor EFSA-e za zdravlje i dobrobit životinja) Znanstveno mišljenje o dobrobiti malih preživača tijekom prijevoza. EFSA Journal 2022.; 20(9):7404, 101 str.

³⁸ Odbor EFSA AHAW (Znanstveni odbor EFSA-e za zdravlje i dobrobit životinja) Znanstveno mišljenje o dobrobiti svinja tijekom prijevoza. EFSA Journal 2022.; 20(9):7445, 108 str.

³⁹ Odbor EFSA AHAW (Znanstveni odbor EFSA-e za zdravlje i dobrobit životinja) Znanstveno mišljenje o dobrobiti domaćih ptica i kunića u spremnicima. EFSA Journal 2022.; 20(9):7441, 188 str.

potrebno osigurati više prostora, sniziti maksimalne temperature i maksimalno skratiti vrijeme putovanja. Stoga bi Uredbu (EZ) br. 1/2005 trebalo zamijeniti novom uredbom koja je u skladu s najnovijim znanstvenim i tehničkim spoznajama u tom području i zahtjevima potrošača, izbjegavajući pritom prepreke funkcioniranju unutarnjeg tržišta i trgovini živim životinjama te osiguravajući provedivost novih pravila.

- (7) Kako bi se osigurala dosljedna i učinkovita primjena ove Uredbe u cijeloj Uniji s obzirom na njezino temeljno načelo, prema kojem se životinje ne smiju prevoziti na način koji bi mogao prouzročiti njihovu ozljedu ili nepotrebnu patnju, primjereno je utvrditi detaljne odredbe o posebnim potrebama različitih vrsta u vezi s različitim vrstama prijevoza. Takve detaljne odredbe trebalo bi tumačiti i primjenjivati u skladu s prethodno navedenim načelom te bi ih trebalo pravodobno ažurirati, posebno s obzirom na nove znanstvene spoznaje, uzimajući u obzir nova mišljenja EFSA-e.
- (8) Tehnologija za navigacijske sustave i elektroničke baze podataka znatno je napredovala od stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1/2005. To omogućuje pojednostavnjenje postupaka i jačanje kontrola i inspekcija u području zaštite životinja tijekom prijevoza, a time i bolju provedbu pravila Unije. Stoga je važno iskoristiti nove tehnologije i proširiti mogućnosti koje pruža sustav TRACES-NT (Trade Control and Expert System), digitalna platforma za certificiranje i upravljanje u pogledu svih sanitarnih i fitosanitarnih zahtjeva, koja je ugrađena u integrirani sustav upravljanja za službene kontrole (IMSOC)⁴⁰.
- (9) Ovom se Uredbom utvrđuju pravila kako bi baza podataka sustava TRACES mogla uključivati digitalna ovlaštenja, certifikate o odobrenju, certifikate o osposobljenosti, dnevnike puta, praćenje cestovnih vozila u stvarnom vremenu i prognoze temperature. Sustav TRACES trebao bi sadržavati i popise kontrolnih točaka u trećim zemljama i izlaznih točaka EU-a. Omogućuje i realističnije planiranje putovanja, učinkovitu sljedivost, bolje praćenje postupaka i pokazatelja dobrobiti životinja, pravodobne hitne mjere i sveobuhvatnu analizu podataka, s općim ciljem osiguravanja učinkovitije primjene i bolje provedbe pravila Unije o zaštiti životinja tijekom prijevoza te znatnog smanjenja administrativnog opterećenja.
- (10) Obveza subjekata Unije da zaštite životinje tijekom prijevoza ne prestaje na vanjskim granicama Unije. Organizatori prijevoza životinja iz Unije na mjesto odredišta u trećoj zemlji moraju osigurati usklađenost s pravilima Unije o zaštiti životinja tijekom prijevoza i tijekom dijela putovanja koji se odvija izvan Unije te do dolaska životinja na konačno mjesto odredišta u trećoj zemlji. To je u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije u predmetu C-424/13⁴¹. Ova bi se Uredba stoga trebala primjenjivati na prijevoz životinja s mjestom polaska na području Unije i neovisno o tome je li mjesto odredišta na području Unije ili u trećoj zemlji.
- (11) Prijevoz živih životinja iz trećih zemalja na područje Unije uglavnom se odnosi na određene vrste životinja i obično se obavlja izravnim rutama. Kad se žive životinje uvoze u Uniju, subjekti koji ih prevoze iz treće zemlje na mjesto odredišta unutar Unije trebali bi osigurati da su barem jednako zaštićene kao životinje koje se prevoze

⁴⁰ Provedbena Uredba Komisije (EU) 2019/1715 od 30. rujna 2019. o utvrđivanju pravila za funkcioniranje sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole i njegovih sistemskih komponenata (Uredba o IMSOC-u), C/2019/7005, SL L 261, 14.10.2019., str. 37.

⁴¹ Presuda od 23. travnja 2015., Zuchtvieh-Export GmbH, C-424/13, ECLI:EU:C:2015:259, točka 56.

na području Unije, i to od trenutka njihova utovara na prijevozno sredstvo u trećoj zemlji do mjesta odredišta u Uniji. To je potrebno s obzirom na zabrinutost građana Unije za dobrobit životinja tijekom prijevoza, u odnosu na sve životinje koje se prevoze u Uniju, iz nje ili unutar nje. Ova bi se Uredba stoga trebala primjenjivati na prijevoz životinja za koje je mjesto polaska na državnom području treće zemlje, a mjesto odredišta na području Unije. Kako bi se osigurala pravilna primjena zahtjeva za takav prijevoz u mjestu polaska, nadležno tijelo treće zemlje treba provjeriti pojedinosti povezane s planiranjem putovanja te u službenom certifikatu o zdravlju životinja za uvoz u Uniju i s pomoću odobrenja dnevnika puta potvrditi da je putovanje isplanirano u skladu s ovom Uredbom ili jednakovrijednim zahtjevima. Prijevoznik životinja trebao bi biti odgovoran za pridržavanje plana do točke odredišta i ispuniti obvezu popunjavanja dnevnika puta.

- (12) Na provoz životinja iz jedne treće zemlje u drugu ili u istu treću zemlju preko područja Unije pravila Unije trebala bi se primjenjivati tijekom dijela putovanja koji se odvija na njezinu području. Iako se ni mjesto polaska ni mjesto odredišta za taj prijevoz ne nalaze u Uniji, radi dobrobiti životinja i s obzirom na zabrinutost građana ova bi se Uredba trebala primjenjivati na dio putovanja koji se odvija na području Unije. Prijevoznici bi trebali osigurati da se životinje prevoze u uvjetima koji su u skladu s ovom Uredbom, posebno u pogledu veličine raspoloživog prostora, hranjenja i napajanja jer su oni ključni za dobrobit životinja koje se prevoze na području Unije. Međutim, u takvim slučajevima ne bi se trebalo zahtijevati pridržavanje pravila o trajanju putovanja jer bi se putovanje životinja moglo još više produžiti zbog toga što bi subjekti iz trećih zemalja trebali zaobići područje Unije duljim rutama, što bi moglo imati gori utjecaj na dobrobit životinja.
- (13) Kodeks o zdravlju kopnenih životinja Svjetske organizacije za zdravlje životinja (WOAH)⁴² sadržava smjernice kojima se utvrđuju minimalni standardi na globalnoj razini koji se odnose na, među ostalim, ponašanje životinja, odgovornosti i razinu stručnosti različitih sudionika u prijevozu životinja, dokumentaciju koju treba dostaviti, planiranje putovanja, utovar i mjere u slučaju neprihvatanja životinja. Ovom se Uredbom uzimaju u obzir te smjernice.
- (14) Iskustvo u provedbi Uredbe (EZ) br. 1/2005 i sudska praksa Suda EU-a, primjerice u predmetu C-301/14⁴³, pokazuju da gospodarsku djelatnost povezanu s prijevozom životinja treba tumačiti u širem smislu. Prijevoz životinja povezan s gospodarskom djelatnošću ne bi se trebao smatrati ograničenim na slučajeve neposredne razmjene novca, robe ili usluga ili kad se prijevoz obavlja s namjerom ostvarivanja dobiti. Ako je prijevoz dio ponude robe ili usluga na određenom tržištu, trebalo bi ga smatrati prijevozom povezanim s gospodarskom djelatnošću.
- (15) Glavne vrste životinja koje se prevoze unutar Unije i iz Unije u treće zemlje u gospodarske svrhe su kralježnjaci, uključujući male preživaače, kopitare, goveda, svinje, domaće ptice i kuniće te akvatične životinje, odnosno ribe, glavonošci i deseteronožni rakovi. Kako bi se osigurala proporcionalnost, područje primjene ove Uredbe trebalo bi ograničiti na te vrste.

⁴² Kodeks o zdravlju kopnenih životinja WOAH-a, 2023., [Terrestrial Code Online Access – WOAH – World Organisation for Animal Health](#).

⁴³ Presuda od 3. prosinca 2015.

- (16) Ukrasne ribe obično prevoze kurirske službe u malim kutijama s vrećicama vode koje su posebno prilagođene njihovim potrebama, a putovanje obično traje manje od 24 sata. Stoga prijevoz ukrasnih riba rijetko predstavlja velik rizik za dobrobit životinja i trebalo bi ga isključiti iz područja primjene ove Uredbe.
- (17) Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴ regulira se zaštita životinja koje se koriste u znanstvene svrhe. Zbog strogih zahtjeva u pogledu kvalitete životinja potrebnih za istraživanje i testiranje, ugroženi zdravstveni status ili ugrožena dobrobit životinja pri dolasku na mjesto odredišta izravno utječe na mogućnost njihove upotrebe u te svrhe. Osim toga, za znanstvene se postupke može zahtijevati korištenje životinja koje se mogu smatrati nesposobnima za prijevoz u skladu s ovom Uredbom, kao što su neke genetski modificirane životinje i životinje koje su podvrgnute kirurškim postupcima za potrebe projekata u skladu s Direktivom 2010/63/EU. Prijevoz živih životinja u znanstvene svrhe obavljaju specijalizirani subjekti posebnim vozilima opremljenima na način da se osiguraju zdravlje i dobrobit životinja tijekom planiranih putovanja. Bez obzira na različitu svrhu prijevoza tih životinja trebalo bi zajamčiti njihovu dobrobit. Međutim, ne bi bilo dosljedno ni prihvatljivo u potpunosti ih uključiti u područje primjene ove Uredbe. Zbog toga se na prijevoz životinja koje se koriste ili su namijenjene korištenju u znanstvene svrhe u okviru projekta odobrenog u skladu s Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća ne bi trebala primjenjivati specifična pravila za pojedine vrste koja se odnose na sposobnost za prijevoz, učestalost napajanja i hranjenja te određene odredbe o trajanju putovanja, temperaturama i razdobljima odmora.
- (18) Iskustvo s primjenom Uredbe (EZ) br. 1/2005 pokazuje da prijevoznici često produljuju putovanja izvan granica utvrđenih u relevantnim odredbama uzastopnim prijevozom životinja iz gospodarstva u nekoliko sabirnih centara. U tim se centrima životinje grupiraju sa životinjama s drugih gospodarstava, a samo se posljednji sabirni centar bilježi kao mjesto polaska. Stoga bi trebalo uvesti obvezni boravak životinja na mjestu polaska i na mjestu odredišta, a sabirnim centrima trebalo bi dopustiti da budu mjesta polaska samo ako je riječ o lokalnim sabirnim centrima, kako bi se spriječila praksa „mijenjanja sabirnih centara”.
- (19) Prijevoz životinja na dugim putovanjima trebalo bi dopustiti samo organizatorima prijevoza životinja koji imaju kapacitete za ispunjavanje zahtjeva ove Uredbe. Stoga je primjereno uspostaviti sustav ovlašćivanja organizatora. Organizatori bi trebali osigurati pridržavanje pravila Unije od mjesta polaska do mjesta odredišta. Mogu sklopiti podugovor o prijevozu životinja s drugim prijevoznikom te bi i dalje trebali biti odgovorni za to da se taj prijevoznik i sve druge osobe uključene u taj prijevoz pridržavaju pravila Unije. Organizator bi nadležnim tijelima trebao dostaviti dokaz o sposobnosti za osiguravanje usklađenosti s pravilima Unije o prijevozu do dolaska životinja u mjesto odredišta.
- (20) Prijevoznici i njihovo osoblje imaju središnju ulogu u prijevozu životinja i znatno utječu na uvjete dobrobiti životinja koje se prevoze. Svakodnevno postupanje prijevoznika znatno utječe na uvjete dobrobiti životinja tijekom prijevoza. Trebali bi imati potrebnu stručnost da osiguraju usklađenost s ovom Uredbom i da se njihovo osoblje pridržava njezinih odredaba, kao i potrebno odobrenje za prijevozna sredstava

⁴⁴ Direktiva 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe, SL L 276, 20.10.2010., str. 33.

te krizne planove u slučaju nužde. Stoga je primjereno uspostaviti sustav ovlašćivanja za prijevoznike. Trebali bi biti odgovorni i transparentni u pogledu svojeg statusa i postupaka. Konkretno, trebali bi izvješćivati o svim poteškoćama i voditi preciznu evidenciju svojih djelovanja i rezultata.

- (21) Prijevozna sredstva trebala bi biti osmišljena na način da se izbjegne ozljeda ili patnja životinja. Stoga je primjereno utvrditi tehničke zahtjeve koje treba ispuniti kako bi se prijevozno sredstvo odobrilo, uzimajući u obzir potrebe određenih vrsta i kategorija životinja koje se prevoze.
- (22) U usporedbi s cestovnim i pomorskim prijevozom zračni prijevoz životinja znatno je rjeđi. Zbog troškova povezanih s tom vrstom prijevoza životinje koje se prevoze zrakom u većini su slučajeva kućni ljubimci i životinje visoke vrijednosti namijenjene uzgoju ili sportskim aktivnostima. Zračni prijevoz životinja obavlja se u skladu s tehničkim pravilima Međunarodnog udruženja zračnih prijevoznika (IATA) utvrđenima u Propisima o živim životinjama (LAR), koje izrađuje i svake godine ažurira Odbor za žive životinje i kvarljivu robu (LAPB) radi postizanja ravnoteže između načela zaštite dobrobiti životinja i načela sigurnosti u zrakoplovima te uzimajući u obzir posebnosti i ograničenja zračnog prijevoza. Prijevoznici koji su članovi IATA-e obvezni su poštovati propisane standarde pri obavljanju prijevoza i opremanju zrakoplova. Stoga bi zračni prijevoz životinja trebao biti dopušten samo zrakoplovima prijevoznika koji su članovi IATA-e.
- (23) Kao što je vidljivo iz revizija Komisije i inspekcija nadležnih tijela, znatan broj plovila za prijevoz stoke koja trenutačno djeluju u Uniji ne ispunjava odgovarajuće standarde pomorske sigurnosti i predstavlja rizik za životinje i posadu. Kako bi se osigurali usklađenost tih plovila za stoku sa sigurnosnim standardima i pravilno funkcioniranje bitnih sustava, među ostalim sustava za proizvodnju električne energije, prozračivanje, desalinizaciju vode i odvodnju i sustava kojim se osigurava stabilnost plovila, relevantna nadležna tijela u državi članici trebala bi odobriti samo plovila za prijevoz stoke koja plove pod zastavom koja je prema Pariškom memorandumu o suglasnosti o nadzoru države luke⁴⁵ svrstana na bijelu ili sivu listu. Osim toga, nadležna tijela trebala bi dopustiti utovar životinja na ta plovila samo ako je njihov profil rizičnosti utvrđen kao nizak ili srednji rizik u skladu s Pariškim memorandumom o suglasnosti o nadzoru države luke.
- (24) Evidencija odobrenja plovila za prijevoz stoke trenutačno se vodi u informacijskom sustavu kojim se podupire novi režim inspekcijskih pregleda koji proizlazi iz Direktive (EU) 2009/16/EZ o nadzoru države luke⁴⁶. Sustav THETIS (*Hybrid European Targeting and Inspection System*) baza je podataka koja olakšava službene kontrole morskih plovila u Uniji, uključujući plovila za prijevoz stoke. Uključuje poseban modul za službene kontrole usmjeren na zahtjeve za zaštitu životinja. Informacije o ovlaštenim plovilima za prijevoz stoke trebale bi biti dostupne i u sustavu TRACES kako bi se omogućilo digitalno stvaranje, ažuriranje i ispunjavanje dnevnika puta u sustavu TRACES. Nadležna tijela trebala bi biti odgovorna za redovito ažuriranje tih informacija.

⁴⁵ <https://www.parismou.org/>

⁴⁶ Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (preinačena), SL L 131, 28.5.2009., str. 57.

- (25) U skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2023/372⁴⁷ nakon odobrenja i prije svakog produljenja odobrenja plovila za prijevoz stoke službeni veterinar trebao bi pratiti pošiljku životinja tijekom prvog putovanja. Time mu se omogućuje provođenje službenih kontrola tijekom tog prvog putovanja kako bi provjerio da mehanički sustavi i sustavi upravljanja plovila za prijevoz stoke nemaju štetan utjecaj na dobrobit životinja na plovilu tijekom putovanja.
- (26) Dnevnici puta važni su alati kojima se svim sudionicima u prijevozu životinja i nadležnim tijelima omogućuje da budu upoznati s planiranom rutom i vremenskim rasporedom putovanja te da provjere slijedi li se planirana ruta u praksi, čime se olakšava provedba. Trebalo bi osmisлити posebne elemente dnevnika puta kako bi se osigurala bolja provedba standarda dobrobiti životinja, posebno povećanjem sljedivosti i transparentnosti postupaka prijevoza. Nadležna tijela u državama članicama trebala bi odobriti dnevnike puta za duga putovanja unutar Unije i u treće zemlje te za kratka putovanja u treće zemlje. Upotrebu dnevnika puta trebalo bi u potpunosti digitalizirati iskorištavanjem i proširenjem mogućnosti koje pruža sustav TRACES. Digitalizacijom dnevnika puta poboljšat će se prikupljanje podataka i omogućiti bolja analiza i utvrđivanje rizika.
- (27) Kako bi se osiguralo da putovanje ne traje dulje nego što je to planirano i radi bolje sljedivosti, trebalo bi uvesti pojednostavnjeni dnevnik puta za kratka putovanja unutar Unije. Ti dnevnici puta, koje ispunjava organizator i za koje se ne zahtijeva odobrenje nadležnog tijela, pomoći će nadležnim tijelima da ocijene rad subjekata tijekom inspekcija i provjera. Osim toga, time će se nadležnim tijelima i Komisiji omogućiti informacije o svim prijevoznim postupcima.
- (28) Gravidne životinje posebno su ranjive tijekom prijevoza. Budući da prijevoznik ne može uvijek procijeniti fazu gravidnosti takvih životinja, skrbnik bi trebao biti odgovoran za osiguravanje informacija prijevozniku o fazi gravidnosti ili datumu osjemenjivanja, ako je primjenjivo.
- (29) Nedostatak posebnih odredbi u pravu Unije o prijevozu mačaka i pasa, posebno štenaca i mačića različitih pasmina, kao i različita tumačenja i provedba postojećih pravila Unije u državama članicama, doveli su do čestog prijevoza tih životinja u okolnostima koje predstavljaju rizik za njihovu dobrobit i dovode do nejednakih uvjeta za subjekte. Stoga je potrebno bolje definirati posebna pravila u pogledu minimalne dobi prevezenih mačaka i pasa i vremenskih razmaka između hranjenja tijekom putovanja, zahtijevati preventivnu veterinarsku skrb kako bi se izbjegle bolesti povezane sa stresom i bolesti specifične za određenu vrstu te u skladu s time proširiti posebna i usklađena pravila o komercijalnom prijevozu mačaka i pasa. U tu je svrhu potrebno utvrditi pravila kojima se propisuju, primjerice, zahtjevi u pogledu temperature i vlažnosti te potreba vođenja dnevnika puta za duga putovanja.
- (30) Smjernicama WOAHA-a o dobrobiti riba iz uzgoja tijekom prijevoza utvrđeni su minimalni standardi za usklađenost na međunarodnoj razini i one sadržavaju preporuke u pogledu odgovornosti, planiranja, dizajna vozila, opreme, rukovanja, vode, pripreme, pitanja specifičnih za vrste, kriznih planova, dokumentacije, utovara i

⁴⁷

Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/372 od 17. veljače 2023. o utvrđivanju pravila o vođenju, pohranjivanju i dijeljenju zapisnika o službenim kontrolama koje se provode na plovilima za prijevoz stoke te pravila o kriznim planovima u slučaju nužde za plovila za prijevoz stoke, odobrenju plovila za prijevoz stoke i minimalnim zahtjevima za izlazne točke, SL L 51, 20.2.2023., str. 32.

istovara. Na temelju tih smjernica trebalo bi utvrditi i ažurirati posebne odredbe za akvatične životinje uzimanjem u obzir novih znanstvenih spoznaja kad su dostupna relevantna mišljenja EFSA-e. Važan element za dobrobit životinja koje se prevoze jest prostor koji im je dodijeljen na prijevoznom sredstvu, koji ovisi o njihovoj vrsti, kategoriji i veličini. U mišljenjima EFSA-e preporučuje se da bi životinje, dok su na prijevoznom sredstvu, trebale imati dovoljno prostora za mijenjanje položaja, uzimanje vode i odmaranje. Stoga bi zahtjeve o veličini raspoloživog prostora utvrđene u Uredbi (EZ) br. 1/2005 trebalo povećati u skladu s preporukama EFSA-e.

- (31) Položaji zrakoplova, morskih plovila i vlakova u stvarnom vremenu trenutačno su javno dostupni i na raspolaganju radi sigurnosti i informiranja. Većina cestovnih vozila već je opremljena satelitskim navigacijskim sustavom koji vodi evidenciju o stvarnoj ruti i duljini putovanja. Te su informacije od ključne važnosti nadležnim tijelima za provedbu i bolje usmjeravanje svojih službenih kontrola na temelju rizika. Međutim, te informacije o cestovnim vozilima nadležnim tijelima nisu dostupne.
- (32) Ograničavanje duljine putovanja ima ključnu ulogu u zaštiti životinja tijekom prijevoza. Postoje dokazi da putovanja u praksi često traju duže nego što je procijenjeno pri početnom planiranju, što može imati velike štetne učinke na dobrobit prevezenih životinja. Nadležno tijelo trenutačno ne može provjeriti lokaciju pošiljaka tijekom putovanja kako bi usmjerilo kontrole i inspekcije u vezi s vremenom putovanja i odmora u skladu s Uredbom (EU) 2017/625. Zbog toga je nadležnim tijelima teško kontrolirati odgovara li stvarno trajanje putovanja prijavljenom. Mnogi od tih izazova riješili bi se na temelju informacija prikupljenih putem informacijskog sustava s pomoću alata za određivanje položaja u stvarnom vremenu.
- (33) Pristup informacijama o vremenu u kojem su cestovna vozila došla do određenih ključnih točaka putovanja, kao što su kontrolne točke ili mjesto odredišta, omogućio bi nadležnim tijelima da pojačaju te bolje planiraju i usmjeravaju kontrole. Konkretno, mogla bi učinkovitije otkrivati slučajeve prijevoza u kojima se premašuje maksimalno trajanje putovanja, čime bi se identificirali slučajevi za koje je vjerojatnije da će dovesti do ugrožavanja dobrobiti životinja. Stoga bi sva cestovna vozila trebala imati sustav za određivanje položaja u stvarnom vremenu koji može prenositi podatke o njihovoj lokaciji tijekom cijelog putovanja te ih po završetku putovanja slati u informacijski sustav povezan sa sustavom TRACES.
- (34) Podatke o duljini putovanja i razdobljima odmora trebalo bi evidentirati i čuvati za sva putovanja u svrhu obrade informacija samo za službene kontrole i druge s njima povezane službene aktivnosti. Razdoblje čuvanja tih podataka trebalo bi biti šest godina kako bi bili dostupni nadležnim tijelima, posebno radi provjere ispunjava li organizator ili prijevoznik uvjete potrebne za produljenje ovlaštenja nakon isteka petogodišnjeg razdoblja valjanosti. Podatke o položaju zabilježene u informacijskom sustavu povezanom sa sustavom TRACES trebalo bi evidentirati i čuvati samo za potrebe službenih kontrola i drugih povezanih službenih aktivnosti. Razdoblje čuvanja tih podataka također bi trebalo biti šest godina.
- (35) Osim Uredbe (EU) 2016/679⁴⁸ i Uredbe (EU) 2018/1725⁴⁹ te radi osiguravanja odgovarajućih posebnih jamstava u pogledu zaštite podataka odredbe o obradi i

⁴⁸ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka); SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

kontroli podataka utvrđene u Provedbenoj uredbi (EU) 2019/1715⁵⁰ trebale bi se primjenjivati na bazu podataka u kojoj će ti podaci biti pohranjeni.

- (36) Važno je da nadležna tijela u mjestu polaska budu upoznata sa stanjem životinja pri dolasku u mjesto odredišta. Vozači ili, prema potrebi, pratitelji i skrbnici u mjestu odredišta trebali bi u sustavu TRACES prijaviti stanje životinja koje stižu u mjesto odredišta, uključujući informacije o pokazateljima dobrobiti životinja. Elektroničkom verzijom dnevnika puta nadležnim će se tijelima u mjestu polaska i mjestu odredišta omogućiti da prime te informacije i poduzmu mjere ako stanje životinja nije primjereno ili ako postoji neusklađenost između informacija koje su dostavili skrbnici, vozači ili pratitelji.
- (37) Općenito, znanstveni dokazi upućuju na to da dulja putovanja negativnije utječu na dobrobit životinja nego kraća putovanja. S obzirom na trenutačnu raspodjelu klaonica u državama članicama, prema najnovijem znanstvenom mišljenju o dobrobiti životinja tijekom prijevoza i s namjerom da putovanja budu što kraća, putovanje do klaonice ne bi trebalo trajati više od devet sati. Općenito, klaonice koje su trenutačno u upotrebi tehnološki su prilagođene vrstama i kategorijama životinja koje se u njima kolju. Kako bi se spriječila situacija u kojoj klanje ne bi bilo moguće jer na području obuhvaćenom prijevozom koji traje devet sati nema odgovarajuće opremljene klaonice, trebalo bi predvidjeti izuzeće u pogledu ograničenja od devet sati kako bi se iznimno dopustila duga putovanja do odgovarajuće opremljenih klaonica, pod uvjetom da to odobri nadležno tijelo.
- (38) U mišljenjima EFSA-e potvrđeno je da prevelik broj zaustavljanja s istovarom i utovarom na kontrolnim točkama tijekom putovanja šteti dobrobiti životinja jer obuhvaća dodatno postupanje s njima, što uzrokuje još veći stres i povećan rizik od izloženosti ozljedama i infekcijama. Stoga duga putovanja ne bi trebala uključivati više razdoblja odmora s istovarom i utovarom. Za putovanja cestom ili željeznicom dulja od devet sati u svrhe koje nisu klanje osim najnovijih znanstvenih savjeta EFSA-e trebalo bi uzeti u obzir i maksimalna razdoblja vožnje i minimalna razdoblja odmora za vozače u cestovnom prometu predviđena Uredbom (EZ) br. 561/2006⁵¹ radi boljeg usklađivanja s trajanjem putovanja i razdobljima odmora životinja koje se prevoze.
- (39) Životinje koje nisu odbijene od sise posebno su ranjive tijekom prijevoza i trebalo bi ih hraniti u skladu s njihovim potrebama. Na temelju znanstvenih savjeta EFSA-e potrebno je povećati minimalnu dob i težinu životinja koje se mogu prevoziti kako bi bile otpornije i sposobne za prijevoz. Osim toga, te bi životinje trebalo prevoziti najviše osam sati, osim ako u prijevoznom sredstvu postoji sustav koji omogućuje učinkovito hranjenje životinja koje nisu odbijene od sise mlijekom ili zamjenskim mlijekom tjelesne temperature pod odgovarajućim uvjetima.

⁴⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ; SL L 295, 21.11.2018., str. 39.

⁵⁰ Provedbena Uredba Komisije (EU) 2019/1715 od 30. rujna 2019. o utvrđivanju pravila za funkcioniranje sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole i njegovih sistemskih komponenata (Uredba o IMSOC-u), C/2019/7005, SL L 261, 14.10.2019., str. 37.

⁵¹ Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85, SL L 102, 11.4.2006., str. 1.

- (40) Iskustvo s primjenom Uredbe (EZ) br. 1/2005 pokazuje da je zahtjev za osiguravanje odgovarajuće prehrane životinja koje nisu odbijene od sise teško ispuniti. Životinje koje nisu odbijene od sise moraju se hraniti mlijekom specifičnim za određenu vrstu ili odgovarajućim zamjenskim mlijekom tjelesne temperature u uvjetima sličnima prirodnoj prehrani mlijekom i u vremenskim razmacima kojima se sprečava dugotrajna glad. Sustavi hranjenja trebali bi biti osmišljeni tako da omogućuju isporuku mlijeka ili zamjenskog mlijeka svakoj životinji u prijevoznom sredstvu, uz minimalnu potrebu za intervencijom pratitelja ili vozača. Održavanje bi trebalo uključivati odgovarajuće čišćenje i dezinfekciju kako bi se spriječila kontaminacija mlijeka. Sustav hranjenja trebalo bi prilagoditi okolnostima i vrsti prijevoza u kojem se namjerava koristiti. Konkretno, kad se životinje prevoze ro-ro plovilom, trebalo bi uzeti u obzir ograničen prostor oko prijevoznog sredstva i kretanje plovila. Kako bi se izbjegle nedosljednosti u sustavima hranjenja, Komisija bi trebala odobriti te sustave na temelju znanstvenih i tehničkih dokaza o učinkovitosti predviđene upotrebe i usklađenosti s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi. Komisiji bi u toj zadaći trebala pomagati i EFSA.
- (41) Iako se u znanstvenim mišljenjima EFSA-e ističe da stres zbog kretanja predstavlja znatan rizik za dobrobit životinja koje se prevoze cestovnim vozilima, u njima se ne donosi isti zaključak u pogledu stresa zbog kretanja u prijevoznim sredstvima na moru. Trajanje putovanja cestovnim i željezničkim prijevoznim sredstvima ograničeno je te su potrebna razdoblja odmora kako bi se ublažili učinci stresa zbog kretanja na dobrobit životinja koje se prevoze. Životinje koje se prevoze morem nisu izložene istoj vrsti kretanja kao životinje koje se prevoze cestom ili željeznicom. Kretanje na morskim plovilima ne utječe na stabilnost životinja na isti način kao kretanje na cestovnim vozilima, gdje su izložene opetovanim i iznenadnim naglim pokretima. Stoga je utjecaj pomorskog prijevoza na životinje manje štetan za njihovu dobrobit. Pod uvjetom da životinje na morskim plovilima kao što su plovila za prijevoz stoke, kontejnerska plovila i ro-ro plovila imaju dovoljno prostora za ležanje i odmor te dovoljno hrane i vode u odgovarajućim vremenskim razmacima, vrijeme provedeno na moru ne bi se trebalo računati kao vrijeme putovanja.
- (42) Temperatura kojoj su životinje izložene tijekom prijevoza važan je čimbenik koji utječe na njihovu dobrobit. Pokazalo se da je teško mjeriti unutarnje temperature tijekom vožnje i nije jednostavno poduzimati korektivne mjere. Održavanje temperaturnih ograničenja u vozilu zahtjevno je jer ovisi o mnogim čimbenicima, uključujući vlažnost i raspoloživ prostor u vozilu. Prijevoz životinja kamionima opremljenima klimatizacijom skup je i vjerojatno neodrživ. Stoga je primjereno ograničiti trajanje putovanja tijekom ekstremnih temperatura kako bi se smanjila izloženost životinja tim temperaturama i, u najekstremnijim slučajevima, dopustiti prijevoz životinja samo noću. Trebalo bi poduzeti i mjere kojima se ublažavaju mogući negativni učinci temperature u prijevoznom sredstvu, kao što je otvaranje ventila za prozračivanje kamiona i osiguravanje više prostora za životinje.
- (43) Organizatori koji prevoze životinje do mjesta odredišta u trećoj zemlji moraju organizirati evaluaciju prvog putovanja od strane certifikacijskog tijela kako bi se utvrdila sposobnost organizatora da osigura usklađenost s ovom Uredbom do dolaska životinja u mjesto odredišta u trećoj zemlji. Ako uvjeti utvrđeni u ovoj Uredbi nisu ispunjeni, nadležno tijelo trebalo bi suspendirati ovlaštenje organizatora u pogledu prijevoza u treće zemlje. Certifikacijsko tijelo trebalo bi redovito evaluirati putovanja u treće zemlje koja dogovara organizator kako bi se utvrdilo je li i dalje osigurana

usklađenost s ovom Uredbom. Certifikacijska tijela trebala bi imati potrebno znanje i kvalifikacije, jamčiti kontinuiranu neovisnost od organizatora, prijevoznika i svih drugih osoba ili subjekata uključenih u prijevoz životinja ili postupanje s njima tijekom prijevoza te bi ih trebala akreditirati nacionalna akreditacijska tijela uspostavljena u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008⁵².

- (44) Uredbom Vijeća (EZ) br. 1255/97⁵³ utvrđuju se zahtjevi za kontrolne točke i njihovu upotrebu u Uniji. Kako bi se osigurala usklađenost prijevoza životinja iz Unije u treće zemlje s ovom Uredbom, posebno u pogledu trajanja putovanja i odmora te uvjeta smještaja životinja tijekom odmora, kontrolne točke u trećim zemljama trebale bi ispunjavati standarde jednakovrijedne onima utvrđenima u zakonodavstvu Unije, posebno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1255/97.
- (45) Subjekti koji upravljaju kontrolnim točkama u trećim zemljama ili organizatori mogu zatražiti svoje uvrštavanje na popis koji donosi Komisija pod uvjetom da dokažu usklađenost sa zahtjevima koji su barem jednakovrijedni pravilima Unije, posebno s Uredbom (EZ) br. 1255/97. U tu svrhu kontrolne točke u trećim zemljama mogu dostaviti dokaz da je certifikacijsko tijelo potvrdilo usklađenost sa zahtjevima koji su barem jednakovrijedni onima utvrđenima u pravu Unije, posebno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1255/97. Komisija bi trebala provedbenim aktima donijeti popis odobrenih kontrolnih točaka u trećim zemljama.
- (46) Kako bi se učinkovitije osiguralo da kontrolne točke zadovoljavaju potrebe životinja koje se odmaraju u njihovim prostorima, trebalo bi ih prilagoditi relevantnim vrstama i kategorijama. Trebalo bi uspostaviti sustav rezervacija kako bi se izbjegla kašnjenja ili prevelik broj rezervacija kontrolnih točaka. Uredbu (EZ) br. 1255/97 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (47) Iskustvo pokazuje da je određivanje izlazne točke u Uniji važno za jamčenje neometanog prijevoza živih životinja iz Unije u treće zemlje. Životinje bi trebale izlaziti iz Unije preko određenih izlaznih točaka koje ispunjavaju potrebne zahtjeve za provjere dobrobiti životinja iz članka 21. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) 2017/625⁵⁴ i u tom pogledu mogu osigurati komunikaciju među nadležnim tijelima u mjestima polaska, sabirnim centrima, kontrolnim točkama i objektima odredišta. Nadležna tijela trebala bi evidentirati tako određene izlazne točke u sustavu TRACES.
- (48) Iskustvo je pokazalo da postoji rizik da zemlja odredišta odbije pošiljke životinja koje se prevoze morem na temelju predočenih isprava, primjerice certifikata o zdravlju. U određenim slučajevima to može utjecati na dobrobit životinja jer se zbog razloga

⁵² Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93, SL L 218, 13.8.2008., str. 30.

⁵³ Uredba Vijeća (EZ) br. 1255/97 od 25. lipnja 1997. o kriterijima Zajednice za kontrolne točke te izmjeni plana puta koji se navodi u Prilogu Direktivi 91/628/EEZ, SL L 174, 2.7.1997., str. 1.

⁵⁴ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama), SL L 95, 7.4.2017., str. 1.

povezanih sa zdravljem ne mogu vratiti na mjesto polaska. Nadležna tijela u mjestu polaska trebala bi odobriti dnevnik puta samo ako im subjekti dostave potvrdu o prihvaćanju dokumentacije za međunarodni prijevoz živih životinja morem koju je potpisalo nadležno tijelo pomorske luke zemlje krajnjeg odredišta. U skladu s tim, primjereno je utvrditi predložka potvrde.

- (49) Države članice trebale bi utvrditi učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće kazne za kršenja ove Uredbe i osigurati njihovu primjenu. Kako bi se osigurala dosljedna i učinkovita primjena ove Uredbe u cijeloj Uniji, potrebno je izbjeći različite razine provedbe i mogućnost da se zbog različite težine kazni koje se za neusklađenost s ovom Uredbom primjenjuju u različitim državama članicama prijevoz planira uzimajući u obzir blaže kazne propisane u određenim državama članicama. Primjereno je utvrditi kršenja ove Uredbe koja uzrokuju znatne rizike za dobrobit životinja i odrediti minimalne razine novčanih kazni u odnosu na vrijednost pošiljaka životinja u takvim slučajevima. Trebalo bi uzeti u obzir i stupanj učestalosti kršenja, a opetovana kršenja trebala bi se smatrati težima. To bi trebalo odvrćati od budućih kršenja i poboljšati provedbu Uredbe.
- (50) Pri provjeri primjerenosti zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja došlo je do poteškoća u procjeni učinkovitosti Uredbe (EZ) br. 1/2005 kad je riječ o poboljšanju dobrobiti životinja zbog nedostatka pokazatelja utvrđenih tom uredbom. Primjereno je uspostaviti sustav praćenja pokazatelja dobrobiti životinja.
- (51) Od prijevoznika i skrbnika trebalo bi zahtijevati da prikupljaju podatke na temelju pokazatelja dobrobiti životinja relevantnih za njihove aktivnosti prijevoza. Analiza podataka omogućit će prijevoznicima i skrbnicima da utvrde nedostatke u vezi s dobrobiti životinja i da prema potrebi uvedu odgovarajuće korektivne mjere. Podaci o pokazateljima trebali bi biti dostupni i nadležnim tijelima i Komisiji u sustavu TRACES.
- (52) Radi ažuriranja tehničkih pravila iz poglavlja I., II., V. i VII. Priloga I. i Priloga II. kako bi se uskladila s najnovijim znanstvenim i tehničkim spoznajama kad one budu dostupne, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a. Radi olakšavanja pravilne provedbe ove Uredbe, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata za ažuriranje predložka dnevnika puta iz Priloga III. i obrasca potvrde iz Priloga IV. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁵⁵ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (53) Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, uključujući elemente kriznih planova i njihovih predložaka, tehnička pravila za odobravanje plovila za prijevoz stoke, tehničke elemente potrebne za uspostavu evidencije navigacijskog sustava za praćenje u stvarnom vremenu,

⁵⁵ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva, SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

odobranje sustava hranjenja životinja u prijevozu koje nisu odbijene od sise, sadržaj i potrebna učestalost evaluacija potrebnih za certificiranje organizatora koji prevoze životinje u treće zemlje, popise kontrolnih točaka koje ispunjavaju standarde jednakovrijedne onima utvrđenima u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1255/97, definicije pokazatelja dobrobiti životinja i metode za njihovo praćenje te tehnička pravila o primjeni sustava TRACES. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁶.

- (54) Važno je osigurati da države članice ne primjenjuju nacionalna pravila na način kojim se dovodi u pitanje pravilna primjena odredaba ove Uredbe ili utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o svim takvim nacionalnim pravilima. Komisija bi o njima trebala obavijestiti druge države članice. Ako su nacionalna pravila obuhvaćena područjem primjene Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća, o njima bi trebalo obavijestiti Komisiju u skladu s tom direktivom.
- (55) Procjena učinka provedena radi pripreme ove Uredbe upućuje na to da neki od novih zahtjeva iz ove Uredbe podrazumijevaju planiranje i ulaganja subjekata na koje ti zahtjevi utječu. Nova pravila o trajanju putovanja i hranjenju životinja koje nisu odbijene od sise tijekom prijevoza zahtijevati će promjene u obrascima prijevoza i ulaganja u nove kamione kako bi se životinjama osiguralo više prostora, a možda i nove sustave hranjenja. U skladu s tim ovom bi se Uredbom trebala predvidjeti odgovarajuća prijelazna razdoblja kako bi se uzelo u obzir vrijeme koje je subjektima potrebno da se prilagode odgovarajućim zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (56) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest osiguravanje usklađenog pristupa zaštiti životinja tijekom prijevoza, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega, učinaka te prekograničnog i međunarodnog karaktera prijevoza on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (57) „Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje [DD/MM/YYYY].”

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE, DEFINICIJE I OPĆE ODREDBE

Članak 1. *Predmet*

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila za zaštitu životinja tijekom prijevoza u vezi s gospodarskom djelatnošću.

⁵⁶ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Članak 2.
Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na prijevoz životinja:
 - unutar Unije,
 - od mjesta polaska u trećoj zemlji do mjesta odredišta u Uniji,
 - od mjesta polaska u Uniji do mjesta odredišta u trećoj zemlji, i
 - od granične kontrolne postaje ulaska u Uniju do točke izlaska iz Unije, kad se životinje prevoze preko područja Unije.
2. Prijevoz u sljedeće svrhe podliježe samo članku 4.:
 - (a) prijevoz vlastitih životinja koji obavljaju poljoprivrednici vlastitim prijevoznim sredstvom u svrhu sezonskog premještanja životinja;
 - (b) prijevoz vlastitih životinja koji obavljaju poljoprivrednici vlastitim prijevoznim sredstvom u svrhe koje nisu sezonsko premještanje životinja, na udaljenosti od najviše 50 km od gospodarstva na kojem se drže;
 - (c) prijevoz životinja radi sudjelovanja u obuci, izložbama, natjecanjima, kulturnim događanjima, cirkusima te konjičkim sportskim i rekreacijskim aktivnostima.
3. Ova se Uredba ne primjenjuje na sljedeće vrste prijevoza:
 - (a) prijevoz životinja koji se ne odvija u vezi s gospodarskom djelatnošću;
 - (b) prijevoz životinja izravno u veterinarske ambulante ili klinike ili iz njih;
 - (c) prijevoz zaštićenih vrsta u skladu s Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES)⁵⁷;
 - (d) prijevoz životinja između zooloških vrtova kako su definirani u članku 2. Direktive Vijeća 1999/22/EZ⁵⁸;
 - (e) prijevoz ukrasnih riba;
 - (f) izravne isporuke akvatičnih životinja subjektima u poslovanju s hranom koji opskrbljuju krajnjeg potrošača.
4. Članak 4. stavak 2. točka (b), članci 20. i 26., poglavlja I. i V. Priloga I. i točka 4. Priloga II. ne primjenjuju se na prijevoz životinja za potrebe odobrenog projekta na temelju Direktive 2010/63/EU⁵⁹.

⁵⁷ Odluka Vijeća (EU) 2015/451 od 6. ožujka 2015. o pristupanju Europske unije Konvenciji o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES), SL L 75, 19.3.2015., str. 1.

⁵⁸ Direktiva Vijeća 1999/22/EZ od 29. ožujka 1999. o držanju divljih životinja u zoološkim vrtovima, SL L 94, 9.4.1999., str. 24.

⁵⁹ Direktiva 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe, SL L 276, 20.10.2010., str. 33.

Članak 3. Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „životinje” znači živi kralježnjaci, glavonošci i deseteronožni rakovi;
2. „mjesto polaska” znači:
 - (a) mjesto u kojem je životinja smještena najmanje tjedan dana prije polaska i gdje se prvi put utovaruje na prijevozno sredstvo; ili
 - (b) sabirni centar ako je životinja sakupljena na udaljenosti od najviše 100 km;
3. „mjesto odredišta” znači klaonica ili bilo koje drugo mjesto u kojem se životinja istovaruje iz prijevoznog sredstva i smješta najmanje tjedan dana prije sljedećeg odlaska;
4. „putovanje” znači premještanje životinja jednim prijevoznim sredstvom ili više njih koje započinje utovarom prve životinje na prvo prijevozno sredstvo u mjestu polaska i završava istovarom posljednje životinje u mjestu odredišta te povezani postupci, uključujući razdoblja odmora i pretovar s jednog prijevoznog sredstva na drugo;
5. „prijevozno sredstvo” znači cestovno ili željezničko vozilo, plovilo i zrakoplov koji se upotrebljavaju za prijevoz životinja;
6. „akvatične životinje” znači ribe, glavonošci i deseteronožni rakovi;
7. „organizator” znači:
 - (a) prijevoznik koji prevozi životinje ili je sklopio podugovor o prijevozu životinja s najmanje još jednim prijevoznikom za cijelo putovanje ili dio putovanja; ili
 - (b) fizička ili pravna osoba koja je sklopila ugovor o prijevozu životinja s prijevoznikom; ili
 - (c) osoba koja je potpisala odjeljak 1. dnevnika puta u sustavu TRACES kako je utvrđeno u Prilogu III.;
8. „dugo putovanje” znači putovanje koje traje više od devet sati;
9. „nadležno tijelo” znači nadležno tijelo kako je definirano u članku 3. stavku 3. Uredbe (EU) 2017/625;
10. „TRACES” znači računalni sustav za potrebe razmjene podataka, informacija i dokumenata iz članka 133. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/625;
11. „prijevoznik” znači subjekt čija gospodarska djelatnost obuhvaća prijevoz životinja za vlastiti račun ili za račun treće strane;
12. „kratko putovanje” znači putovanje koje ne traje više od devet sati;
13. „pratitelj” znači osoba izravno odgovorna za dobrobit životinja tijekom prijevoza, koja ih prati tijekom putovanja cestom ili željeznicom;
14. „vozilo” znači prijevozno sredstvo opremljeno kotačima koje se pokreće vlastitim pogonom ili se tegli;

15. „osoba odgovorna za dobrobit životinja” znači osoba koja je izravno zadužena za dobrobit životinja koje se prevoze plovilom za prijevoz stoke tijekom putovanja morem;
16. „plovilo za prijevoz stoke” znači plovilo za plovidbu morem koje je izgrađeno ili prilagođeno za prijevoz kopnenih životinja, osim domaćih ptica ili kunića;
17. „kontejner” znači svaki sanduk, kutija, posuda ili druga čvrsta struktura koja se upotrebljava za prijevoz životinja, a koja nije prijevozno sredstvo;
18. „kontejnersko plovilo” znači plovilo koje prevozi kopnene životinje, osim domaćih ptica ili kunića, u pokretnim kontejnerima;
19. „kopnene životinje” znači držani kopitari te životinje koje pripadaju vrstama goveda, svinja, ovaca, koza, jelena, kunića i domaćih ptica, uključujući perad;
20. „ro-ro plovilo” znači plovilo s opremom koja cestovnim ili željezničkim vozilima omogućuje ukrcavanje i iskrcavanje s plovila;
21. „kontejner za velike životinje” znači kontejner koji se upotrebljava za prijevoz kopnenih životinja, osim domaćih ptica i kunića, na prijevoznim sredstvima u cestovnom ili željezničkom prometu ili na plovilima za prijevoz kontejnerima;
22. „službeni veterinar” znači službeni veterinar kako je definiran u članku 3. točki 32. Uredbe (EU) 2017/625;
23. „sabirni centar” znači objekt za sakupljanje registriran u skladu s člankom 97. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/429 u kojem se životinje koje pripadaju vrstama goveda, ovaca, koza, konja ili svinja koje potječu iz više gospodarstava privremeno zajedno raspoređuju u pošiljke;
24. „kontrolne točke” znači kontrolne točke kako su definirane u članku 1. Uredbe (EZ) br. 1255/97;
25. „trajanje putovanja” znači razdoblje tijekom kojeg se životinje premještaju prijevoznim sredstvima, uključujući vrijeme njihova utovara i istovara;
26. „skrbnik” znači svaka fizička ili pravna osoba, osim prijevoznika, koja je odgovorna za trajno ili privremeno postupanje sa životinjama;
27. „izlazna točka” znači izlazna točka kako je definirana u članku 3. točki 39. Uredbe (EU) 2017/625;
28. „granična kontrolna postaja” znači granična kontrolna postaja kako je definirana u članku 3. točki 38. Uredbe (EU) 2017/625;
29. „sustavi za određivanje položaja” znači infrastrukturni sustavi koji pružaju globalne, kontinuirane, točne i zajamčene usluge proračuna vremena i pozicioniranja za potrebe ove Uredbe;
30. „razdoblje odmora” znači neprekinuto razdoblje tijekom putovanja u kojem se životinje ne premještaju prijevoznim sredstvom;
31. „biološki siguran prijevoz” znači prijevoz životinja za potrebe Direktive 2010/63/EU koji uključuje fizičku prepreku za zaštitu životinja od prijenosa mikrobnih kontaminanata i skrb za njihovu dobrobit osiguravanjem hrane, vode i okolišnih uvjeta primjerenih vrsti i fazi njihova razvoja te dovoljno prostora za odmor i istežanje;

32. „certifikacijsko tijelo” znači pravni subjekt akreditiran u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 koji djeluje u skladu s normom ISO/IEC/17065 za „Ocjenjivanje sukladnosti – Zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju proizvoda, procesa i usluga”;
33. „neukroćeni kopitar” znači kopitar koji se ne može vezati ili voditi na povodcu a da se pritom ne izazovu uznemirenost, bol ili patnja koji se mogu izbjeći.

Članak 4.

Opće odredbe o prijevozu životinja

1. Nitko ne smije prevoziti životinje niti prouzročiti da se životinje prevoze na način koji kod njih izaziva ili bi mogao izazvati nepotrebnu patnju.
2. Svaka osoba koja prevozi životinje ili čini da se one prevoze osigurava usklađenost sa sljedećim zahtjevima:
 - (a) unaprijed su poduzete sve potrebne mjere za smanjenje trajanja putovanja kako bi se na najmanju moguću mjeru svele najčešće opasnosti za dobrobit životinja, uključujući glad, žeđ, umor, ozljede ili toplinsku nelagodu;
 - (b) životinje su sposobne za cjelokupno putovanje;
 - (c) prijevozna sredstva projektirana su, izgrađena, održavana i njima se upravlja tako da se spriječi ozljeda ili nepotrebna patnja životinja te zajamči njihova sigurnost;
 - (d) objekti za utovar i istovar su projektirani, izgrađeni, održavani i njima se upravlja tako da se izbjegnu ozljede i nepotrebna patnja životinja te zajamči njihova sigurnost;
 - (e) svaka fizička osoba odgovorna za životinje u bilo kojoj fazi njihova prijevoza osposobljena je za tu svrhu i za postupanje sa životinjama koje se prevoze te obavlja svoje zadatke bez primjene nasilja ili bilo koje metode koja bi mogla prouzročiti ozljedu ili nepotrebnu patnju životinja;
 - (f) prijevoz se obavlja bez nepotrebnog kašnjenja;
 - (g) stanje dobrobiti životinja redovito se provjerava i održava na odgovarajući način;
 - (h) površina poda i visina prijevoznog sredstva te objekata za istovar i utovar prilagođeni su vrsti, veličini i kategoriji životinja koje se prevoze te planiranom putovanju;
 - (i) životinjama se tijekom putovanja u redovitim vremenskim razmacima nude voda, hrana i odmor koji kvalitetom i količinom odgovaraju vrsti životinje i njezinim fiziološkim potrebama;
 - (j) akvatičnim životinjama osigurava se voda dostatne količine i kvalitete.

POGLAVLJE II.

OVLAŠTENJA ORGANIZATORA I PRIJEVOZNIKA

Članak 5.

Zahtjev za ovlaštenje organizatora za duga putovanja

1. Organizatori mogu organizirati prijevoz životinja za duga putovanja samo ako imaju ovlaštenje izdano u skladu s člankom 6.
2. Organizator nadležnom tijelu podnosi zahtjev za ovlaštenje za prijevoz životinja na dugim putovanjima u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 1. Priloga V. U zahtjevu se navodi namjerava li organizator organizirati prijevoz životinja u treće zemlje.
3. Organizatori podnose zahtjev za ovlaštenje najviše jednom nadležnom tijelu u najviše jednoj državi članici.
4. Zahtjev iz stavka 2. sadržava dokaze da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) organizator ima poslovni nastan ili je, u slučaju organizatora s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, zastupljen u državi članici odgovarajućeg nadležnog tijela;
 - (b) organizator je sposoban ispuniti zahtjeve iz članka 14.

Članak 6.

Dodjela, obnova, suspenzija i povlačenje ovlaštenja organizatora

1. Nadležno tijelo izdaje ovlaštenje iz članka 5. u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 1. Priloga V. ako su ispunjeni uvjeti iz članka 5. stavka 4.
2. U ovlaštenju iz stavka 1. navode se obuhvaćene vrste i kategorije životinja i vrste prijevoza te se navodi odnosi li se ono na prijevoz životinja u treće zemlje.

Ovlaštenje vrijedi najviše pet godina od datuma izdavanja.
3. Organizator može u sustavu TRACES podnijeti zahtjev za obnovu ovlaštenja mjesec dana prije njegova isteka. Zahtjev za obnovu uključuje dokaze da su ispunjeni uvjeti iz članka 5. stavka 4., certifikat iz članka 33. prema potrebi i dokumentiranu analizu praćenja pokazatelja za razdoblje valjanosti prethodnog ovlaštenja te, prema potrebi, dokumentirane dokaze o uvedenim mjerama ako vrijednosti kojima se kvantificiraju pokazatelji premašuju pragove iz članka 26. stavka 3. Nadležno tijelo odobrava ili odbija zahtjev za obnovu i bilježi odluku u sustavu TRACES te u slučaju odbijanja navodi razloge za to.
4. Ako organizator više ne ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 4. ili članka 33. stavka 6., nadležno tijelo nalaže suspenziju ovlaštenja u skladu s člankom 138. stavkom 2. točkom (j) Uredbe (EU) 2017/625 i bez odgode je evidentira u sustavu TRACES. Prema potrebi nadležno tijelo suspendira dio ovlaštenja koji se odnosi na prijevoz u treću zemlju.

Nadležno tijelo dostavlja organizatoru pisanu izjavu u kojoj navodi razloge suspenzije i preporuke za uklanjanje utvrđenih nedostataka.

Nadležno tijelo ukida suspenziju ako organizator dokaže da je ispravio nedostatke na kojima se ona temelji.

Kad je riječ o prijevozu unutar Unije, ako organizator nije ispravio nedostatke u roku od mjesec dana od suspenzije, nadležno tijelo povlači ovlaštenje.

U slučaju prijevoza u treću zemlju, ako organizator nije ispravio nedostatke u roku od tri mjeseca od suspenzije, nadležno tijelo povlači ovlaštenje.

Članak 7.

Zahtjev za ovlaštenje prijevoznika za kratka putovanja

1. Prijevoznici mogu prevoziti životinje na kratkim putovanjima samo ako imaju:
 - (a) ovlaštenje za kratka putovanja izdano u skladu s člankom 9. stavkom 1. za predmetne vrste i kategorije; ili
 - (b) ovlaštenje za duga putovanja izdano u skladu s člankom 9. stavkom 1. za predmetne vrste i kategorije.
2. Prijevoznik nadležnom tijelu podnosi zahtjev za ovlaštenje za prijevoz životinja na kratkim putovanjima u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 2. Priloga V. Zahtjev sadržava dokaze da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) prijevoznik ima poslovni nastan ili je, u slučaju prijevoznika s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, zastupljen u državi članici odgovarajućeg nadležnog tijela;
 - (b) prijevoznik ima dovoljno odgovarajućeg osoblja i opreme te pisane upute za osoblje u pogledu napajanja, hranjenja i skrbi o životinjama te uspostavljene operativne postupke koji osoblju omogućuju usklađivanje s ovom Uredbom;
 - (c) vozači i pratitelji koji su zaposleni kod prijevoznika ili koji mu pružaju usluge završili su odgovarajuće tečajeve osposobljavanja i posjeduju certifikate o osposobljenosti kako je predviđeno u članku 38.;
 - (d) ni prijevoznik ni njegovi zastupnici u državi članici u kojoj je podnesen zahtjev nisu počinili teško kršenje kako je utvrđeno u članku 44. u razdoblju od pet godina prije datuma podnošenja zahtjeva.

Za potrebe točke (d), ako su prijevoznik ili njegovi zastupnici počinili teško kršenje tijekom tog razdoblja, nadležnom tijelu na zadovoljavajući način dokazuju da su poduzeli sve potrebne mjere kako bi izbjegli daljnje kršenje.

Članak 8.

Zahtjev za ovlaštenje prijevoznika za duga putovanja

1. Prijevoznici mogu prevoziti životinje na dugim putovanjima samo ako imaju ovlaštenje izdano u skladu s člankom 9. stavkom 1. Takva ovlaštenja vrijede i za kratka putovanja.
2. Prijevoznik nadležnom tijelu podnosi zahtjev za ovlaštenje za prijevoz životinja na dugim putovanjima u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 3. Priloga V. Prijevoznici podnose zahtjev za ovlaštenje najviše jednom nadležnom tijelu u najviše jednoj državi članici.
3. Zahtjev iz stavka 2. sadržava dokaze da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) prijevoznik ispunjava uvjete iz članka 7. stavka 2.; i
 - (b) prijevoznik posjeduje sljedeće dokumente:
 - i. valjane certifikate o odobrenju kako je predviđeno u člancima 12. ili 13. za prijevozna sredstva kojima se prijevoznik koristi za predmetno dugo putovanje;
 - ii. dokument u kojem se detaljno navode postupci kojima se prijevozniku omogućuje praćenje i bilježenje kretanja vozila i plovila pod njegovom odgovornošću te postupci za stupanje u kontakt s predmetnim vozačima u bilo kojem trenutku tijekom dugih putovanja;
 - iii. krizni plan u slučaju nužde tijekom planiranog prijevoza.
4. Radi osiguravanja ujednačenosti kriznih planova u slučaju nužde tijekom dugih putovanja predviđenih u stavku (b) točki iii., Komisija je ovlaštena donijeti provedbene akte u skladu s člankom 49. kako bi utvrdila minimalne zahtjeve u pogledu sadržaja kriznog plana za različite vrste putovanja te prema potrebi utvrdila i ažurirala standardne predloške obrazaca za podnošenje tih kriznih planova.

Članak 9.

Izdavanje, obnova, suspenzija i povlačenje ovlaštenja prijevoznika

1. Nadležno tijelo prijevozniku daje ovlaštenje za kratka ili duga putovanja u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 8. stavkom 1. u sustavu TRACES putem obrazaca iz odjeljka 2. i 3. Priloga V., pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 7. stavku 2. odnosno članku 8. stavku 2.
2. U ovlaštenju iz stavka 1. navode se obuhvaćene vrste i kategorije životinja i vrsta prijevoza te se navodi odnosi li se ono na duga ili kratka putovanja.

Ovlaštenje vrijedi najviše pet godina od datuma izdavanja.
3. Prijevoznik može podnijeti zahtjev za obnovu ovlaštenja za kratka ili duga putovanja u sustavu TRACES mjesec dana prije njegova isteka. Zahtjev za obnovu ovlaštenja mora sadržavati dokumente propisane člankom 7. stavkom 2. ili člankom 8. stavkom 2. i dokumentiranu analizu praćenja pokazatelja za razdoblje valjanosti prethodnog ovlaštenja i, prema potrebi, dokumentirane dokaze o uvedenim mjerama ako vrijednosti pokazatelja premašuju pragove iz članka 26. stavka 3.
4. Nadležno tijelo odobrava ili odbija zahtjev za obnovu i bilježi odluku u sustavu TRACES te u slučaju odbijanja navodi razloge za to.
5. Prijevoznik obavješćuje odgovarajuće nadležno tijelo o svakoj promjeni u pogledu dokumenata iz članka 7. stavka 2. i članka 8. stavka 2. najkasnije pet radnih dana od datuma promjene.
6. Ako prijevoznik više ne ispunjava uvjete iz članka 7. stavka 2. ili članka 8. stavka 2., nadležno tijelo nalaže suspenziju ovlaštenja u skladu s člankom 138. stavkom 2. točkom (j) Uredbe (EU) 2017/625 i bez odgode je evidentira u sustavu TRACES.

Nadležno tijelo dostavlja prijevozniku pisanu izjavu u kojoj navodi razloge suspenzije i preporuke za uklanjanje utvrđenih nedostataka.

Nadležno tijelo ukida suspenziju ako prijevoznik dokaže da je ispravio nedostatke na kojima se ona temelji.

Ako prijevoznik nije ispravio nedostatke u roku od mjesec dana od suspenzije, nadležno tijelo povlači ovlaštenje.

Članak 10.

Osposobljavanje vozača, pratitelja i osoba odgovornih za dobrobit životinja

Prijevoznik vodi brigu o tome da vozači, pratitelji i osobe odgovorne za dobrobit životinja iz članka 21. završe jedan od odobrenih tečajeva osposobljavanja u području dobrobiti životinja iz članka 37. stavka 1. točke (b). To osposobljavanje mora biti relevantno za njihove zadaće, vrste i kategorije životinja kojima rukuju i korištena prijevozna sredstva.

POGLAVLJE III. PRIJEVOZNA SREDSTVA

Članak 11.

Opća pravila o prijevoznim sredstvima

1. Nitko ne smije prevoziti životinje cestom ili željeznicom na dugim putovanjima ako prijevozno sredstvo nije pregledano i odobreno u skladu s člankom 12.
2. Nitko ne smije prevoziti životinje plovilom za prijevoz stoke na udaljenost veću od 10 nautičkih milja od luke Unije ako to plovilo za prijevoz stoke nije pregledano i odobreno u skladu s člankom 13.
3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se na kontejnere koji se upotrebljavaju za prijevoz kopnenih životinja, osim domaćih ptica i kunića, u cestovnom ili željezničkom prometu ili kontejnerskim plovilom.
4. Životinje se smiju prevoziti samo zrakoplovima prijevoznika koji su članovi Međunarodnog udruženja zračnih prijevoznika.
5. Životinje se smiju prevoziti ro-ro plovilom samo ako su ispunjeni zahtjevi iz točke 3. poglavlja II. Priloga 1.

Članak 12.

Certifikat o odobrenju cestovnog ili željezničkog prijevoznog sredstva i kontejnera za velike životinje

1. Prijevoznik nadležnom tijelu podnosi zahtjev za certifikat o odobrenju cestovnog ili željezničkog prijevoznog sredstva za duga putovanja ili kontejnera za velike životinje u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 5. Priloga V.
2. Nadležno tijelo prijevozniku izdaje certifikat o odobrenju prijevoznog sredstva u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 5. Priloga V., pod uvjetom da ispunjava sljedeće uvjete:
 - (a) prijevozno sredstvo nije predmet zahtjeva podnesenog drugom nadležnom tijelu ili certifikata o odobrenju drugog nadležnog tijela ili odluke o odbijanju zahtjeva od strane drugog nadležnog tijela u istoj ili drugoj državi članici;
 - (b) nadležno je tijelo pregledalo prijevozno sredstvo i utvrdilo da je u skladu sa zahtjevima iz poglavlja II. i VI. Priloga I. koji se primjenjuju na projektiranje, izgradnju i održavanje cestovnih prijevoznih sredstava koja se upotrebljavaju za duga putovanja.

3. Nadležno tijelo u sustavu TRACES bilježi svaki odbijeni zahtjev za certifikat o odobrenju i navodi razloge za takvu odluku.

Certifikat o odobrenju vrijedi najviše pet godina od datuma izdavanja.

4. Prijevoznik može podnijeti zahtjev za obnovu certifikata o odobrenju iz stavka 2. u sustavu TRACES mjesec dana prije njegova isteka, u skladu sa zahtjevima iz stavaka 1. i 2.

5. Prijevoznik obavješćuje nadležno tijelo o svim izmjenama, prepravcima ili oštećenjima prijevoznog sredstva koji mogu utjecati na dobrobit životinja koje se prevoze u roku od pet dana od takvih izmjena, prepravaka ili oštećenja.

6. Ako prijevozno sredstvo više ne ispunjava uvjete iz stavka 2., nadležno tijelo nalaže suspenziju certifikata u skladu s člankom 138. stavkom 2. točkom (j) Uredbe (EU) 2017/625 i evidentira je u sustavu TRACES.

Nadležno tijelo dostavlja prijevozniku pisanu izjavu u kojoj navodi razloge suspenzije i preporuke za uklanjanje utvrđenih nedostataka.

Nadležno tijelo ukida suspenziju ako prijevoznik dostavi dokaz da je ispravio nedostatke na kojima se ona temelji.

Ako prijevoznik ne ispravi nedostatke u roku od mjesec dana od suspenzije, nadležno tijelo povlači certifikat.

Članak 13.

Certifikat o odobrenju plovila za prijevoz stoke

1. Prijevoznik nadležnom tijelu podnosi zahtjev za certifikat o odobrenju plovila za prijevoz stoke u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 6. Priloga V. Zahtjev sadržava sljedeće dokumente:

- (a) dokument koji sadržava pojedinosti o podnositelju zahtjeva i plovilu za prijevoz stoke, uključujući datum preuređivanja ako je primjenjivo, plan plovila s rasporedom obora, sustavima rasvjete, odvodnje i prozračivanja te protupožarnim sustavom;
- (b) dokument u kojem se opisuje kako funkcioniraju sustavi navedeni u točki (a) i kako izvori energije mogu osigurati dovoljno energije za potporu tim sustavima.

2. Nadležno tijelo izdaje certifikat o odobrenju plovila za prijevoz stoke u sustavu TRACES putem obrasca iz odjeljka 6. Priloga V., pod uvjetom da ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) plovilo će obaviti svoje prvo putovanje iz države članice u kojoj je podnesen zahtjev;
- (b) plovilo nije predmet zahtjeva podnesenog drugom nadležnom tijelu ili certifikata o odobrenju drugog nadležnog tijela ili odluke o odbijanju zahtjeva od strane drugog nadležnog tijela u istoj ili drugoj državi članici;
- (c) nadležno tijelo pregledalo je plovilo i utvrdilo da je u skladu sa zahtjevima iz poglavlja II. i IV. Priloga I. koji se primjenjuju na gradnju i opremu plovila za prijevoz stoke;

- (d) plovilo plovi pod zastavom koja je prema Pariškom memorandumu o suglasnosti o nadzoru države luke svrstana na bijelu ili sivu listu.

Odobrenje plovila za prijevoz stoke suspendira se osim ako je službeni veterinar provodio službene kontrole na plovilu za prijevoz stoke tijekom cijelog prvog putovanja plovila nakon odobrenja i prije obnove odobrenja i ako se tim kontrolama dokazalo da je plovilo izgrađeno i opremljeno tako da se ne narušava dobrobit životinja na plovilu ili da su poduzete učinkovite korektivne mjere.

3. Nadležno tijelo u sustavu TRACES bilježi svaki odbijeni zahtjev za odobrenje i navodi razloge za takvu odluku.

Certifikat o odobrenju vrijedi najviše pet godina od datuma izdavanja.

4. Prijevoznik može u sustavu TRACES podnijeti zahtjev za obnovu certifikata o odobrenju plovila za prijevoz stoke iz stavka 2. mjesec dana prije njegova isteka, u skladu sa zahtjevima iz stavaka 1. i 2.

5. Prijevoznik obavješćuje relevantno nadležno tijelo o svim izmjenama, prepravcima ili oštećenjima plovila koji mogu utjecati na dobrobit životinja koje se prevoze u roku od pet dana od takvih izmjena, prepravaka ili oštećenja ili ako zahtjev iz stavka 2. točke (d) više nije ispunjen.

6. Ako plovilo više ne ispunjava uvjete iz stavka 2., nadležno tijelo nalaže suspenziju certifikata u skladu s člankom 138. stavkom 2. točkom (j) Uredbe (EU) 2017/625 i evidentira je u sustavu TRACES.

Nadležno tijelo prijevozniku dostavlja pisanu izjavu u kojoj navodi razloge suspenzije i preporuke za uklanjanje utvrđenih nedostataka.

Nadležno tijelo ukida suspenziju ako prijevoznik dostavi dokaz da je ispravio nedostatke na kojima se ona temelji.

Ako prijevoznik ne ispravi nedostatke u roku od mjesec dana od suspenzije, nadležno tijelo povlači certifikat.

7. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata u skladu s člankom 49. u pogledu:

- (a) uspostave elektroničke baze podataka za evidentiranje inspekcijskih pregleda na plovilima za prijevoz stoke za potrebe ovog članka i službenih kontrola koje se provode na temelju Uredbe (EU) 2017/625;
- (b) sastava timova inspektora za obavljanje inspekcijskih pregleda iz stavka 1.;
- (c) detaljnih pravila o prisutnosti službenog veterinara na plovilu za prijevoz stoke u svrhu njegova odobravanja.

POGLAVLJE IV. OBVEZE PRIJE POLASKA

Članak 14.

Obveze organizatora

1. Organizatori osiguravaju da je cijelo putovanje od mjesta polaska do mjesta odredišta u Uniji ili trećoj zemlji u skladu s ovom Uredbom.

2. Njihova je zadaća planiranje putovanja od mjesta polaska do mjesta odredišta. Poštuju odredbe koje se odnose na dnevnik puta iz članka 15. i potpisuju odjeljak 1. plana puta u sustavu TRACES kako je utvrđeno u točkama 1. i 2. Priloga III.
3. Organizatori osiguravaju da za svako putovanje vrijedi sljedeće:
 - a) životinje koje će se prevoziti smještene su u mjestu polaska najmanje tjedan dana prije odlaska;
 - b) različite dionice putovanja koordiniraju se, posebno ako ih pokrivaju različiti subjekti, tako da se ne ugrozi dobrobit životinja zbog nedostatne koordinacije različitih dijelova putovanja ili subjekata;
 - c) pri organizaciji putovanja uzima se u obzir prognoza temperature kad je to relevantno za obuhvaćene vrste i kategorije životinja u skladu s člankom 31. i poglavljem V. Priloga I.;
 - d) određuje se osoba za pružanje informacija o planiranju, provedbi i dovršetku putovanja nadležnim tijelima u mjestu polaska, sabirnim centrima, kontrolnim točkama i objektima odredišta, u bilo kojem trenutku.

Članak 15.

Dnevnik puta za sva duga i kratka putovanja u treće zemlje

1. Za duga i kratka putovanja u treće zemlje organizatori ispunjavaju odjeljak 1. dnevnika puta u sustavu TRACES prije putovanja, kako je utvrđeno u točki 1. Priloga III.
2. Ako se dnevnik puta odnosi na dugo ili kratko putovanje u treću zemlju, organizator u sustavu TRACES podnosi dnevnik puta na odobrenje nadležnom tijelu u mjestu polaska najmanje dva dana, ali ne ranije od pet dana prije planiranog datuma polaska. Putovanje ne može započeti prije nego što nadležno tijelo odobri dnevnik puta u skladu sa stavkom 4.
3. Dnevnik puta uključuje potvrdu rezervacije na kontrolnoj točki ako je, u skladu s planom putovanja, vjerojatno da će putovanje trajati više od 21 sat.
4. Nadležno tijelo odobrava dnevnik puta u sustavu TRACES ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) dnevnik puta realističan je i upućuje na usklađenost s ovom Uredbom;
 - (b) prijevoznici navedeni u dnevniku puta imaju odgovarajuća valjana ovlaštenja za prijevoz, valjane certifikate o odobrenju prijevoznih sredstava i valjane certifikate o osposobljenosti vozača i pratitelja.
5. Ako uvjeti iz stavka 4. nisu ispunjeni, nadležno tijelo od organizatora zahtijeva da promijeni organizaciju planiranog putovanja kako bi bilo u skladu s ovom Uredbom.
6. Nadležna tijela osiguravaju da se dnevnici puta za duga i kratka putovanja u treće zemlje čuvaju u sustavu TRACES najviše šest godina za naknadne službene kontrole u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2017/625.

Članak 16.

Dnevnik puta za kratka putovanja unutar Unije

1. Za kratka putovanja unutar Unije organizatori u sustavu TRACES popunjavaju dnevnik puta kako je utvrđeno u točki 2. Priloga III.
2. Dnevnici puta za kratka putovanja unutar Unije čuvaju se u sustavu TRACES šest godina za naknadne službene kontrole u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2017/625.

Članak 17.

Obveze skrbnika prije putovanja

1. Skrbnici u mjestu polaska osiguravaju da životinje koje se utovaraju na prijevozno sredstvo budu sposobne za prijevoz.
Kad je riječ o gravidnim životinjama, skrbnik u mjestu polaska navodi u dnevniku puta datum osjemenjivanja ili pretpostavljeni datum prirodnog pripusta.
2. Utovar životinja na prijevozna sredstva nadzire veterinar.

POGLAVLJE V. OBVEZE TIJEKOM PRIJEVOZA I U MJESTU ODREDIŠTA

Članak 18.

Opće obveze prijevoznika

1. Prijevoznik prevozi životinje u skladu s ovom Uredbom, posebno s relevantnim pravilima za vrste koje se prevoze utvrđenima u Prilogu I. za kopnene životinje i Prilogu II. za akvatične životinje, do dolaska na mjesto odredišta u Uniji ili trećoj zemlji.
2. Prijevoznik osigurava da su životinje sposobne za prijevoz od utovara u mjestu polaska do istovara u mjestu odredišta.
3. Kad je riječ o cestovnom ili željezničkom prijevozu, prijevoznik povjerava postupanje sa životinjama vozačima i pratiteljima koji imaju certifikat o osposobljenosti iz članka 38.
4. Za cestovni ili željeznički prijevoz prijevoznik osigurava i pratitelja koji prati sve pošiljke životinja, osim u sljedećim slučajevima:
 - (a) kad se životinje prevoze u kontejnerima koji su pričvršćeni, odgovarajuće prozračeni i, kad je to potrebno, sadržavaju dovoljno hrane i vode u posudama koje se ne mogu prevrnuti za putovanje koje je dvostruko dulje od očekivanog;
 - (b) kad vozač obavlja funkciju pratitelja.
5. Kad je riječ o cestovnom ili željezničkom prijevozu u kojem dio putovanja uključuje prijevoz ro-ro plovilom, prijevoznik i osoba odgovorna za utovar vozila na plovilo osiguravaju usklađenost plovila sa zahtjevima iz točke 3. poglavlja II. Priloga 1.

Članak 19.

Obveze organizatora, prijevoznika, vozača i pratitelja tijekom cestovnog ili željezničkog prijevoza

1. Vozač ili pratitelj provjerava životinje najmanje svakih 4,5 sati kako bi procijenio njihovu dobrobit i sposobnost za prijevoz.
2. Vozač i pratitelj smjesta obavješćuju prijevoznika i organizatora u skladu s postupcima utvrđenima u kriznom planu iz članka 8. o svakom ozbiljnom događaju koji može negativno utjecati na dobrobit životinja. Organizator prosljeđuje informacije relevantnom nadležnom tijelu.
3. Prijevoznik je odgovoran za svaku životinju koja postane nesposobna za prijevoz tijekom putovanja zbog toga što pratitelj ili vozač nisu na odgovarajući način obavljali svoje zadaće.
4. Tijekom pretovara s jednog prijevoznog sredstva na drugo vozač ili pratitelj osiguravaju usklađenost s tehničkim pravilima utvrđenima u poglavljima I. i III. Priloga I. u pogledu životinja koje se prevoze.

Članak 20.

Obveze skrbnika u sabirnim centrima, na kontrolnim točkama i u mjestima odredišta

1. Skrbnici životinja koje se drže u sabirnim centrima, na kontrolnim točkama i u mjestima odredišta osiguravaju usklađenost s tehničkim pravilima utvrđenima u točkama od 1. do 3. poglavlja I. Priloga I. i u točki 4. Priloga II. ako je to primjenjivo.
2. Skrbnici u sabirnim centrima ili na kontrolnim točkama evidentiraju stanje u kojem su životinje stigle te u sustavu TRACES popunjavaju i potpisuju odjeljak 3. dnevnika puta kako je utvrđeno u točki 1. Priloga III.

Članak 21.

Osobe odgovorne za dobrobit životinja na plovilima za prijevoz stoke

1. Kad je riječ o putovanju plovilom za prijevoz stoke, prijevoznik imenuje osobu odgovornu za dobrobit životinja koja je osposobljena i posjeduje certifikat o osposobljenosti u skladu s člankom 38.
2. Osoba odgovorna za dobrobit životinja izvješćuje i djeluje pod izravnom nadležnošću prijevoznika te izravno izvješćuje njega i organizatora o pitanjima koja se odnose na dobrobit životinja.
3. Osoba odgovorna za dobrobit životinja odgovorna je za:
 - (a) skrb o životinjama i njihovu provjeru najmanje dvaput dnevno kako bi se procijenila njihova dobrobit i sposobnost za prijevoz, kao i za poduzimanje odgovarajućih mjera za očuvanje njihove dobrobiti;
 - (b) obavješćivanje nadležnog tijela na mjestu polaska i organizatora u skladu s postupcima utvrđenima u kriznom planu iz članka 8. stavka 3. točke (b) podtočke iii. o svakom ozbiljnom događaju koji može negativno utjecati na dobrobit životinja;
 - (c) osiguravanje usklađenosti s Uredbom br. 1099/2009 kad se životinje usmrćuju tijekom putovanja morem kako bi se okončala njihova patnja.

4. Organizator obavješćuje kapetana plovila za prijevoz stoke o odgovornostima osobe odgovorne za dobrobit životinja tijekom prijevoza utvrđenima u stavku 3.

*Članak 22.
Sabirni centri*

1. Upravitelji sabirnih centara svojem osoblju osiguravaju tečajeve izobrazbe o tehničkim pravilima iz točke 1. poglavlja I. i III. Priloga I.
2. Upravitelji sabirnih centara:
 - (a) postupanje sa životinjama povjeravaju samo osoblju koje je završilo tečajeve izobrazbe o relevantnim tehničkim pravilima iz Priloga I.;
 - (b) redovito upoznaju osoblje i osobe kojima je odobren ulazak u sabirni centar s njihovim dužnostima i obvezama u skladu s ovom Uredbom te o kaznama u slučaju njezina kršenja;
 - (c) trajno stavljaju na raspolaganje osoblju i osobama kojima je odobren ulazak u sabirni centar podatke za kontakt nadležnog tijela koje treba izvijestiti o bilo kakvom kršenju ove Uredbe;
 - (d) u slučaju kršenja ove Uredbe od strane bilo koje osobe koja se nalazi u sabirnom centru poduzimaju potrebne mjere za otklanjanje kršenja i sprečavanje njegova ponavljanja, ne dovodeći u pitanje mjere koje je poduzelo nadležno tijelo;
 - (e) donose, prate i primjenjuju unutarnja pravila potrebna za osiguravanje usklađenosti s točkama od (a) do (d).
3. Sabirni centar ne navodi se kao mjesto odredišta u dnevniku puta iz članka 15. i 16.

*Članak 23.
Kašnjenje tijekom prijevoza*

1. Organizatori i, prema potrebi, nadležno tijelo poduzimaju potrebne mjere kako bi spriječili ili sveli kašnjenja tijekom prijevoza na najmanju moguću mjeru.
2. Nadležna tijela osiguravaju posebne mjere u mjestima polaska i sabirnim centrima, na kontrolnim točkama, u objektima odredišta, na izlaznim točkama i graničnim kontrolnim postajama kako bi se dala prednost prijevozu životinja, uključujući osiguravanje brzih traka da se životinje prema potrebi pregledaju bez nepotrebnog odgađanja.

*Članak 24.
Sustavi za određivanje položaja prijevoznih sredstava*

1. Cestovna prijevozna sredstva opremljena su sustavom za određivanje položaja koji prenosi podatke u informacijski sustav iz stavka 3. na temelju tehničkih zahtjeva iz stavka 8.
2. Sustav za određivanje položaja iz stavka 1. bilježi položaj cestovnih vozila u kratkim razmacima i u funkciji je tijekom putovanja od mjesta polaska do dolaska u mjesto odredišta.

3. Evidencija iz sustava za određivanje položaja prijevoznih sredstava čuva se u informacijskom sustavu koji je dostupan sustavu TRACES i koji je Komisija uspostavila u skladu sa stavkom 7.
4. Pri popunjavanju odjeljka 1. dnevnika puta kako je navedeno u točki 1. Priloga III. organizatori određuju lokacije sljedećih točaka putovanja:
 - (a) mjesta polaska;
 - (b) kontrolnih točaka;
 - (c) izlazne točke iz Unije i graničnih prijelaza među državama članicama; i
 - (d) mjesta odredišta.
5. Po završetku putovanja sustav TRACES preuzima podatke iz informacijskog sustava iz stavka 3. o trenutku kad je prijevozno sredstvo stiglo na lokacije utvrđene u stavku 4. Te će se informacije pohraniti u sustavu TRACES za potrebe službenih kontrola, uključujući analizu dovršenih putovanja.
6. Komisija se može koristiti informacijama iz stavka 5. u svrhu izrade godišnjih izvješća iz članka 114. Uredbe (EU) 2017/625, nakon anonimizacije osobnih podataka i za potrebe organiziranja revizija u državama članicama.
7. Komisija do *[tri godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe]* razvija informacijski sustav iz stavka 3.
8. Do *[tri godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe]* Komisija provedbenim aktima uspostavlja potrebne tehničke protokole kako bi se sustavima za određivanje položaja iz stavka 1. omogućilo da informacijskom sustavu iz stavka 3. prenesu položaj vozila s utvrđenom preciznošću geografske lokacije radi upotrebe informacijskog sustava i protokole za preuzimanje potrebnih informacija iz tog sustava u sustavu TRACES.

Članak 25.

Obveze u mjestu odredišta

1. Vozač ili pratitelj i skrbnik u mjestu odredišta evidentiraju u sustavu TRACES datum i vrijeme dolaska životinja i njihovo stanje popunjavanjem i potpisivanjem odjeljka 3. dnevnika puta kako je navedeno u točki 1. Priloga III.

U slučaju neslaganja u pogledu stanja u kojem su životinje stigle na mjesto odredišta između vozača ili pratitelja i skrbnika u mjestu odredišta ili ako dnevnik puta upućuje na to da su životinje stigle u lošem stanju, skrbnik i vozač ili pratitelj bilježe odstupanja u odjeljku 5. dnevnika puta kako je navedeno u točki 1. Priloga III.
2. Odstupajući od stavka 1., vozač ili pratitelj koji prevozi životinje za potrebe odobrenog projekta u skladu s Direktivom 2010/63/EU u sustavu TRACES bilježi samo datum i vrijeme dolaska.
3. Istovar nadzire veterinar.

Članak 26.

Praćenje pokazatelja

1. Za potrebe članka 25. stavka 1. vozač ili pratitelj i skrbnik u mjestu odredišta procjenjuju stanje kopnenih životinja pri dolasku na temelju sljedećih pokazatelja:

- (a) ukupnog broja životinja;
 - (b) broja uginulih životinja pri dolasku u svakoj pošiljci;
 - (c) broja životinja ozlijeđenih tijekom prijevoza u svakoj pošiljci;
 - (d) zdravstvenih i fizičkih problema osim ozljeda, uključujući, prema potrebi, stres zbog vrućine ili hladnoće, dugotrajnu žeđ i glad, uočenih kod životinja u bilo kojoj pošiljci.
- 2. Skrbnik bilježi nalaze u pogledu pokazatelja iz stavka 1. u odjeljku 3. dnevnika puta u sustavu TRACES.
 - 3. Organizator i prijevoznik prate pokazatelje iz stavka 1. i analiziraju informacije prikupljene po završetku prijevoza. Ako rezultati analize upućuju na to da zahtjevi iz članka 4. nisu ispunjeni ili ako vrijednosti kojima se kvantificiraju pokazatelji prelaze pragove koje je Komisija utvrdila u skladu sa stavkom 5., poduzimaju korektivne mjere.
 - 4. Komisija donosi provedbene akte u skladu s člankom 49. kojima se utvrđuju zdravstvena i fizička pitanja koja treba pratiti u skladu sa stavkom 1. točkom (d), kao i metode koje je potrebno primjenjivati pri kvantificiranju pokazatelja iz stavka 1.
 - 5. Komisija može na temelju savjeta Europske agencije za sigurnost hrane („EFSA”) donijeti delegirane akte u skladu s člankom 48. kojima se utvrđuju pragovi za poduzimanje korektivnih mjera.

POGLAVLJE VI.

UVJETI ZA PRIJEVOZ KOPNENIH ŽIVOTINJA

Članak 27.

Trajanje putovanja, razdoblja odmora te učestalost hranjenja i napajanja tijekom cestovnog i željezničkog prijevoza odraslih kopnenih životinja u slučaju dugih putovanja

- 1. Ne dovodeći u pitanje stroža pravila o trajanju putovanja utvrđena u ovom poglavlju i poglavlju V. Priloga I., za duga putovanja u okviru cestovnog ili željezničkog prijevoza kopnenih životinja koje nisu domaće ptice i kunići, u svrhe koje nisu klanje, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) putovanje se sastoji od najviše dva dijela, od kojih nijedan ne traje dulje od 21 sata, nakon čega životinje stižu na mjesto odredišta;
 - (b) nakon prvih 21 sati od početka putovanja i ako još nisu stigle na mjesto odredišta, životinje se istovaruju za odmor od najmanje 24 sata na kontrolnoj točki prije nego što se prijevoz može nastaviti;
 - (c) oba dijela putovanja iz točke (a) uključuju razdoblja odmora od najmanje sat vremena nakon najviše 10 sati; tijekom razdoblja odmora životinje ostaju na stacioniranom prijevoznom sredstvu.
- 2. Za duga putovanja primjenjuju se zahtjevi utvrđeni u poglavlju VI. Priloga I.
- 3. Cestovni prijevoz domaćih ptica i kunića u druge svrhe osim klanja mora biti u skladu s posebnim pravilima utvrđenima u točki 2. poglavlja V. Priloga I.

4. Kopnenim životinjama, osim domaćih ptica i kunića, redovito se nude voda i hrana, kako je utvrđeno u poglavlju V. Priloga I.
5. Na željeznički prijevoz ne primjenjuje se stavak 1. točka (c).
6. Stavci od 1. do 5. ne primjenjuju se na životinje koje se prevoze u biološki sigurnom prijevozu za potrebe odobrenog projekta ili uzgoja u skladu s Direktivom 2010/63/EU.

Članak 28.

Trajanje putovanja i razdoblja odmora za cestovni ili željeznički prijevoz kopnenih životinja namijenjenih klanju

1. Prijevoz kopnenih životinja, osim domaćih ptica i kunića, do klaonice obavlja se samo na kratkim putovanjima.
2. Ako unutar Unije s određenog mjesta polaska nije moguće kratkim putovanjem doći do klaonice prilagođenih za klanje vrsta i kategorija životinja iz stavka 1., nadležna tijela u mjestu polaska mogu izdati odobrenje za dugo putovanje u najbližu klaonicu prilagođenu vrsti koja se prevozi.
3. Prijevoz kunića i peradi na klanje odvija se u skladu s posebnim pravilima za te vrste utvrđenima u točki 2. poglavlja V. Priloga I.

Članak 29.

Trajanje putovanja, razdoblja odmora te hranjenje i napajanje teladi, janjadi, jaradi, prasadi i ždrjebadi koji nisu odbijeni od sise

1. Za cestovni prijevoz teladi, janjadi, jaradi, prasadi i ždrjebadi koji nisu odbijeni od sise putovanje ne smije trajati dulje od osam sati.
2. Odstupajući od stavka 1., pod uvjetom da je prijevozno sredstvo opremljeno sustavom hranjenja odobrenim u skladu sa stavkom 5., telad, janjad, jarad, prasad i ždrjebad koji nisu odbijeni od sise mogu se prevoziti najviše devet sati, nakon čega slijedi odmor od najmanje sat vremena, bez istovara, prije nastavka putovanja u trajanju od još najviše devet sati.
3. Ako se u pri prijevozu teladi, janjadi, jaradi, prasadi i ždrjebadi koji nisu odbijeni od sise dio putovanja odvija na moru, taj se dio ne računa u trajanje putovanja.
4. Teladi, janjadi, jaradi, prasadi i ždrjebadi koji nisu odbijeni od sise osigurava se voda *ad libitum* i daje mlijeko za tu vrstu ili odgovarajuće zamjensko mlijeko u razmacima od devet sati od početka putovanja, bez obzira na prijevozno sredstvo kojim se prevoze.
5. Proizvođač sustava hranjenja iz stavka 2. koji ima poslovni nastan u Uniji ili je, u slučaju proizvođača sustava hranjenja s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, zastupljen u Uniji, može Komisiji podnijeti zahtjev za odobrenje sustava hranjenja.
6. Komisija provedbenim aktima u skladu s člankom 49. odobrava sustav hranjenja iz stavka 2. pod uvjetom da postoje znanstveni i tehnički dokazi da omogućuje hranjenje sve teladi, janjadi, jaradi, prasadi i ždrjebadi na prijevoznom sredstvu tijekom putovanja mlijekom ili zamjenskim mlijekom tjelesne temperature uz odgovarajuću razinu higijene.

Članak 30.

Cestovna putovanja za prijevoz kopnenih životinja, osim domaćih ptica i kunića, do plovila za prijevoz stoke i ro-ro plovila i od takvih plovila

1. Trajanje putovanja za prijevoz kopnenih životinja osim domaćih ptica i kunića koji uključuje dio putovanja morem i prijevoz pošiljki iz različitih mjesta podrijetla računa se od utovara životinja u mjestu polaska koje je po trajanju vožnje najdalje od luke utovara. Računanje trajanja putovanja obustavlja se od trenutka utovara posljednje životinje na plovilo do trenutka istovara prve životinje u luci dolaska.
2. Za vremenski raspored hranjenja na prijevoznom sredstvu primjenjuju se posebna pravila utvrđena u točki 1. poglavlja V. Priloga I.

Članak 31.

Trajanje putovanja i uvjeti za prijevoz kopnenih životinja osim domaćih ptica i kunića cestom i željeznicom na ekstremnim temperaturama

1. Organizator pri podnošenju dnevnika puta u sustavu TRACES a nadležno tijelo pri odobravanju dnevnika puta uzimaju u obzir prognozu temperature za mjesto polaska, mjesto odredišta i, prema potrebi, mjesto kontrolne točke, za razdoblje kad se očekuje da će se životinje nalaziti na tim mjestima. Za pošiljke koje se prevoze u treće zemlje organizator uzima u obzir i prognozu temperature za izlaznu točku ili graničnu kontrolnu postaju treće zemlje.
2. Za cestovni prijevoz kopnenih životinja, osim pasa i mačaka:
 - (a) ako prognoza upućuje na temperature niže od 0 °C, cestovna vozila moraju biti prekrivena i mora se kontrolirati cirkulacija zraka u odjeljku za životinje kako bi se one zaštitile od izlaganja hladnom vjetru tijekom putovanja;
 - (b) ako prognoza upućuje na temperature niže od –5 °C, uz mjere iz točke (a), putovanje ne smije trajati dulje od devet sati;
 - (c) ako prognoza upućuje na temperature od 25 °C do 30 °C, putovanje u razdoblju između 10 sati i 21 sat ne smije trajati dulje od devet sati;
 - (d) ako prognoza upućuje na temperature iznad 30 °C, dopuštena su samo putovanja koja se u potpunosti odvijaju u razdoblju između 21 sat i 10 sati;
 - (e) ako prognoza upućuje na temperature iznad 30 °C u razdoblju između 21 sata i 10 sati, raspoloživ prostor za životinje povećava se za 20 %.
3. Psi i mačke prevoze se u odjeljku u kojem je okolišna temperatura između 20 i 25 °C, a vlažnost između 30 i 70 %.
4. Stavci od 1. do 3. ne primjenjuju se na životinje koje se prevoze u biološki sigurnom prijevozu za potrebe odobrenog projekta ili uzgoja u skladu s Direktivom 2010/63/EU.
5. Za potrebe stavka 1. države članice do datuma početka primjene ove Uredbe unose u sustav TRACES poveznicu na svoje imenovano tijelo za prognozu temperature kako bi podijelile prognozu temperature sa svim nadležnim tijelima i subjektima.

Za prijevoz životinja u treću zemlju očekivane temperature na lokacijama u trećim zemljama utvrđuju se preko imenovanog tijela za prognozu temperature u mjestu polaska.

POGLAVLJE VII.

PRIJEVOZ U TREĆE ZEMLJE I IZ NJIH

Članak 32.

Obveze koje se odnose na prijevoz životinja u treće zemlje

1. Organizatori mogu organizirati prijevoz životinja u treće zemlje samo ako imaju ovlaštenje izdano u skladu s člankom 5.
2. Organizatori popunjavaju odjeljak 1. dnevnika puta kako je utvrđeno u točki 1. Priloga III. u skladu s člankom 15. za kratka i duga putovanja te osiguravaju da prijevoznici i skrbnici u mjestu odredišta popune odjeljke dnevnika puta koji se na njih odnose.
3. Za putovanja koja uključuju prijevoz plovilom za prijevoz stoke organizator osigurava da nadležno tijelo u trećoj zemlji odredišta ispuni, potpiše i pečatom ovjeri potvrdu iz Priloga IV. i proslijedi je nadležnom tijelu u mjestu polaska. Nadležno tijelo ne odobrava dnevnik puta ako ta potvrda nije dostavljena.
4. Pošiljke životinja napuštaju carinsko područje Unije samo preko određenih izlaznih točaka iz članka 39.

Članak 33.

Certifikat za prijevoz životinja u treće zemlje

1. Organizator se mora pobrinuti da certifikacijsko tijelo evaluiira prvo putovanje do mjesta odredišta u trećoj zemlji koje organizator organizira.
2. Certifikacijsko tijelo ocjenjuje jesu li tijekom prvog putovanja iz stavka 1. ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) vozila i plovila u skladu su s relevantnim pravilima iz Priloga I.;
 - (b) maksimalno trajanje putovanja, posebni uvjeti za prijevoz na ekstremnim temperaturama i razdoblja odmora utvrđena ovom Uredbom poštuju se kako je navedeno u dnevniku puta;
 - (c) veličina raspoloživog prostora u skladu je s poglavljem VII. Priloga I.;
 - (d) životinje ostaju na prijavljenom mjestu odredišta najmanje sedam dana ili se kolju;
 - (e) svrha putovanja u skladu je s onom navedenom u dnevniku puta;
 - (f) u slučaju putovanja koja se jednim dijelom odvijaju plovilom za prijevoz stoke, životinje stižu u luku dolaska u dobrom stanju;
 - (g) sa životinjama se postupa u skladu s ovom Uredbom;
 - (h) ako je relevantno, korištene kontrolne točke navedene su na popisu kako je utvrđeno u članku 34. stavku 3.;
 - (i) kad je riječ o prijevozu akvatičnih životinja, vozila i postupci povezani s prijevozom u skladu su s pravilima iz Priloga II.
3. Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2., certifikacijsko tijelo organizatoru izdaje certifikat za prijevoz životinja u treće zemlje. Certifikat vrijedi pet godina.

4. Organizator šalje certifikat nadležnom tijelu koje je izdalo ovlaštenje iz članka 5.
5. Nadležna tijela registriraju organizatore koji su dobili potvrdu u sustavu TRACES.
6. Ako uvjeti iz stavka 2. nisu ispunjeni, certifikacijsko tijelo o tome obavješćuje organizatora i nadležno tijelo, koje u skladu s člankom 6. stavkom 4. suspendira ovlaštenje organizatora za prijevoz u treće zemlje.
7. Certifikacijska tijela provode najmanje dvije nenajavljene evaluacije putovanja koje organizator obavi tijekom petogodišnjeg razdoblja valjanosti certifikata kako bi provjerila jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 2.
8. Certifikacijsko tijelo šalje izvješća o nenajavljenim evaluacijama organizatoru i nadležnom tijelu te ih obavješćuje o ozbiljnim neusklađenostima nakon nenajavljenih inspekcija. U takvim slučajevima nadležno tijelo suspendira ovlaštenje organizatora za prijevoz u treće zemlje u skladu s člankom 6. stavkom 4. Tim nenajavljenim evaluacijama ne dovode se u pitanje službene kontrole koje se provode na temelju Uredbe (EU) 2017/625.
9. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata u skladu s člankom 49. kako bi detaljnije utvrdila elemente koje treba provjeriti u evaluacijama i učestalost evaluacija.

Članak 34.

Kontrolne točke u trećim zemljama

1. Razdoblja odmora za životinje u trećim zemljama odvijaju se samo na kontrolnim točkama koje ispunjavaju zahtjeve istovjetne barem onima iz Uredbe (EZ) br. 1255/97 i koje su uvrštene na popis iz stavka 3.
2. Kontrolne točke u trećim zemljama uvrštavaju se na popis iz stavka 3. samo ako je certifikacijsko tijelo potvrdilo da imaju kapacitete za ispunjavanje zahtjeva istovjetnih onima iz Uredbe (EZ) br. 1255/97. Certifikat vrijedi pet godina. Upravitelj kontrolne točke ili organizator mogu zatražiti od Komisije da uvrsti kontrolnu točku na popis iz stavka 3.
3. Komisija provedbenim aktima u skladu s člankom 49. odobrava popis kontrolnih točaka koje ispunjavaju standarde istovjetne onima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1255/97. Taj se popis stavlja na raspolaganje u sustavu TRACES.
4. Komisija uklanja kontrolnu točku s popisa iz stavka 3. ako nakon evaluacije certifikacijskog tijela ili revizije Komisije postoje dokazi da kontrolna točka više ne ispunjava standarde istovjetne onima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1255/97. Primjenjuje se postupak iz članka 49.

Članak 35.

Životinje koje ulaze u Uniju

1. Prijevoznici koji prevoze životinje u Uniju:
 - (a) osiguravaju da se životinje prevoze u skladu s ovom Uredbom ili pod uvjetima koje Unija priznaje kao jednakovrijedne uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi od mjesta polaska u trećoj zemlji do mjesta odredišta u Uniji;

- (b) popunjavaju dnevnik puta u sustavu TRACES, kako je utvrđeno u točki 1. Priloga III., konkretno navodeći mjesto, datum i vrijeme polaska u trećoj zemlji.
- 2. Službeni certifikat o zdravlju životinja koje ulaze u Uniju iz trećih zemalja i područja sadržava potvrdu nadležnog tijela u mjestu polaska o tome da plan puta ispunjava zahtjeve koji su barem jednakovrijedni zahtjevima iz ove Uredbe.
- 3. Kad je riječ o dugim putovanjima, nadležno tijelo u mjestu polaska u trećoj zemlji pregledava i odobrava dnevnik puta prije polaska u sustavu TRACES.

Članak 36.

Životinje u provozu kroz područje Unije

Kad se životinje prevoze iz mjesta podrijetla u trećoj zemlji do mjesta odredišta u istoj ili različitoj trećoj zemlji i u provozu su kroz područje Unije, subjekti osiguravaju da se tijekom dijela putovanja koji se odvija na području Unije poštuju pravila ove Uredbe, osim odredaba o maksimalnom trajanju putovanja iz članka 27. stavaka 1., 2. i 3., članka 28., članka 29. stavaka 1. i 2. i točke 2.2. poglavlja V. Priloga I.

POGLAVLJE VIII. OBVEZE NADLEŽNIH TIJELA

Članak 37.

Osposobljavanje

- 1. Za potrebe članka 10. države članice imenuju nadležno tijelo odgovorno za:
 - (a) osiguravanje dostupnosti tečajeva osposobljavanja za vozače, pratitelje i osobe odgovorne za dobrobit životinja koji sudjeluju u prijevozu životinja s obzirom na vrste i kategorije životinja koje se prevoze;
 - (b) vođenje popisa odobrenih tečajeva osposobljavanja dostupnih vozačima, pratiteljima i osobama odgovornima za dobrobit životinja koji su odgovorni za dobrobit životinja tijekom prijevoza;
 - (c) organiziranje neovisnog završnog ispita kako bi se ispitalo znanje vozača, pratitelja i osoba odgovornih za dobrobit životinja, čiji sadržaj odgovara predmetnim kategorijama životinja koje se prevoze i predmetnoj fazi prijevoza;
 - (d) izdavanje certifikata o osposobljenosti kojima se potvrđuje da je neovisni završni ispit uspješno položen;
 - (e) utvrđivanje sadržaja tečajeva osposobljavanja iz točke (a) i načina provedbe ispita iz točke (b).
- 2. Tečajevi osposobljavanja iz stavka 1. obuhvaćaju barem sljedeće kompetencije, znanja i vještine:
 - (a) obveze u pogledu dobrobiti životinja, posebno one utvrđene u prilogima I. i II.;
 - (b) ponašanje životinja specifično za pojedinu vrstu te njihove fiziološke i etološke potrebe tijekom putovanja;

- (c) načini da se rizici za dobrobit životinja tijekom putovanja svedu na najmanju moguću mjeru;
- (d) prepoznavanje izraženih pozitivnih i negativnih emocija životinja, uključujući bilo kakav znak patnje tijekom putovanja;
- (e) upotreba i održavanje opreme za životinje smještene u prijevoznom sredstvu;
- (f) metode praćenja pokazatelja u skladu s člankom 26.; i
- (g) krizni planovi iz članka 8.

Članak 38.

Certifikat o osposobljenosti

1. Nadležno tijelo izdaje certifikat o osposobljenosti u sustavu TRACES ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) podnositelj zahtjeva uspješno je položio završni ispit iz članka 37. stavka 1. točke (c);
 - (b) podnositelj zahtjeva dostavio je pisanu izjavu u kojoj navodi da nije počinio teško kršenje kako je predviđeno člankom 44. u razdoblju od tri godine prije datuma podnošenja zahtjeva za izdavanje tog certifikata.
2. Nadležno tijelo ne izdaje certifikat o osposobljenosti ako je drugo nadležno tijelo podnositelju zahtjeva zabranilo postupanje sa životinjama.
3. Certifikat o osposobljenosti sadržava informacije utvrđene u odjeljku 4. Priloga V. Vrijedi najviše pet godina od datuma izdavanja.
4. Države članice priznaju valjane certifikate o osposobljenosti izdane u drugoj državi članici.
5. Države članice mogu priznati kvalifikacije stečene u druge svrhe kao jednakovrijedne certifikatima o osposobljenosti za potrebe ove Uredbe ako su stečene pod uvjetima koji su istovjetni uvjetima iz ovog članka. Nadležna tijela putem interneta objavljuju i ažuriraju popis kvalifikacija koje se priznaju kao jednakovrijedne certifikatu o osposobljenosti.
6. Nadležna tijela u sustavu TRACES povlače certifikat o osposobljenosti izdan na temelju ove Uredbe ako osoba koja ga posjeduje više ne pokazuje dovoljnu stručnost, znanje ili svijest o svojim zadaćama.

Članak 39.

Određivanje izlaznih točaka

Države članice:

- (a) određuju izlazne točke kroz koje se životinje mogu prevoziti u treće zemlje;
- (b) vode evidencije o određenim izlaznim točkama na svojem državnom području u sustavu TRACES i redovito ih ažuriraju.

Te su informacije javno dostupne u sustavu TRACES.

Članak 40.

Inspekcijski pregled plovila za prijevoz stoke pri utovaru i istovaru

1. Prije utovara životinja na plovilo za prijevoz stoke nadležno ga tijelo pregledava kako bi posebno provjerilo:
 - (a) je li plovilo za prijevoz stoke izgrađeno i opremljeno za broj i vrstu životinja koje će se prevoziti;
 - (b) održavaju li se dobro prostori u kojima će životinje biti smještene;
 - (c) je li oprema iz poglavlja IV. Priloga I. i dalje u ispravnom stanju;
 - (d) je li prema profilu rizičnosti broda za prijevoz stoke rizik procijenjen kao srednji ili nizak u skladu s Pariškim memorandumom o suglasnosti o nadzoru države luke.
2. Prije utovara životinja na plovilo za prijevoz stoke ili istovara s njega nadležno tijelo pregledava plovilo kako bi provjerilo:
 - (a) jesu li životinje sposobne nastaviti putovanje;
 - (b) odvija li se postupak utovara/istovara u skladu s točkom 2. poglavlja III. Priloga I.;
 - (c) je li opskrba hranom i vodom u skladu s točkom 2. poglavlja IV. Priloga I.

Članak 41.

Tijela za vezu u području zaštite životinja tijekom prijevoza

1. Tijela za vezu u području zaštite životinja tijekom prijevoza, imenovana u skladu s člankom 103. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/625, osim zadaća i odgovornosti predviđenih Uredbom (EU) 2017/625, imaju i sljedeće zadaće:
 - (a) pružanje uzajamne pomoći kako bi se olakšala neometana primjena ove Uredbe, među ostalim izbjeglo kašnjenja u prijevozu ili odbijanja pošiljaka životinja koje se prevoze cestom, željeznicom ili plovilom od strane trećih zemalja;
 - (b) razmjenjivanje savjeta i najbolje prakse u pogledu usklađenosti s ovom Uredbom.
2. Komisija organizira redovite sastanke mreže tijela za vezu iz stavka 1. u svrhu olakšavanja ujednačene provedbe ove Uredbe unutar Unije.

POGLAVLJE IX. SANKCIJE

Članak 42.

Mjere i sankcije za osiguravanje usklađenosti

Ne dovodeći u pitanje primjenu Uredbe (EU) 2017/625, države članice utvrđuju pravila o mjerama i sankcijama protiv fizičke osobe koja je počinila kršenje ove Uredbe ili pravne osobe koju se smatra odgovornom za kršenje ove Uredbe. Konkretno, države članice sustavno:

- (a) istražuju moguća kršenja kako bi se potvrdila ili otklonila sumnja;

- (b) poduzimaju odgovarajuće mjere ako se otkrije kršenje, uključujući mjere za okončanje kršenja; i
- (c) primjenjuju sankcije u skladu s ovim poglavljem i Uredbom (EU) 2017/625 protiv fizičke osobe koja je počinila kršenje ove Uredbe ili pravne osobe koju se smatra odgovornom za kršenje ove Uredbe.

Članak 43.

Sankcije za kršenja ove Uredbe

1. Ne dovodeći u pitanje primjenu Uredbe (EU) 2017/625, države članice osiguravaju da fizička osoba koja je počinila kršenje ove Uredbe ili pravna osoba koju se smatra odgovornom za kršenje ove Uredbe podliježu administrativnim sankcijama u skladu s ovom Uredbom i nacionalnim pravom. Alternativno, države članice mogu primjenjivati kaznene sankcije.
2. Države članice osiguravaju da su sankcije koje se primjenjuju u skladu s ovom Uredbom i relevantnim odredbama nacionalnog prava proporcionalne težini kršenja i dovoljno stroge za učinkovito kažnjavanje i odvraćanje od daljnjih kršenja.
3. Pri određivanju sankcija, među ostalim iznosa novčanih kazni u skladu sa stavkom 5., države članice uzimaju u obzir vrstu, težinu i razmjer kršenja, uključujući štetni učinak na dobrobit predmetnih životinja, njihov broj, vrstu, dob ili ranjivost, trajanje kršenja, njegovo ponavljanje, kumuliranje istodobnih slučajeva kršenja te je li kršenje počinjeno namjerno ili nepažnjom.
4. Otegotnim okolnostima smatra se sljedeće:
 - (a) kršenja počinjena prijevarnim ili obmanjujućim postupcima ili upotrebom krivotvorenih dokumenata/certifikata ili onih za koje se zna da su nevaljani;
 - (b) namjerno davanje lažnih ili obmanjujućih izjava u dnevnicima puta.
5. U slučaju teškog kršenja države članice osiguravaju da se takvo kršenje kažnjava upravnom novčanom kaznom u iznosu koji odgovara barem vrijednosti pošiljke. U slučaju ponovljenog teškog kršenja u razdoblju od tri godine države članice osiguravaju da se takvo kršenje kažnjava upravnim novčanim kaznama, pri čemu je najmanji iznos kazne barem dvostruko veći od vrijednosti pošiljke.

Države članice mogu uzeti u obzir financijsku situaciju fizičke osobe koja je počinila kršenje ili pravne osobe koju se smatra odgovornom za kršenje kako bi osigurale odvraćanje od sankcija. U tu svrhu države članice mogu, u skladu s nacionalnim pravom, primijeniti sustav izricanja novčane kazne koja se izračunava kao postotak prihoda subjekta kojeg se smatra odgovornim za kršenje.

Članak 44.

Teška kršenja

Sljedeća kršenja smatraju se teškima ako su počinjena namjerno ili nepažnjom:

- (a) prevoze se životinje s teškim otvorenim ranama, prolapsima i slomljenim udovima;
- (b) prevoze se životinje koje nisu dosegnule minimalnu propisanu dob za prijevoz;
- (c) vertikalna visina prostora predviđena za životinje koje se prevoze manja je od 80 % vertikalne visine propisane zahtjevima iz točke 6. poglavlja III. Priloga I.;

- (d) veličina raspoloživog prostora za životinje koje se prevoze manja je od 80 % veličine propisane zahtjevima iz poglavlja VII. Priloga I.;
- (e) maksimalno trajanje putovanja premašeno je za 30 %, ne računajući razdoblja odmora;
- (f) akvatične životinje prevoze se bez praćenja parametara propisanih za vodu u skladu s Prilogom II.;
- (g) životinje se prevoze na dugim putovanjima bez ovlaštenja organizatora, ovlaštenja prijevoznika, certifikat o odobrenju prijevoznog sredstva ili certifikat o osposobljenosti vozača ili pratitelja;
- (h) životinje se prevoze na dugim putovanjima bez odobrenja dnevnika puta od strane nadležnog tijela;
- (i) životinje se prevoze na odredište u trećoj zemlji bez valjanog certifikata za prijevoz životinja u treće zemlje u skladu s člankom 33.

Članak 45.
Ostale sankcije

1. Sankcijama predviđenima u ovom poglavlju ne dovode se u pitanje druge sankcije koje nadležna tijela mogu izreći u slučaju utvrđenog kršenja, osobito:
 - (a) isključenje iz prometa vozila ili plovila za prijevoz stoke uključenog u kršenje;
 - (b) oduzimanje vozila ili plovila za prijevoz stoke ili životinja koje se prevoze;
 - (c) suspenzija ili povlačenje ovlaštenja organizatora ili prijevoznika;
 - (d) suspenzija ili prestanak svih ili dijela gospodarskih djelatnosti subjekta povezanih s prijevozom životinja.
2. Države članice određuju trajanje sankcija iz stavka 1.

POGLAVLJE X.
POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 46.
Izvješće o stanju dobrobiti životinja u prijevozu

1. Na temelju podataka zabilježenih u sustavu TRACES u skladu s člankom 26. i svih drugih relevantnih podataka Komisija do [*pet godina nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe*], a nakon toga svakih pet godina, objavljuje izvješće o praćenju stanja dobrobiti životinja u Uniji u kontekstu prijevoza.
2. Za potrebe izvješćivanja iz stavka 1. države članice dostavljaju Komisiji informacije potrebne za pripremu tog izvješća.

Članak 47.
Izmjena priloga

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 48. radi ažuriranja tehničkih pravila iz poglavlja I., II., V. i VII. Priloga I. te iz Priloga II. kako bi se uzeli u obzir tehnički napredak i nove znanstvene spoznaje, ako su

dostupni, uključujući znanstvena mišljenja EFSA-e, te socijalni, gospodarski i okolišni učinci u pogledu:

- (a) projektiranja i održavanja prijevoznih sredstava;
 - (b) opreme za rukovanje;
 - (c) zahtjeva povezanih s vodom, uključujući maksimalne razine za parametre propisane za vodu te zahtjeve za praćenje koje se odnosi na vodu;
 - (d) zahtjeva povezanih s hranjenjem;
 - (e) sposobnosti za prijevoz;
 - (f) utovara i istovara;
 - (g) postupanja sa životinjama tijekom i nakon prijevoza;
 - (h) uvjeta na ro-ro plovilima i tijekom zračnog prijevoza;
 - (i) prijevozne prakse;
 - (j) veličine raspoloživog prostora i gustoće utovara.
2. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata u skladu s člankom 49. radi ažuriranja predložaka dnevnika puta iz Priloga III. i obrasca potvrde iz Priloga IV.

Članak 48.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 49.
Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje osnovan člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 50.
Provedbene ovlasti u vezi s dokumentima

Komisija može provedbenim aktima u skladu s člankom 49. utvrditi pravila za ujednačenu primjenu članka 6., 9., 12., 13. i 38. u vezi s pravilima za izdavanje elektroničkih ovlaštenja, certifikata i dnevnika puta te za upotrebu elektroničkog potpisa.

POGLAVLJE XI.
OSTALE ODREDBE

Članak 51.
Zaštita podataka u kontekstu ovlaštenja, dnevnika puta, sustava za određivanje položaja u stvarnom vremenu i certifikata

1. Za ovlaštenja iz poglavlja II., dnevnike puta iz poglavlja IV. i certifikate iz poglavlja VIII. Komisija i države članice zajednički su voditelji obrade u smislu članka 28. Uredbe (EU) 2018/1725 i članka 26. Uredbe (EU) 2016/679, u skladu s člankom 11. Provedbene uredbe (EU) 2019/1715.
2. Za potrebe sustava za određivanje položaja u stvarnom vremenu iz članka 24. Komisija je voditelj obrade u smislu članka 3. stavka 8. Uredbe (EU) 2018/1725.
3. Podaci zabilježeni u informacijskom sustavu iz članka 24. stavka 3. dostupni su samo Komisiji u svrhu preuzimanja informacija iz članka 24. stavka 5. u sustavu TRACES.
4. Uz kategorije podataka koji se obrađuju u skladu s člankom 10. Provedbene uredbe (EU) 2019/1715, podaci prikupljeni s pomoću sustava za određivanje položaja u stvarnom vremenu iz članka 24. i podaci iz dnevnika puta koji se odnose na ime i broj telefona vozača također se obrađuju isključivo u svrhu provedbe službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti kako je definirano u članku 2. Uredbe (EU) 2017/625.
5. Evidencija podataka o položaju zabilježenih u kratkim vremenskim razmacima čuva se u informacijskom sustavu iz članka 24. stavka 3. tijekom razdoblja od šest godina.
6. Osobni podaci povezani s ovlaštenjima iz poglavlja II. i certifikatima iz poglavlja VIII. čuvaju se u sustavu TRACES tijekom cijelog razdoblja valjanosti tih ovlaštenja i certifikata te šest godina nakon njihova isteka ili povlačenja.

Članak 52.
Strože nacionalne mjere

Ova Uredba ne sprečava države članice da donesu strože nacionalne mjere za poboljšanje zaštite životinja tijekom prijevoza koji se u cijelosti odvija na državnom području određene države članice ili tijekom prijevoza koji se odvija isključivo između mjesta polaska na državnom području određene države članice i mjesta odredišta u trećoj zemlji, pod uvjetom da te mjere ne ometaju pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Države članice obavješćuju Komisiju o takvim nacionalnim pravilima prije njihova donošenja. Komisija ih prosljeđuje na znanje ostalim državama članicama.

Članak 53.
Mobilna aplikacija

1. Komisija do [pet godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] razvija i stavlja na raspolaganje subjektima i nadležnim tijelima mobilnu aplikaciju kojom se omogućuje obavljanje administrativnih zadataka povezanih s prijevozom životinja. Aplikacija mora imati barem sljedeće funkcije povezane sa sustavom TRACES:

- (a) izradu i ažuriranje odjeljaka dnevnika puta od strane registriranih korisnika sustava TRACES;
 - (b) podnošenje dnevnika puta na odobrenje;
 - (c) izračun veličine raspoloživog prostora koja se zahtijeva;
 - (d) alate za provjeru sposobnosti za prijevoz;
 - (e) alate za provjeru vremenske prognoze.
2. Do [pet godina nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] Komisija provedbenim aktima u skladu s člankom 49. utvrđuje detaljne specifikacije za razvoj aplikacije iz stavka 1.

Članak 54.
Izvješćivanje i evaluacija

- 1. Komisija do [10 godina nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] provodi evaluaciju ove Uredbe i podnosi izvješće o glavnim nalazima Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.
- 2. Za potrebe izvješćivanja iz stavka 1. države članice dostavljaju Komisiji informacije potrebne za pripremu tog izvješća.

Članak 55.
Odstupanje

Odstupajući od ove Uredbe, države članice mogu nastaviti primjenjivati postojeće nacionalne odredbe u pogledu prijevoza životinja unutar svojih najudaljenijih regija, iz tih regija ili u njih. O tome izvješćuju Komisiju.

POGLAVLJE XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 56. Stavljanje izvan snage

1. Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2005 stavlja se izvan snage.
2. Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VI.

Članak 57. Izmjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97

Uredba Vijeća (EZ) br. 1255/97 mijenja se kako slijedi:

U članku 3. dodaje se sljedeća točka:

- „(e) biti opremljene za vrste i kategorije životinja koje smještaju;
- (f) biti dovoljno velike za smještaj pošiljke životinja s najmanje jednog kamiona, uz poštovanje odredaba o veličini raspoloživog prostora iz direktiva Vijeća 2008/119/EZ⁶⁰ i 2008/120/EZ⁶¹.”

U članku 5. dodaje se sljedeća točka:

- „(j) voditi sustav rezervacija u sustavu TRACES koji organizatorima omogućuje da provjere i rezerviraju raspoloživa mjesta.”

Članak 58. Prijelazna odredba

Točka 2. podtočka (e) poglavlja I. Priloga I., poglavlje V. Priloga I., točka 3.1. poglavlja VI. Priloga I. i poglavlje VII. Priloga I. Uredbi Vijeća (EZ) br. 1/2005 nastavljaju se primjenjivati do datuma početka primjene točke 1. podtočke (h) poglavlja I. Priloga I., članaka od 27. do 30. i poglavlja VII. Priloga I. ovoj Uredbi.

Članak 59. Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se nakon proteka dvije godine od datuma njezina stupanja na snagu, osim ako je u stavcima 3. i 4. predviđeno drukčije.
3. Članak 13. stavak 2., točka (d), članak 44. stavak 5., članak 44., točka 10. poglavlja I. Priloga I., točka 2.5. poglavlja II. Priloga I. i točka 3.3. poglavlja V.

⁶⁰ Direktiva Vijeća 2008/119/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta zaštite teladi, SL L 10, 15.1.2009., str. 7.

⁶¹ Direktiva Vijeća 2008/120/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta za zaštitu svinja, SL L 47, 18.2.2009., str. 5.

Priloga I. primjenjuju se nakon proteka tri godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

4. Članak 24. stavci od 1. do 4., članak 51., članci od 27. do 30., poglavlje VII., točka 1. podtočka (h) poglavlja I. Priloga I. i poglavlje VII. Priloga I. primjenjuju se nakon proteka pet godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. *Opći ciljevi*

1.4.2. *Specifični ciljevi*

1.4.3. *Očekivani rezultati i učinak*

1.4.4. *Pokazatelji uspješnosti*

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak**
- 3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva**
 - 3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje*
 - 3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa*
 - 3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode**

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka, izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1/2005

1.2. Predmetna područja politike

Naslov 1.: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- ☐ novo djelovanje
- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁶²
- ✓ produženje postojećeg djelovanja
- ☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Prijedlogom se nastoji poboljšati zaštita životinja tijekom prijevoza, čime se doprinosi njihovoj dobrobiti i održivijoj proizvodnji hrane.

1.4.2. Specifični ciljevi

Specifični cilj br.

Ažuriranje trenutanih uvjeta za prijevoz životinja s obzirom na najnoviji znanstveni i tehnološki napredak kako bi se osigurala viša razina dobrobiti i bolja kvaliteta hrane životinjskog podrijetla.

Doprinos boljoj i usklađenoj provedbi pravila o prijevozu životinja na razini EU-a jačanjem službenih kontrola povezanih sa zaštitom životinja tijekom prijevoza i digitalizacijom cijelog postupka prijevoza životinja kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za subjekte i nadležna tijela.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Naveći očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Specifični cilj br. 1

- skraćeno trajanje putovanja
- bolje usklađen i jedinstven pristup izračunu trajanja putovanja životinja namijenjenih klanju i pet glavnih vrsta životinja iz uzgoja
- povećan raspoloživi prostor
- jasniji i konkretniji uvjeti za različite vrste i kategorije životinja

⁶²

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

- poboljšani uvjeti za prijevoz ranjivih kategorija životinja kao što su gravidne životinje, telad koja nije odbijena od sise ili kokoši nesilice na kraju proizvodnog ciklusa
- poboljšani uvjeti plovila za prijevoz stoke
- vanjska certifikacija usklađenosti izvan granica Unije
- stroži uvjeti za izvoz životinja iz EU-a u treće zemlje
- novi i konkretniji zahtjevi za prijevoz pasa, mačaka i akvatičnih životinja
- jasnija pravila za smanjenje izloženosti životinja ekstremnim temperaturama (tj. vrlo niskim ili iznimno visokim) tijekom prijevoza

Specifični cilj br. 2

- smanjeno narušavanje unutarnjeg tržišta
- modernizacija alata za razmjenu informacija
- digitalizacija cijelog postupka i smanjenje papirologije i administrativnog opterećenja
- usklađen pristup sustavu sankcija i zajedničko poimanje razine ozbiljnosti neusklađenosti
- sustav za praćenje u stvarnom vremenu kojim se osigurava bolji odgovor u slučaju incidenata tijekom prijevoza

1.4.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Specifični cilj br. 1:

- trajanje putovanja
- broj i postotak životinja ozlijeđenih tijekom prijevoza
- broj i postotak životinja sa zdravstvenim i fizičkim problemima (toplinski stres ili pothlađenost, dugotrajna žeđ i glad)
- broj i postotak uginulih životinja po dolasku
- broj prijevoza životinja
- manja neusklađenost

Specifični cilj br. 2:

- upotreba digitalne aplikacije temeljene na sustavu TRACES koja se treba razviti.

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Cilj je prijedloga poboljšati dobrobit životinja i omogućiti uravnoteženu razinu provedbe i usklađenosti. Prijedlogom se ažuriraju pravila o dobrobiti životinja tijekom prijevoza u skladu s najnovijim znanstvenim i tehnološkim napretkom radi poboljšanja dobrobiti životinja i osiguravanja poštenog tržišnog natjecanja za poslovne subjekte. Sustav TRACES dodatno bi se razvio kako bi sve potvrde, ovlaštenja i odobrenja bili u elektroničkom obliku, čime bi se svim nadležnim

tijelima u EU-u omogućio pristup relevantnim podacima za prijevoz životinja. Osim toga, u sustavu TRACES bit će dostupno praćenje cestovnih vozila u stvarnom vremenu kako bi se bolje provjerilo poštuju li se odredbe o trajanju putovanja.

Potreba za financijskim sredstvima počinje 2024. studijom o načinima primjene novih tehnologija i digitalizacije radi olakšavanja provedbe i izvršavanja pravila o dobrobiti životinja tijekom prijevoza. Sljedeće godine bile bi posvećene osmišljavanju i održavanju tih alata.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Od donošenja Uredbe o prijevozu znanost je napredovala, tehnologija omogućuje učinkovitiju provedbu pravila, a građani EU-a posvećuju sve veću pozornost dobrobiti životinja. Države članice često imaju poteškoća s tumačenjem istih odredbi, što često dovodi do različite razine provedbe pravila o prijevozu u državama članicama. Osim toga, države članice donijele su vlastita pravila o dobrobiti kako bi njihovi novi zahtjevi bili u skladu s najnovijim znanstvenim spoznajama. To podrazumijeva poremećaje na unutarnjem tržištu i jednake uvjete za sve dionike.

U kontekstu prijevoza ovim se Prijedlogom uzimaju u obzir najnoviji znanstveni savjeti, pridonosi se trgovini životinjama i hranom životinjskog podrijetla pod jednakim uvjetima te poboljšava dobrobit stoke u cijelom EU-u. Unutarnje bi se tržište poboljšalo, a visoke vrijednosti EU-a u pogledu dobrobiti životinja lakše bi se promicale na globalnoj razini.

- 1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Rezultati provjere primjerenosti (evaluacije) zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja upućuju na to da se u važećoj uredbi ne uzimaju u potpunosti u obzir znatan napredak u znanosti i tehnologiji, novi društveni trendovi te izazovi u pogledu održivosti. Države članice obuhvatile su te neusklađenosti u pogledu znanosti u nacionalnom zakonodavstvu, što je pridonijelo nejednakim uvjetima na razini Unije.

Osim toga, pokazalo se da je postojeća pravila o prijevozu teško provesti i izvršiti, što je dovelo do fragmentirane razine dobrobiti životinja i nejednakih uvjeta na tržištu EU-a.

Razmjene s nadležnim tijelima država članica i različitim dionicima, rezultati revizija Komisije i bolje prakse koje su utvrdili nacionalni stručnjaci ukazuju na potrebu za jasnijim pravilima i odgovornostima kako bi se omogućila usklađena provedba i primjena u cijeloj Uniji.

- 1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Uredba će biti dio potprograma za hranu u okviru Programa jedinstvenog tržišta i u sinergiji sa zajedničkom poljoprivrednom politikom. Iako će se ovim Prijedlogom nastojati promicati dobrobit životinja s pomoću potražnje potrošača, u okviru zajedničke poljoprivredne politike postoje razni instrumenti za poboljšanje dobrobiti životinja koje se koriste za proizvodnju hrane putem subvencija proizvođačima

(ekološki programi, mjere ruralnog razvoja u području dobrobiti životinja, ulaganja, osposobljavanje, savjetodavne usluge, sustavi kvalitete itd.).

1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

Troškovi će se financirati iz potprograma za hranu u okviru Programa jedinstvenog tržišta jer ciljevi ove Uredbe doprinose jednom od ključnih ciljeva programa, tj. održivoj i otpornoj proizvodnji hrane, kao i ciljevima strategije EU-a „od polja do stola”.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☐ Ograničeno trajanje

- ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

✓ Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od 2024. do 2027.,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna⁶³

✓ Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- ✓ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ✓ putem izvršnih agencija

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

[...]
[...]

⁶³

Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Uredba sadržava odredbe o prikupljanju podataka i godišnjih pokazatelja dobrobiti životinja.

Uredbom se od država članica i subjekata zahtijeva da unose sve informacije u sustav TRACES, a od nadležnih tijela država članica da na godišnjoj osnovi dostavljaju Komisiji podatke u svrhe praćenja i evaluacije.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

U skladu s izjavom o upravljanju Europske komisije, Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane (SANTE) djeluje u skladu s primjenjivim zakonima i propisima na otvoren i transparentan način te ispunjava očekivanu visoku razinu profesionalnih i etičkih standarda.

Mjere za poboljšanje zaštite životinja tijekom prijevoza provodit će se izravnim upravljanjem, primjenjujući načine provedbe predviđene Financijskom uredbom: izravno upravljanje omogućuje uspostavu sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava/ugovora s korisnicima/ugovarateljima koji su izravno uključeni u aktivnosti kojima se provode politike Unije. Komisija osigurava izravno praćenje rezultata djelovanja koja se financiraju. Načini plaćanja financiranih djelovanja prilagodit će se rizicima koji se odnose na financijske transakcije.

Kako bi se osigurala djelotvornost, učinkovitost i ekonomičnost kontrola Komisije, strategija kontrola usmjerit će se na ravnotežu *ex ante* i *ex post* provjera i usredotočiti na tri ključne faze provedbe bespovratnih sredstava/ugovora, u skladu s Financijskom uredbom:

- odabir prijedloga/ponuda koji odgovaraju političkim ciljevima Uredbe,
- operativne kontrole, praćenje i *ex ante* kontrole koje obuhvaćaju provedbu projekta, javnu nabavu, pretfinanciranje, međuplaćanja i završna plaćanja,
- *ex post* kontrole na lokacijama korisnika također će se provoditi, obično na uzorku transakcija odabranom na temelju rizika iz razloga učinkovitosti.

Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane (GU SANTE) podliježe administrativnim kontrolama, uključujući proračunski nadzor, godišnja izvješća Europskog revizorskog suda i Službe Komisije za unutarnju reviziju, godišnje davanje razrješnice za izvršenje proračuna EU-a i moguće istrage koje provodi OLAF kako bi se osigurala pravilna upotreba dodijeljenih sredstava.

U skladu s okvirom Komisije za unutarnju kontrolu⁶⁴, GU SANTE izradio je strategiju unutarnje kontrole usmjerenu na financijsko upravljanje i njegovu usklađenost s Financijskom uredbom, posebno u pogledu pet ciljeva kontrole⁶⁵ te

⁶⁴ C(2017) 2373 od 19.4.2017.

⁶⁵ Prema modelu COSO, prihvaćenom u sklopu Komisijina okvira za unutarnju kontrolu u najnovijoj verziji: C(2017) 2373 od 19. travnja 2017. 3 Komunikacija Komisiji o reviziji okvira unutarnje kontrole

glavnih načela troškovno učinkovitih i djelotvornih kontrola i mjera za suzbijanje prijevara. Strategija je dokument koji se stalno ažurira i koji donosi Upravni odbor GU-a SANTE.

Direktor GU-a SANTE zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu (RMIC) odgovoran je za koordinaciju izrade, ažuriranja i priopćavanja strategije kontrole svim relevantnim zaposlenicima. U tu svrhu direktor svake godine pokreće godišnju procjenu sustava unutarnje kontrole koja se uzima u obzir u godišnjem izvješću o radu GU-a SANTE.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Upravljanje rizicima u potpunosti je uključeno u ciklus planiranja i kontrole GU-a SANTE. Najvažniji rizici utvrđuju se u godišnjoj procjeni rizika. Naglasak je na izloženosti preostalom riziku uzimajući u obzir sve mjere ublažavanja rizika koje su već poduzete. Postupak završava raspravama na razini višeg rukovodstva kojima predsjedava glavni direktor. O takozvanim „kritičnim rizicima” i akcijskom planu za njihovo smanjenje na prihvatljivu razinu izvješćuje se povjerenik. Kako bi se pratila provedba akcijskih planova, priprema se izvješće o napretku koje se dostavlja povjereniku u sklopu izvješća na sredini provedbenog razdoblja.

GU SANTE uključio je upravljanje rizicima u svoje postupke izvršenja proračuna. Mogući rizici, pitanja ili problemi utvrđuju se u svakom koraku postupka financijskog upravljanja.

Provedba nove Uredbe usmjerena je na dodjelu ugovora o javnoj nabavi te na dodjelu bespovratnih sredstava za posebne aktivnosti i organizacije.

Ugovori o javnoj nabavi uglavnom će se sklapati u područjima kao što je razvoj proizvoda informacijske tehnologije te s njima povezana potpora i studije.

Glavni su rizici sljedeći:

- rizik da se ciljevi Uredbe ne postignu u potpunosti zbog nedostatnog uvođenja ili nedostatne kvalitete/kašnjenja u provedbi odabranih projekata ili ugovora;

rizik od neučinkovite ili neekonomične upotrebe dodijeljenih sredstava, za bespovratna sredstva (složenost pravila financiranja) i za javnu nabavu (ograničen broj gospodarskih subjekata s potrebnim specijalističkim znanjem, što dovodi do nedovoljnih mogućnosti za usporedbu cjenovnih ponuda u nekim sektorima);

- rizik za ugled Komisije ako se otkriju prijevare ili kriminalne aktivnosti; sustavi unutarnje kontrole trećih strana pružaju samo djelomično jamstvo jer ugovaratelji i korisnici imaju vlastiti sustav kontrole.

Komisija je uspostavila unutarnje postupke kojima se nastoje obuhvatiti navedeni rizici. Unutarnji postupci u potpunosti su u skladu s Financijskom uredbom i uključuju mjere za borbu protiv prijevara i razmatranje troškova i koristi. U tom okviru Komisija nastavlja istraživati mogućnosti za poboljšanje upravljanja i povećanje učinkovitosti. Glavna su obilježja okvira za kontrolu sljedeća:

Kontrole prije i tijekom provedbe projekata:

(C(2017) 2373 od 19. travnja 2017.) kojom se zamjenjuju standardi unutarnje kontrole utvrđeni u SEC(2001)2037 i revidirani dokumentom SEC(2007)1341.

• Bit će uspostavljen primjeren sustav upravljanja projektima usmjeren na doprinose projekata i ugovora ciljevima politike, kojim se osigurava sustavna uključenost svih aktera, utvrđuje redovito izvješćivanje o upravljanju projektom dopunjeno provjerama na terenu na pojedinačnoj osnovi, uključujući izvješća o rizicima za više rukovodstvo, i zadržava primjerena proračunska fleksibilnost.

• Upotrebljavaju se predlošci sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovora o uslugama izrađeni u Komisiji. Oni uključuju niz odredbi o kontroli, kao što su potvrde o reviziji, financijska jamstva, revizije na terenu, kao i inspekcije koje provodi OLAF. Pravila kojima se uređuje prihvatljivost troškova pojednostavnjena su, primjerice primjenom jediničnih troškova, jednokratnih iznosa, doprinosa koji nisu povezani s troškovima i drugih mogućnosti iz Financijske uredbe. Time će se smanjiti troškovi kontrola i naglasak staviti na provjere i kontrole u područjima visokog rizika.

• Svi zaposlenici potpisuju kodeks o dobrom ponašanju. Osoblje uključeno u postupak odabira ili u upravljanje sporazumima o bespovratnim sredstvima/ugovorima (također) potpisuje izjavu o nepostojanju sukoba interesa. Osoblje se redovito osposobljava i koristi se mrežama za razmjenu najboljih praksi.

• Tehnička provedba projekta redovito se provjerava dokumentacijskim pregledima na temelju izvješća ugovaratelja i korisnika o tehničkom napretku; osim toga, predviđeni su sastanci s ugovarateljima/korisnicima te posjeti na terenu, ovisno o slučaju.

Kontrole na kraju projekta: ex post revizije provode se na uzorku transakcija radi provjere na terenu prihvatljivosti zahtjeva za povrat troškova. Cilj je tih kontrola spriječiti, otkriti i ispraviti materijalne pogreške povezane sa zakonitošću i pravilnošću financijskih transakcija. Za postizanje visokog učinka kontrole pri odabiru korisnika nad kojima će se provesti revizija može se kombinirati odabir na temelju rizika s nasumičnim uzorkovanjem. Kad god je to moguće, tijekom revizije na licu mjesta posvetit će se pozornost operativnim aspektima.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

U strategijama za unutarnju kontrolu Komisije i GU-a SANTE uzimaju se u obzir glavni čimbenici koji utječu na troškove te naponi koji se već više godina poduzimaju kako bi se smanjili troškovi kontrola, a da se pritom ne ugrozi njihova djelotvornost. Pokazalo se da se postojećim sustavima kontrole mogu spriječiti i/ili otkriti pogreške i/ili nepravilnosti te ispraviti otkrivene pogreške ili nepravilnosti.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti**

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Člankom 325. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) od EU-a i njegovih država članica zahtijeva se suzbijanje prijevара i svih drugih nezakonitih aktivnosti koje mogu utjecati na financijske interese EU-a. U skladu s člankom 317. UFEU-a i člankom 36. Financijske uredbe⁶⁶ Komisija izvršava proračun EU-a u skladu s

⁶⁶ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbi (EU) br. 1296/2013, (EU)

načelima dobrog financijskog upravljanja, primjenjujući djelotvornu i učinkovitu unutarnju kontrolu⁶⁷, koja uključuje sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара i nepravilnosti te daljnje postupanje u vezi s njima.

Kad je riječ o aktivnostima u okviru izravnog upravljanja, Komisija poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala da su financijski interesi Europske unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevара, korupcije i ostalih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se otkriju nepravilnosti, osiguravanjem povrata nepropisno plaćenih iznosa te, prema potrebi, djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama. U tu je svrhu Komisija donijela strategiju za borbu protiv prijevара, koja je posljednji put ažurirana u travnju 2019. (COM(2019) 196), s revidiranim Akcijskim planom iz srpnja 2023. (COM(2023) 405). Glavne uprave i izvršne agencije razvile su i provele vlastite strategije za borbu protiv prijevара na temelju metodologije koju je osigurao OLAF. Te se strategije općenito ažuriraju svake tri godine, a njihova se provedba redovito prati i o njoj se redovito izvješćuje rukovodstvo.

Kad je riječ o izvršenju proračuna u okviru izravnog upravljanja, Komisija provodi i niz mjera:

- odluke, sporazumi i ugovori koji proizlaze iz provedbe Uredbe sadržavat će odredbe kojima se Komisija, uključujući OLAF, i Revizorski sud, izričito ovlašćuju za provedbu revizija, provjera i inspekcija na licu mjesta te osiguravanje povrata nepropisno isplaćenih iznosa i prema potrebi izricanje administrativnih sankcija;
- tijekom evaluacijske faze poziva na podnošenje prijedloga/ponuda, podnositelji zahtjeva i ponuditelji provjeravaju se s obzirom na objavljene kriterije za isključenje na temelju izjava i sustava ranog otkrivanja i isključenja (EDES),
- pravila o prihvatljivosti troškova pojednostavnit će se u skladu s odredbama Financijske uredbe,
- redovito osposobljavanje i informiranje o pitanjima povezanim s prijevarama i nepravilnostima osigurava se cjelokupnom osoblju koje upravlja ugovorima, kao i revizorima i kontrolorima koji na licu mjesta provjeravaju izjave korisnika.

Postupak izgradnje jamstva Dužnosnika za ovjeravanje na osnovi delegiranja temelji se na kapacitetu uspostavljenih sustava kontrole za otkrivanje znatnih i/ili opetovanih nedostataka. Sustavi kontrole obuhvaćaju različite elemente: nadzor i provjeru operacija, *ex ante* provjere, *ex post* kontrole i revizije Službe za unutarnju reviziju i Europskog revizorskog suda, kao i revizije u području zdravlja i hrane koje GU SANTE provodi u državama članicama EU-a i trećim zemljama. Svi uključeni dionici imaju ključnu ulogu u sprečavanju i otkrivanju prijevара.

br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁶⁷

Komunikacija Komisiji o reviziji okvira za unutarnju kontrolu C(2017)2373 donesena 19. travnja 2017. (načelo 8.2.).

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif. ⁶⁸	zemalja EFTA-e ⁶⁹	zemalja kandidatkin ja i potencijalni h kandidata ⁷⁰	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
	03.02.06 – Doprinos visokoj razini zdravlja i dobrobiti ljudi, životinja i bilja	dif.	NE	NE	NE	NE

⁶⁸ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁶⁹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁷⁰ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj 1	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija
---	-------------------	---

GU SANTE			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027. i sljedeće	UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje							
03.02 06 Doprinos visokoj razini zdravlja i dobrobiti ljudi, životinja i bilja	Obveze	(1a)	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Plaćanja	(1b)	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe							
Proračunska linija		(3)	0	0	0	0	0
UKUPNA odobrena sredstva za GU SANTE	Obveze	=1a + 3	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Plaćanja	=1b + 3	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400

○ UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	– 4	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Plaćanja	– 5	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400

OUKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		- 6					
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4 + 6	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Plaćanja	=5 + 6	0,050	0,850	0,490	1,615	2,400

UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Plaćanja	(5)	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)					
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.-6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4 + 6	0,250	0,850	0,800	0,500	2,400
	Plaćanja	=5 + 6	0,050	0,245	0,490	1,615	2,400

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
---	----------	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u prilog [zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027. i sljedeće	UKUPNO
GU SANTE						
○ Ljudski resursi		0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
○ Ostali administrativni rashodi		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO GU SANTE	Odobrena sredstva	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
---	-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027. i sljedeće	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	0,849	1,460	1,980	1,752	6,040
	Plaćanja	0,649	0,855	1,670	2,867	6,040

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			Godina		Godina		Godina		Godina		UKUPNO	
			2024.		2025.		2026.		2027. i sljedeće			
	REZULTATI											
	Type[1]	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 2												
– Rezultat	Studija o načinima primjene novih tehnologija i digitalizacije radi olakšavanja provedbe i izvršavanja pravila o dobrobiti životinja tijekom prijevoza.			0,250								0,250
– Rezultat	Razvoj sustava TRACES					0,800		0,600				1,400
– Rezultat	Održavanje sustava TRACES					0,050		0,200		0,200		0,450
– Rezultat	Razvoj digitalne aplikacije									0,300		0,300
Međuzbroj za posebni cilj br. 2				0,250		0,850		0,800		0,500		2,400
Ukupno				0,250		0,850		0,800		0,500		2,400

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027. i sljedeće	UKUPNO
--	-----------------	-----------------	-----------------	-------------------------------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira					
Ljudski resursi ⁷¹	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
Ostali administrativni rashodi	0	0,000	0,000	0,000	0
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640

<u>Outside HEADING 7[2]</u> višegodišnjeg financijskog okvira					
Ljudski resursi					
Ostali administrativni rashodi					
Međuzbroj Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira					

UKUPNO	0,599	0,610	1,180	1,252	3,640
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode djelomično će se pokriti odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Year 2027 et seqq
O Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)					
	20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	3,5	3,5	6,5	6,5
	20 01 02 03 (delegacije)				
	01 01 01 01 (neizravno istraživanje)				
	01 01 01 11 (izravno istraživanje)				
	Druge proračunske linije (navesti)				
O Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁷²					
	20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)				
	20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)				
XX 01 xx yy zz⁷³	– u sjedištima				
	– u delegacijama				
	01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)				
	01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)				
	Druge proračunske linije (navesti)				
	UKUPNO	3,5	3,5	6,5	6,5

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima djelomično će se pokriti osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Administrator će obavljati sve zadaće koje uključuju odnose s državama članicama, referentnim centrima i dionicima te sve pripreme zakonodavstva.
Vanjsko osoblje	

⁷² UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁷³ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

U prijedlogu/inicijativi:

- ✓ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Operativni troškovi u iznosu od 2400 milijuna EUR u okviru proračunske linije 03.02.06 u razdoblju od 2024. do 2027. pokrit će se unutarnjom preraspodjelom unutar proračunske linije.

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ✓ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N ⁷⁴	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

⁷⁴

Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁷⁵						
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
Članak									

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[...]

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

[...]

⁷⁵

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 7.12.2023.
COM(2023) 770 final

ANNEXES 1 to 6

PRILOZI

Prijedlogu

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka, izmjeni Uredbe
Vijeća (EZ) br. 1255/97 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005**

{SEC(2023) 397 final} - {SWD(2023) 399 final} - {SWD(2023) 401 final} -
{SWD(2023) 402 final}

PRILOG I.

TEHNIČKA PRAVILA ZA KOPNENE ŽIVOTINJE

iz članaka 2., 12., 13., 18., 19., 20., 22., 27., 28., 30., 33., 40., 44. i 47.

POGLAVLJE I. SPOSOBNOST ZA PRIJEVOZ

1. Kopnene životinje ne smatraju se sposobnima za prijevoz:
 - (a) ako su ozlijeđene ili bolesne;
 - (b) ako pokazuju fiziološku slabost ili patološki proces;
 - (c) ako se ne mogu samostalno kretati a da im to ne izazove bol, ili ako se ne mogu kretati bez pomoći;
 - (d) ako pokazuju znakove kaheksije ili ozbiljne dehidracije;
 - (e) ako imaju teške otvorene rane, ili prolapse;
 - (f) ako je riječ o bređim ženkama kod kojih je već prošlo najmanje 80 % očekivanog razdoblja bređosti, ili je riječ o ženkama koje su rodile u prethodnih sedam dana;
 - (g) ako je riječ o novorođenim sisavcima kod kojih pupak još nije posve zarastao;
 - (h) ako je riječ o teladi mlađoj od pet tjedana i težine manje od 50 kg i o prasadi, janjadi ili jarićima mlađim od tri tjedna, osim ako se prevoze na udaljenost manju od 100 km;
 - (i) ako je riječ o psima i mačkama mlađima od 12 tjedana;
 - (j) ako je riječ je o kunićima mlađima od 48 sati.
 - (k) ako je riječ o jelenima s baršunastim ovojem na rogovima.
2. Osim ako ih prati njihova majka, sljedeće životinje ne smatraju se sposobnima za duga putovanja:
 - (a) kopitari, ako su mlađi od četiri mjeseca;
 - (b) prasad, ako je lakša od 10 kg.
3. Odstupajući od točke 1. podtočaka (a) i (b), životinje se mogu smatrati sposobnima za prijevoz kad:
 - (a) su lakše ozlijeđene ili bolesne, a prijevoz im ne bi izazvao dodatnu patnju;
 - (b) se prevoze pod veterinarskim nadzorom radi veterinarskog liječenja ili nakon veterinarskog liječenja ili postavljene dijagnoze, pri čemu se ne izaziva nepotrebna patnja ili zlostavljanje životinja o kojima je riječ;
 - (c) je riječ o životinjama koje su bile podvrgnute veterinarskim kirurškim zahvatima, pod uvjetom da rane ne krvare i da su poduzete mjere kako bi se fizički kontakt s ranom sveo na najmanju moguću mjeru.

Za potrebe točke (a) u slučaju sumnje traži se veterinarski savjet.
4. Neukroćeni kopitari ne smatraju se sposobnima za duga putovanja.

7. Kad se životinje razbole ili ozlijede tijekom prijevoza, moraju se odvojiti od ostalih životinja i dobiti prvu pomoć što prije. Životinjama se mora odmah osigurati odgovarajuća veterinarska skrb, a ako je potrebno, treba ih se žurno zaklati ili usmrtiti na način koji neće izazvati njihovu daljnju patnju.
8. Sedativi se ne smiju primjenjivati kod životinja koje se trebaju prevoziti, osim ako je to nužno da bi se osigurala dobrobit životinja i sigurnost osoblja, i primjenjuju se samo pod veterinarskim nadzorom.
9. Ženke goveđih, ovčjih i kozjih vrsta u razdoblju laktacije uz koje nije njihova mladunčad moraju se musti u razmacima od najviše 12 sati.
10. Psi i mačke smatraju se sposobnima za prijevoz nakon što se podvrgnu potrebnim preventivnim veterinarskim postupcima kojima se sprečavaju bolesti povezane sa stresom i bolesti specifične za određenu vrstu.

POGLAVLJE II.

PRIJEVOZNA SREDSTVA

1. Odredbe za sva prijevozna sredstva i kontejnere

- 1.1. Prijevozna sredstva, kontejneri i njihova oprema moraju se projektirati, izraditi, održavati i njima se mora upravljati tako da se:
 - (a) izbjegne ozljeđivanje i patnja životinja te zajamči njihova sigurnost;
 - (b) životinje zaštite od nepogodnog vremena, ekstremnih temperatura i nepovoljnih promjena klimatskih uvjeta;
 - (c) mogu čistiti i dezinficirati;
 - (d) spriječi bijeg ili ispadanje životinja iz prijevoznog sredstva i osigura da one mogu izdržati stres izazvan kretanjem;
 - (e) osigurava i održava kvaliteta zraka u količini primjerenoj vrstama koje se prevoze;
 - (f) osigura pristup životinjama da se mogu pregledati, nahraniti i da se za njih može skrbiti;
 - (g) osigura podna površina koja sprečava klizanje;
 - (h) osigura podna površina koja na najmanju moguću mjeru svodi istjecanje urina ili fekalija;
 - (i) osigura dovoljno izvora svjetlosti za pregled i za pružanje skrbi životinjama tijekom prijevoza.
- 1.2. Unutar odjeljka za životinje treba osigurati dovoljno prostora, a na svakoj njegovoj razini treba osigurati učinkovito prozračivanje iznad životinja kad su u prirodnom stajaćem ili sjedećem položaju, pri čemu im se ni zbog kojeg razloga ne smije onemogućiti prirodno kretanje.
- 1.3. Divlje životinje mora pratiti sljedeća dokumentacija:
 - (a) izjava u kojoj se navodi da su životinje divlje, plašljive ili opasne;
 - (b) pisane upute o hranjenju, napajanju i svakoj drugoj potrebnj njezi.

- 1.4. Pregrade moraju biti dovoljno čvrste da izdrže težinu životinja. Oprema mora biti projektirana za lako rukovanje.
- 1.5. Prasad lakša od 10 kilograma, janjad lakša od 20 kilograma, telad mlađa od šest mjeseci i ždrjebad mlađa od četiri mjeseca moraju imati stelju ili drugi istovrijedan materijal koji jamči njihovu udobnost primjerenu vrsti životinja, broju životinja koje se prevoze, trajanju putovanja i klimatskim uvjetima. Taj materijal mora osigurati odgovarajuće upijanje urina i fekalija kako bi životinje bile čiste i suhe tijekom cijelog putovanja.
2. **Dopunske odredbe za cestovni ili željeznički prijevoz kopitara, goveda, ovaca, koza i svinja**
 - 2.1. Vozila u kojima se životinje prevoze moraju biti jasno i vidljivo označena tako da ukazuju na prisutnost živih životinja, osim kad se životinje prevoze u kontejnerima koji su označeni u skladu s točkom 4.1.
 - 2.2. Cestovna vozila moraju imati odgovarajuću opremu za utovar i istovar životinja.
 - 2.3. Pri sastavljanju kompozicija vlaka te tijekom svakog drugog kretanja željezničkih vagona moraju se poduzeti sve mjere opreza kako bi se izbjeglo poskakivanje željezničkih vagona u kojima su životinje.
 - 2.4. Ako prijevoz željeznicom traje dulje od 3 sata, mora biti dostupno sredstvo za usmrćivanje prikladno za tu vrstu s pisanim uputama za upotrebu za životinje koje se prevoze i na jeziku koji pratitelji razumiju.
 - 2.5. Vozila za prijevoz mačaka i pasa moraju biti opremljena funkcionalnim senzorima temperature i vlažnosti.
3. **Dodatne odredbe za prijevoz na ro-ro plovilima**
 - 3.1. Prije utovara na plovilo zapovjednik mora provjeriti:
 - (a) da su na zatvorene palube plovila ugrađeni sustavi prisilnog prozračivanja, kao i sustav uzbunjivanja i odgovarajući sekundarni izvor energije u slučaju kvara;
 - (b) da se vozila utovaruju na zatvorene palube samo ako su sustavi prisilnog prozračivanja i sustav uzbunjivanja u ispravnom stanju;
 - (c) da su otvorene palube primjereno zaštićene od morske vode.
 - 3.2. Cestovna vozila i željeznički vagoni mogu se ukrcati na plovila samo ako su opremljeni dovoljnim brojem odgovarajuće projektiranih, postavljenih i održavanih mjesta osiguranja koja omogućuju njihovo sigurno vezanje za plovilo. Cestovna vozila i željeznički vagoni moraju se dobro pričvrstiti za plovilo prije početka putovanja morem kako bi se spriječilo njihovo pomicanje zbog kretanja plovila.
 - 3.3. Zapovjednik osigurava:
 - (a) da se vozila ukrcavaju na način da s obje strane vozila ostane najmanje 1 m praznog prostora;
 - (b) da vozači i pratitelji imaju pristup palubi s vozilom radi provjere i hranjenja životinja i pružanja skrbi.
4. **Dodatne odredbe za prijevoz u kontejnerima**
 - 4.1. Kontejneri u kojima se prevoze životinje moraju biti jasno i vidljivo označeni tako da ukazuju na prisutnost živih životinja i imati znak koji pokazuje gornju stranu kontejnera.

- 4.2. Tijekom prijevoza i rukovanja kontejneri uvijek moraju biti u uspravnom položaju, a jaka poskakivanja ili trešnja moraju se svesti na najmanju mjeru. Kontejneri se moraju pričvrstiti prije početka putovanja kako bi se spriječilo pomicanje s mjesta zbog kretanja prijevoznog sredstva.
- 4.3. Kontejneri teži od 50 kg moraju imati dovoljan broj odgovarajuće projektiranih, pozicioniranih i održavanih sigurnosnih točaka koje omogućuju njihovo čvrsto vezanje za prijevozno sredstvo na koje se utovaruju.

POGLAVLJE III. PRIJEVOZNA PRAKSA

1. Opće odredbe

- 1.1. Posebnu pozornost treba posvetiti potrebama određenih kategorija životinja, na primjer divljih životinja, kako bi se priviknule na oblik prijevoza prije planiranog putovanja.
- 1.2. Kad postupak utovara ili istovara traje dulje od četiri sata, osim za perad, moraju biti raspoloživi odgovarajući prostori i oprema za čuvanje, hranjenje i napajanje životinja izvan prijevoznog sredstva a da ih se pritom ne veže.

2. Utovar i istovar

- 2.1. Prostori i oprema za utovar i istovar, uključujući podne površine, moraju se projektirati, izraditi, održavati i njima se mora upravljati tako da:
- (a) se spriječe ozljede i patnja životinja, svede na najmanju mjeru uznemirenost i tjeskoba životinja tijekom kretanja, i zajamči sigurnost životinja;
 - (b) površine ne budu skliske i da se osigura bočna zaštita kako bi se spriječio bijeg životinja;
 - (c) se mogu lako čistiti i dezinficirati.
- 2.2. Rampe za utovar ne smiju imati kut strmiji od:
- (a) 20 stupnjeva (36,4 % u horizontali) za svinje, telad i konje;
 - (b) 26 stupnjeva i 35 minuta (50 % u horizontali) za ovce, koze i goveda osim teladi.
- Rampe moraju biti opremljene nekliznim podnim oblogama, podnim prečkama i bočnom zaštitom.
- 2.3. Podizne platforme i gornji katovi moraju biti opremljeni sigurnosnim ogradama kako bi se onemogućilo da životinje tijekom utovara i istovara ispadnu ili pobjegnu.
- 2.4. Roba koja se prevozi u istom prijevoznom sredstvu kao i životinje mora se razmjestiti tako da ne izazove patnju životinja.
- 2.5. Tijekom utovara i istovara mora se osigurati odgovarajuća rasvjeta kako životinje ne bi zastajkivale i kako bi osobe koje njima rukuju mogle otkriti moguće probleme u pogledu dobrobiti životinja kao što su hromost, ozljede, klizanje ili pad životinja ili neispravni dijelovi opreme.
- 2.6. Kad se kontejneri natovareni životinjama slažu jedan na drugog u prijevoznom sredstvu, poduzimaju se potrebne mjere opreza:

- (a) da se spriječi, ili kad je riječ o peradi, kunićima ili krznašima, ograniči istjecanje urina i fekalija na životinje koje su smještene ispod njih;
- (b) da se osigura stabilnost kontejnera;
- (c) da se osigura neometano prozračivanje.

3. Rukovanje životinjama

3.1. Zabranjuje se:

- (a) životinje tući ili udarati nogom;
- (b) vršiti pritisak na bilo koji dio tijela na način koji izaziva nepotrebnu patnju životinja;
- (c) pustiti da životinje vise s pomoću mehaničkih sredstava;
- (d) dizati ili vući životinje za noge (osim peradi i kunića), glavu, uši, rogove, rep ili runo;
- (e) upotrebljavati zašiljene štapove ili druge šiljate predmete;
- (f) ometati životinju koja se prevozi ili vodi kroz bilo koji dio u kojem se rukuje životinjama.

3.2. Zabranjuje se upotreba uređaja kojima se primjenjuju električni šokovi kad se životinje kreću u skupini. Dopušta se samo:

- (a) na govedima ili svinjama iznad 80 kg žive mase, i
- (b) kad se životinja odbija kretati bez vidljivih razloga.

Šokovi se ne smiju primijeniti više od dva puta, ne smiju trajati dulje od jedne sekunde i primjenjuju se samo na mišiće stražnjeg dijela tijela.

3.3. Sabirni centri i kontrolne točke osiguravaju opremu za sputavanje životinja kad je to potrebno. Životinje koje nisu navikle biti zavezane trebaju ostati nevezane.

3.4. Životinje ne smiju biti vezane za rogove, što se odnosi i na divljač s rogovima, ili nosne prstene niti im noge smiju biti zajedno vezane. Teladi i psima ne smije se staviti brnjica. Kopitari stariji od osam mjeseci tijekom prijevoza nose ular, osim neukroćenih kopitara.

3.5. Kad je potrebno vezati životinju, konopi, spone ili druga sredstva moraju biti:

- (a) dovoljno jaki da se u normalnim okolnostima prijevoza ne prekinu;
- (b) takvi da životinjama omogućuju da prema potrebi legnu, jedu i piju;
- (c) oblikovani tako da nema opasnosti od gušenja ili ozljeđivanja te da se životinjama omogućí da se brzo oslobode;
- (d) dovoljno dugački i korišteni tako da se kopitarima omogućí da spuste glavu ispod visine hrpta.

3.6. Pri utovaru ili istovaru ptica nastoji se skratiti rukovanje s pticama u obrnutom položaju.

3.7. Ptice i kunići love se, podižu i prenose tako da se uhvate za dvije noge, pri čemu za potporu prsnom košu ptica u kavezu služi podupirač ili noga rukovatelja. U svakoj se ruci mogu prenositi najviše tri ptice.

4. Odvajanje

- 4.1. Životinjama se mora rukovati i prevoziti ih odvojeno kad je riječ o:
- (a) životinjama različitih vrsta;
 - (b) životinjama koje se značajno razlikuju s obzirom na veličinu ili starost;
 - (c) odraslim rasplodnim nerastima ili pastusima;
 - (d) spolno zrelim mužjacima i ženkama;
 - (e) životinjama s rogovima i onima bez rogova;
 - (f) životinjama koje su neprijateljski raspoložene jedne prema drugima;
 - (g) vezanim životinjama i onima koje to nisu.
- 4.2. Podtočke (a), (b), (c) i (e) točke 4.1. ne primjenjuju se kad su životinje uzgajane u zajednici, naviknute su jedne na druge, kad bi odvajanje uzrokovalo tjeskobu, ili kad ženke putuju s mladunčadi koja još sisa.

5. Tijekom prijevoza

- 5.1. Raspoloživi prostor s obzirom na vrste životinja i prijevozna sredstva mora biti u skladu barem s utvrđenim brojkama iz poglavlja VII.
- 5.2. Kopitari se ne prevoze u vozilima s više platformi, osim kad se životinje utovaruju na najnižu platformu, a na gornjoj platformi nema životinja.
- 5.3. Neukroćeni kopitari ne smiju se prevoziti u skupinama većima od četiri životinje.
- 5.4. Mora se osigurati dovoljno prozračivanja kako bi se u potpunosti zadovoljile potrebe životinja, vodeći pritom posebno računa o broju i vrsti životinja koje se trebaju prevoziti i očekivanim vremenskim uvjetima tijekom putovanja. Kontejneri se smještaju na način koji ne izaziva smetnje u prozračivanju.
- 5.5. Životinjama se tijekom prijevoza mora ponuditi voda, hrana i mogućnost odmora primjereno njihovoj vrsti i starosti, u odgovarajućim vremenskim razmacima, a posebno kako je navedeno u poglavlju V.

6. Najmanja vertikalna visina

- 6.1. Za goveda i telad koja nije odbijena od sise najmanja vertikalna visina tijekom prijevoza odgovara sljedećoj formuli:
- $$V = H \times 1,17 + 20,$$
- pri čemu je V = najmanja vertikalna visina, a H = visina hrpta najviše životinje u odjeljku.
- 6.2. Kad je riječ o ovčama, prostor iznad najviše točke najviše životinje mora biti visine najmanje 15 cm u vozilima s mehaničkim prozračivanjem i 30 cm u vozilima s prirodnim prozračivanjem.
- 6.3. Najmanja unutarnja visina odjeljka za kopitare mora biti barem 75 cm viša od visine hrpta najviše životinje.
- 6.4. Visina kontejnera za domaće ptice mora biti takva da krijesta ili glava ne dodiruju strop kad ptice sjede s glavom i vratom u prirodnom položaju ili kad promijene položaj.
- 6.5. Visina kontejnera za kuniće za klanje mora biti takva da mogu sjediti s podignutim ušima.

POGLAVLJE IV.

DODATNE ODREDBE ZA PLOVILA ZA PRIJEVOZ STOKE I KONTEJNERSKA PLOVILA

- 1. **Zahtjevi koji se odnose na gradnju i opremanje plovila za prijevoz stoke****
- 1.1. Čvrstoća ograde obora i palube mora biti primjerena životinjama koje se prevoze. Izračunavanje čvrstoće ograda obora i palube mora tijekom gradnje ili preuređivanja plovila za prijevoz stoke verificirati udruženje za klasifikaciju koje je odobrilo nadležno tijelo.
- 1.2. Odjeljci u kojima će se prevoziti životinje moraju biti opremljeni sustavom prisilnog prozračivanja dovoljnog kapaciteta koji omogućuje da se ukupna količina zraka mijenja kako slijedi:
 - (a) 40 promjena zraka po satu ako je odjeljak u cijelosti zatvoren, a slobodna visina manja ili jednaka visini od 2,30 metra;
 - (b) 30 promjena zraka po satu ako je odjeljak u cijelosti zatvoren, a slobodna visina veća od 2,30 metra;
 - (c) 75 % prethodno navedenog relevantnog kapaciteta ako je odjeljak djelomično zatvoren.
- 1.3. Spremište ili proizvodni kapacitet svježe vode mora biti primjeren tako da zadovolji potrebe za vodom utvrđene u poglavlju VI., vodeći pritom računa o maksimalnom broju i vrsti životinja koje će se prevoziti, kao i maksimalnom trajanju planiranog putovanja.
- 1.4. Sustav svježe vode mora moći trajno opskrbljivati svježom vodom svako područje u kojem je stoka i mora imati na raspolaganju dovoljno posuda kako bi se svim životinjama osigurao lagan i stalan pristup svježoj vodi. Mora biti raspoloživ i zamjenski crpni sustav kako bi se osigurala opskrba vodom u slučaju kvara primarnog crpnog sustava.
- 1.5. Sustav odvodnje mora biti primjerenog kapaciteta za odvođenje tekućine iz obora i s palube u svim uvjetima. Odvodnim jarcima i kanalima tekućina se prikuplja u cisterne ili bunare, od kuda se otpadne vode prazne s pomoću crpki ili izbacivača vode (ejektora). Mora postojati i zamjenski crpni sustav kako bi se osigurao odvod u slučaju kvara primarnog crpnog sustava.
- 1.6. Prostor za stoku, prolazi i rampe do prostora sa stokom moraju biti dovoljno osvijetljeni. Mora postojati i rezervan sustav rasvjete u slučaju kvara na glavnim električnim instalacijama. Mora se osigurati dovoljno prijenosnih izvora svjetlosti kako bi se pratitelju omogućili odgovarajući pregled i skrb o životinjama.
- 1.7. Protupožarni sustav mora biti primjerenost postavljen u svim prostorima u kojima je smještena stoka, a protupožarna oprema u prostorima sa stokom mora biti u skladu s najnovijim normama Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru (SOLAS) koje se odnose na zaštitu od požara, otkrivanje požara i gašenje požara.
- 1.8. Sljedeći se sustavi za stoku moraju opremiti sustavom praćenja, nadzora i uzbunjivanja u kormilarnici:
 - (a) prozračivanje;
 - (b) opskrba svježom vodom i odvodnja;

- (c) rasvjeta;
 - (d) proizvodnja svježe vode ako je potrebno.
- 1.9. Primaran izvor energije mora biti dostatno jak da trajno opskrbljuje sustave za stoku navedene u točkama 1.2., 1.4., 1.5. i 1.6. u uvjetima normalnog rada plovila za prijevoz stoke. Sekundaran izvor energije mora imati dovoljan kapacitet da trajno zamijeni primaran izvor energije u trajanju od tri uzastopna dana.
- 1.10. Plovila za prijevoz stoke opremljena su sredstvima za usmrćivanje prikladnima za vrstu koja se prevozi s pisanim uputama na jeziku koji pratitelji razumiju.
- 2. Opskrba hranom i vodom na plovilima za prijevoz stoke ili kontejnerska plovila za velike životinje.**

Plovila za prijevoz stoke ili kontejnerska plovila za velike životinje moraju od trenutka polaska raspolagati dovoljnom količinom stelje, hrane i vode koja zadovoljava minimalne dnevne zahtjeve za opskrbu hranom i vodom iz tablice 1. za planirano putovanje te zalihi stelje, hrane i vode za najmanje sedam dana.

Tablica

Najmanja dnevna zaliha hrane i vode na plovilima za prijevoz stoke ili kontejnerskim plovilima

Kategorija	Hrana (% žive mase životinja)		Svježa voda (% žive mase životinja)
	Krma	Koncentrirana hrana	
Goveda i kopitari	2	1,6	10
Ovce	2	1,8	
Svinje	—	3	

Krma se može zamijeniti koncentriranom hranom za životinje i obratno. Međutim, valja obratiti dužnu pozornost na potrebe određenih kategorija životinja koje se moraju naviknuti na promjenu hrane s obzirom na njihove metaboličke potrebe.

POGLAVLJE V.

TRAJANJE PUTOVANJA, TEMPERATURE, RAZDOBLJA ODMORA TE UČESTALOST NAPAJANJA I HRANJENJA

- 1. Kopitari, goveda, ovce, koze i svinje**
- 1.1. Pratitelji ili vozači kopitarima osiguravaju hranu i vodu *ad libitum* ili barem u redovitim razmacima od najviše 4,5 sati tijekom razdoblja od 30 minuta dok je

vozilo u mirovanju. Isti režim napajanja i hranjenja primjenjuje se i tijekom prijevoza morem.

- 1.2. Pratitelji ili vozači govedima, ovcama, kozama i svinjama osiguravaju vodu *ad libitum* tijekom putovanja ili razdoblja odmora iz članka 27. Hrana se daje za vrijeme odmora, dok je vozilo u mirovanju i nakon istovara životinja. Isti režim napajanja i hranjenja primjenjuje se i tijekom prijevoza morem.

2. Domaće ptice i kunići koji se prevoze u kontejnerima

- 2.1. Domaćim pticama i kunićima mora biti dostupna odgovarajuća hrana i voda u odgovarajućim količinama.

- 2.2. Maksimalno trajanje putovanja definirano je kako slijedi:

- (a) 12 sati, uključujući vrijeme utovara i istovara za putovanja, među ostalim i ona u klaonicu; ili
- (b) 24 sata za piliće svih vrsta, pod uvjetom da se završi unutar 48 sati nakon valjenja;
- (c) 24 sata za odrasle kuniće za rasplod ako imaju stalan pristup hrani za životinje i hidrataciji;
- (d) 10 sati za kokoši nesilice na kraju proizvodnog ciklusa, uključujući vrijeme utovara i istovara.

- 2.3. Ugodna temperatura osigurava se kako slijedi:

- (a) ako je prognozirana temperatura na mjestu polaska i na mjestu odredišta u trenutku kad se očekuje da će se životinje nalaziti na tim mjestima niža od 10 °C, kunići i domaće ptice, osim kokoši nesilica na kraju proizvodnog ciklusa, prevoze se samo u vozilima koja su zaštićena od djelovanja vjetra.
- (b) kokoši nesilice na kraju proizvodnog ciklusa ne smiju se prevoziti ako se u vozilu ne mogu osigurati temperature od najmanje 15 °C.

3. Psi i mačke

- 3.1. Odrasli psi i mačke koji se prevoze moraju se hraniti u razmacima od najviše 24 sata. Štenci i mačići do šest mjeseci starosti hrane se u razmacima od najviše osam sati. Voda je dostupna *ad libitum* ili u razmacima od najviše četiri sata.

- 3.2. U prijevoznom sredstvu nalaze se pisane upute o hranjenju i napajanju na jeziku koji pratitelj razumije.

- 3.3. Temperature se prilagođavaju u slučaju prijevoza brahiocefaličnih pasmina ili vrsta te pasa i mačaka s izrazito malo ili mnogo dlake, primjerice u slučaju pasmina s gustom poddlakom i onih bezdlakih.

4. Ostale vrste

Vrste koje nisu navedene u točkama od 1. do 3. prevoze se u skladu s pisanim uputama o hranjenju i napajanju vodeći pritom računa o potrebnoj posebnoj skrbi.

POGLAVLJE VI.

DODATNE ODREDBE ZA DUGA PUTOVANJA DOMAĆIH KOPITARA I DOMAĆIH ŽIVOTINJA GOVEĐIH, OVČJIH, KOZJIH I SVINJSKIH VRSTA TE MAČAKA I PASA

1. Krov

Prijevozna sredstva imaju krov svijetle boje i odgovarajuću izolaciju.

2. Pod i stelja

Životinjama se mora osigurati odgovarajuća stelja ili istovrijedan materijal koji im jamči udobnost primjerenu njihovoj vrsti, broju životinja koje se prevoze, trajanju putovanja i vremenskim prilikama. Taj materijal mora osiguravati odgovarajuće upijanje urina i fekalija kako bi životinje ostale čiste i suhe tijekom cijelog putovanja.

3. Hrana

- 3.1. Prijevozno sredstvo opskrbljuje se dovoljnom količinom odgovarajuće hrane za životinje tako da životinje ne pokazuju znakove gladi ili umora. Hrana za životinje mora se zaštititi od vremenskih utjecaja i onečišćivača, kao što su prašina, gorivo, ispušni plinovi, životinjski urin i fekalije.
- 3.2. Ako se životinje moraju hraniti s pomoću posebne opreme, ta se oprema prevozi prijevoznim sredstvom.
- 3.3. Kad se za hranjenje životinja upotrebljava oprema navedena u točki 3.2., ona mora biti oblikovana tako da se prema potrebi pričvršćuje za prijevozno sredstvo kako bi se spriječilo njezino prevrtanje. Kad se prijevozno sredstvo kreće i kad se oprema ne upotrebljava, mora biti smještena odvojeno od životinja.

4. Pregrade

- 4.1. Prijevozno sredstvo mora biti opremljeno pregradama tako da se mogu napraviti odvojeni odjeljci, a da istodobno osiguravaju životinjama slobodan pristup vodi.
- 4.2. Pregrade moraju biti izrađene tako da se mogu postaviti u različite položaje, tako da se veličina odjeljka može prilagoditi posebnim uvjetima, vrsti, veličini i broju životinja.

5. Opskrba vodom za cestovni prijevoz, željeznički prijevoz ili u kontejnerima za velike životinje

- 5.1. Prijevozna sredstva i kontejneri za velike životinje moraju se opremiti zalihom vode koja pratitelju omogućuje da osigura vodu odmah kad se za to tijekom putovanja javi potreba, tako da svaka životinja ima pristup vodi.
- 5.2. Uređaji za vodu moraju biti u ispravnom stanju te primjereno oblikovani i postavljeni za kategorije životinja koje treba napojiti u vozilu.
- 5.3. Ukupan kapacitet spremnika za vodu za svako prijevozno sredstvo mora biti najmanje 1,5 % njegove maksimalne korisne nosivosti. Spremnici za vodu moraju biti oblikovani tako da se mogu isušiti i očistiti nakon svakog putovanja, i moraju biti opremljeni sustavom koji im omogućuje provjeru razine vode. Moraju biti povezani s uređajima za piće u odjeljcima i održavati se u ispravnom stanju.

- 5.4. Odstupanje od točke 5.3. može se primijeniti na kontejnere za velike životinje koji se upotrebljavaju isključivo na plovilima koja se opskrbljuju vodom iz spremnika s vodom na plovilu.
- 6. Sustavi za prozračivanje na cestovnim prijevoznim sredstvima**
- 6.1. Sustavi za prozračivanje na cestovnim prijevoznim sredstvima oblikuju se, izrađuju i održavaju tako da u svakom trenutku tijekom putovanja, neovisno o tome kreće li se prijevozno sredstvo ili miruje, mogu raditi najmanje šest sati.
- 6.2. Sustav za prozračivanje mora moći osigurati ravnomjernu raspodjelu zraka u prijevoznom sredstvu.

POGLAVLJE VII.

RASPOLOŽIVI PROSTOR PRI CESTOVNOM, ŽELJEZNIČKOM ILI POMORSKOM PRIJEVOZU

1. Veličina raspoloživog prostora pri cestovnom, željezničkom ili pomorskom prijevozu, uključujući prijevoz u kontejnerima, izračunava se primjenom sljedeće alometrijske jednadžbe:

$$P = kM^{(2/3)},$$

pri čemu je: P = površina po životinji [m² ili cm² za prijevoz ptica i kunića u kontejnerima], M= živa masa [kg], k= k-vrijednost (za pojedinu vrstu/kategoriju, kako je utvrđeno u tablicama u nastavku).

2. Raspoloživi prostor po životinji [m²] pri cestovnom, željezničkom ili pomorskom prijevozu mora biti u skladu barem sa sljedećim vrijednostima:

	A	B	C	D
Prosječna	Svinje	Kopitari	Goveda	Ovce i koze
živa masa				
[kg]	k = 0,027	k = 0,029	k = 0,034	k = 0,037
25	0,23			0,32
50	0,37	0,40	0,46	0,50
75	0,48	0,52	0,60	0,66
100	0,58	0,63	0,73	0,80
125	0,68	0,73	0,85	
150	0,76	0,82	0,96	
175	0,84	0,91	1,06	
200	0,92	1,00	1,16	
225	1,00	1,08	1,26	
250	1,07	1,16	1,35	
275	1,14	1,23	1,44	
300	1,21	1,31	1,52	

325	1,28	1,38	1,61
350	1,34	1,45	1,69
375	1,40	1,52	1,77
400	1,47	1,59	1,85
450		1,71	2,00
500		1,84	2,14
550		1,96	2,28
600		2,08	2,42
650		2,19	2,55
700		2,30	2,68
750		2,41	2,81
800		2,52	2,93
850			3,05
900			3,17
950			3,29
1000			3,40

3. Raspoloživi prostor po životinji [cm²] za perad i kuniće koji se prevoze u kontejnerima mora biti u skladu barem sa sljedećim vrijednostima:

	E	F
Okvirna	Perad	Kunići
živa masa	k = 290	k = 270
1	290	270
1,5	380	354
2	460	429
2,5	534	497
3	603	562
3,5	669	622
4	731	680
4,5	790	736
5	848	789

4. Kopitari osim neukroćenih konja i kobila sa ždrjebadi prevoze se u pojedinačnim boksovima.

Boks je najmanje 40 cm dulji od duljine kopitara izmjerene od repa do nosa dok je vrat paralelan s tlom, uz dodatnih 50 cm ako je hrana dostupna u mreži za sijeno tijekom prijevoza.

Boks je najmanje 40 cm širi od širine životinje na njezinoj najširoj točki.

PRILOG II.

POSEBNI UVJETI ZA PRIJEVOZ AKVATIČNIH ŽIVOTINJA

Kako je navedeno u člancima 2., 18., 33., 44. i 47.

1. Projektiranje i održavanje prijevoznih sredstava

- 1.1. Prijevozna sredstva i kontejneri koji se koriste za prijevoz akvatičnih životinja primjereni su vrsti, veličini, težini i broju životinja koje će se prevoziti.
- 1.2. Prijevozna sredstva i kontejneri održavaju se u dobrom mehaničkom i strukturnom stanju kako bi se spriječilo oštećenje vozila koje može izravno ili neizravno utjecati na dobrobit akvatičnih životinja koje se prevoze.
- 1.3. U prijevoznim sredstvima i kontejnerima osigurava se odgovarajući protok vode i opreme za oksigenaciju kako bi se odgovorilo na promjene uvjeta tijekom putovanja i potrebe životinja koje se prevoze, što uključuje i zatvaranje ventila u brodovima s bazenima zbog biosigurnosti.
- 1.4. Akvatične životinje moraju biti dostupne za pregled tijekom putovanja kako bi se procijenila njihova dobrobit.
- 1.5. Prijevozna sredstva i kontejneri oblikovani su tako da se omogući pregled i praćenje relevantnih parametara i prema potrebi poduzimanje korektivnih mjera.

2. Rukovanje životinjama

- 2.1. Akvatične životinje ne smiju se dizati za škrge.
- 2.2. Oprema za rukovanje projektira se, izrađuje i održava tako da se tjelesne ozljede svedu na najmanju moguću mjeru.

3. Voda

- 3.1. Osoblje koje rukuje životinjama osigurava kvalitetu vode primjerenu vrstama koje se prevoze i načinu prijevoza.
- 3.2. Osoblje koje rukuje životinjama osigurava praćenje i održavanje unutar granica sljedećih parametara kvalitete vode u skladu sa specifičnim potrebama vrsta tijekom cijelog putovanja:
 - (a) kisika;
 - (b) ugljikova dioksida;
 - (c) razine amonijaka;
 - (d) temperature.

4. Sposobnost za prijevoz

- 4.1. Sposobnost akvatičnih životinja da se nose sa stresom koji uzrokuje prijevoz procjenjuje se na temelju njihova zdravstvenog statusa, prethodnog postupanja s njima i njihove novije povijesti prijevoza.
- 4.2. Glavni su razlozi zbog kojih se utvrđuje da akvatične životinje nisu sposobne za prijevoz sljedeći:
 - (a) klinički znakovi bolesti;
 - (b) teže tjelesne ozljede ili neuobičajeno ponašanje;

- (c) nedavna izloženost stresorima koji negativno utječu na ponašanje ili fiziološko stanje (na primjer ekstremne temperature, kemijska sredstva);
- (d) nedovoljno ili predugo trajanje razdoblja nehranjenja.

5. Postupci utovara i istovara

- 5.1. Osoblje koje rukuje životinjama poduzima potrebne mjere kako ne bi došlo do ozljeda ili nepotrebnog stresa tijekom utovara akvatičnih životinja.
- 5.2. Pri utovaru se ocjenjuje sljedeće:
 - (a) postupak okupljanja životinja prije utovara;
 - (b) neodgovarajuća oprema ili oprema kojom se rukuje na neodgovarajući način;
 - (c) znatne promjene u kvaliteti vode, kao što su različita temperatura ili drugi parametri.
- 5.3. Osoblje koje rukuje životinjama održava gustoću utovara akvatičnih životinja u vozilu i/ili kontejneru unutar odgovarajućih granica, uzimajući u obzir posebne potrebe pojedinih vrsta i dostupne znanstvene podatke.
- 5.4. Radi osiguravanja dobrobiti akvatičnih životinja, utovar obavlja osoblje koje posjeduje znanje i iskustvo u pogledu njihova ponašanja i drugih karakteristika.

6. Tijekom prijevoza

- 6.1. Trebaju se provoditi periodične inspekcijske preglede tijekom prijevoza radi provjere održavanja prihvatljive razine dobrobiti.
- 6.2. Vozači ili pratitelji prate kvalitetu vode i provode potrebne prilagodbe kako bi parametri iz točke 3.2. ostali unutar odgovarajućih granica, uzimajući u obzir potrebe pojedinih vrsta.
- 6.3. Vozači upravljaju vozilom tako da se nekontrolirano kretanje akvatičnih životinja koje može dovesti do stresa i ozljede svede na najmanju moguću mjeru.
- 6.4. U slučaju zdravstvene krize tijekom prijevoza, vozač ili pratitelj aktivira krizni plan.
- 6.5. Ako je tijekom prijevoza potrebno usmrтити akvatične životinje, vozač ili pratitelj moraju biti osposobljeni i sposobni provesti usmrćivanje te prethodno omamiti životinje kako bi sve do posljednjeg trenutka ostale nesvjesne.

7. Postupci istovara

- 7.1. Načela dobrog rukovanja tijekom utovara primjenjuju se i tijekom istovara.
- 7.2. Životinje se nakon dolaska na odredište istovaruju što prije, ali bez žurbe, kako se ne bi ugrozila njihova dobrobit.
- 7.3. Osoblje ostavlja dovoljno vremena za aklimatizaciju nekih vrsta ovisno o njihovim potrebama prije istovara u vodu koja je znatno različite kvalitete (različita temperatura, salinitet, pH).
- 7.4. Osoblje uklanja uginule ili teško ozlijeđene akvatične životinje i usmrćuje ih metodom koja je primjerena vrsti i veličini životinje i koja ne uzrokuje nepotrebnu patnju.

8. Postupci nakon prijevoza

- 8.1. Osoba zadužena za prihvāt akvatičnih životinja pomno ih promatra tijekom razdoblja nakon prijevoza i vodi odgovarajuću evidenciju.

- 8.2. Akvatične životinje koje pokazuju neuobičajene kliničke znakove izoliraju se i daju na pregled veterinaru, koji može preporučiti liječenje, ili usmrćuju metodom koja je prikladna za vrstu i veličinu životinje i koja ne uzrokuje nepotrebnu patnju.
- 8.3. Osoblje procjenjuje značajne probleme povezane s prijevozom i poduzima mjere ublažavanja kako se ne bi ponavljali.

PRILOG III.

Predlošci iz članka 14., 15., 16., 20., 25., 32., 38. i 47.

1. PREDLOŽAK DNEVNIKA PUTA ZA SVA DUGA PUTOVANJA I ZA KRATKA PUTOVANJA DO ODREDIŠTA U TREĆOJ ZEMLJI

ODJELJAK 1. – PLANIRANJE			
1. ORGANIZATOR⁽¹⁾			
1.1. Broj ovlaštenja organizatora			
1.2. Ime i adresa		1.3. Ime osobe odgovorne za putovanje	
1.4. Telefon		1.5. E-adresa	
2. PRIJEVOZNIK (PRIJEVOZNICI)⁽¹⁾			
<u>2.1. Cestovni prijevoz</u> Ime Ime odgovorne osobe Adresa Telefon E-pošta Broj ovlaštenja	<u>2.2. Pomorski prijevoz</u> Ime Ime odgovorne osobe Adresa Telefon E-pošta Broj ovlaštenja	<u>2.3. Željeznički prijevoz</u> Ime Ime odgovorne osobe Adresa Telefon E-pošta Broj ovlaštenja	<u>2.4. Zračni prijevoz</u> Ime Ime odgovorne osobe Adresa Telefon E-pošta Broj ovlaštenja
3. PLAN PUTA⁽¹⁾			
3.1. Mjesto i zemlja POLASKA		3.4. Mjesto i zemlja ODREDIŠTA	
3.2. Datum		3.5. Datum	
3.3. Vrijeme		3.6. Vrijeme	
3.7. Ukupno očekivano trajanje (sati/dani)	3.8. Vrste/broj	3.9. Kategorije/broj	
		Životinje koje nisu odbijene od sise Masa:	

		Starost: Gravidne životinje Stadij gravidnosti: Datum inseminacije: Drugo: Ukupan broj životinja	
3.11. Broj/brojevi veterinarske svjedodžbe			
3.12. Procijenjena ukupna masa pošiljke (u kg):			
3.13. Ukupna osigurana površina za pošiljku (u m ²):			
3.14. POPIS PLANIRANIH MJESTA ODMORA, MJESTA PRETOVARA ILI IZLAZNIH TOČKI			
3.14.1. Sabirni centar Adresa Očekivani datum/vrijeme dolaska Trajanje (u satima)	3.14.2. Kontrolna točka Adresa Očekivani datum/vrijeme dolaska Trajanje (u satima)	3.14.3. Izlazna točka Adresa Očekivano vrijeme dolaska Trajanje (u satima)	3.14.4. Promjene vode za prijevoz akvatičnih vrsta
4. IZJAVA ORGANIZATORA			
Ja, organizator, izjavljujem da sam odgovoran za organizaciju prethodno navedenog putovanja i da sam poduzeo odgovarajuće mjere za zaštitu dobrobiti životinja tijekom putovanja u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2023/XX.			
Potvrda organizatora			
5. TIJELO KOJE ODOBRAVA DNEVNIK PUTA ⁽²⁾			
5.1. Naziv i adresa tijela		5.2. Telefon	
5.3. E-pošta		5.4. Službeni pečat	
5.5. Ime i potpis službene osobe			
6. ODLUKA ⁽²⁾			
☐ ODOBRENO		Datum	
☐ ODBIJENO		Datum	Obrazloženje

⁽¹⁾ Ispunjuje organizator.

(2) Ispunjuje nadležno tijelo.

ODJELJAK 2. – MJESTO POLASKA	
1. SKRBNIK U MJESTU POLASKA ⁽³⁾	
1.1. Ime i adresa	1.2. Ime odgovorne osobe
1.3. Telefon	1.4. E-adresa
2. UTOVAR ⁽³⁾	
2.1. Mjesto i država članica/zemlja polaska	2.2. Datum i vrijeme prvog utovara životinja
2.3. Broj utovarenih životinja po vrsti	
2.4. Broj utovarenih životinja po kategoriji: Gravidne životinje Stadij gravidnosti/datum inseminacije Životinje koje nisu odbijene od sise	
2.5. Ukupan broj životinja	
3. IZJAVA SKRBNIKA	
3.1. Ja, skrbnik životinja u mjestu polaska, izjavljujem da sam bio prisutan pri utovaru životinja. Prema mojim saznanjima, navedene su životinje u trenutku utovara bile sposobne za prijevoz, a uređaji i postupci za rukovanje životinjama bili su u skladu s Uredbom (EU) 2023/XX o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka.	
Potvrda skrbnika u mjestu polaska ⁽³⁾	
4. IZJAVA VOZAČA	
4.1. Ja, vozač životinja, izjavljujem da sam bio prisutan pri njihovu utovaru. Prema mojim saznanjima, nijedna od navedenih životinja u trenutku utovara na prijevozno sredstvo nije bila vidljivo nesposobna za prijevoz, a uređaji i postupci za rukovanje životinjama bili su u skladu s Uredbom (EU) 2023/XX o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka.	
Potvrda vozača u mjestu polaska ⁽⁴⁾	

(3) Ispunjuje skrbnik u mjestu polaska.

(4) Ispunjuje vozač.

ODJELJAK 3. – MJESTO ODREDIŠTA	
1. SKRBNIK U MJESTU ODREDIŠTA ⁽⁵⁾	
1.1. Ime i adresa	1.2. Ime odgovorne osobe
1.3. Telefon	1.4. E-adresa

2. VOZAČ/PRATITELJ ⁽⁴⁾		
3. SLUŽBENI VETERINAR (ako je prisutan)⁽⁶⁾		
4. DATUM I VRIJEME DOLASKA⁽⁴⁾⁽⁵⁾		
5. PROVEDENE PROVJERE^{(5),(6)}		
Provjere	Ishod provjera	
	Usklađenost	Neusklađenost
Broj ovlaštenja prijevoznika		
Vozač		
Broj certifikata o osposobljenosti		
Identifikacija prijevoznog sredstva		
Raspoloživi prostor Prosječna veličina prostora/životinja u m ²		
Evidencija dnevnika puta i rokovi putovanja		
5. POKAZATELJI⁽⁴⁾⁽⁵⁾		
5.1. Ukupni broj životinja	5.3. Ukupni broj ozlijeđenih životinja tijekom prijevoza	
5.2. Ukupni broj uginulih životinja pri dolasku	5.4. Uočeni stres zbog vrućine ili hladnoće, glad ili žeđ Da/ne	
6. IZJAVA SKRBNIKA		
Ja, skrbnik životinja na mjestu odredišta, izjavljujem da sam provjerio ovu pošiljku životinja. Prema mojim saznanjima, u trenutku provjere zabilježeni su prethodno navedeni nalazi.		
Potvrda skrbnika u mjestu polaska ⁽⁵⁾		
7. IZJAVA VOZAČA		
Ja, vozač životinja, izjavljujem da sam bio prisutan pri istovaru životinja. Slažem se s rezultatima procjene stanja životinja koji su zabilježeni u ovom odjeljku dnevnika puta.		
Potvrda vozača u mjestu polaska ⁽⁴⁾		

⁽⁵⁾ Ispunjuje skrbnik u mjestu odredišta.

⁽⁶⁾ Ispunjuje službeni veterinar ako je prisutan na licu mjesta.

ODJELJAK 4. – IZJAVA PRIJEVOZNIKA ⁽⁴⁾				
Stvarni itinerar – mjesta odmora, pretovara ili izlazne točke				
Mjesto i adresa	Dolazak	Polazak	Trajanje	Razlog

	Datum	Vrijeme	Datum	Vrijeme	zaustavljanja	

ODJELJAK 5. – IZVJEŠĆE O ODSUPANJU ^{(4),(5),(6)}	
<i>Popunjavaju vozači/pratitelji, skrbnici ili službeni veterinari – moguće je izvješćivanje o više odstupanja</i>	
1. Ime, funkcija i adresa PODNOSITELJA IZVJEŠĆA	
2. Mjesto i država članica gdje je uočeno odstupanje	3. Datum i vrijeme uočenog odstupanja
4. VRSTA ODSUPANJA u skladu s Uredbom (EU) 2023/XX	
4.1. Sposobnost za prijevoz (1) 4.1.2. Hrome životinje koje se ne mogu samostalno kretati 4.1.3. Ozlijeđene životinje 4.1.4. Gravidne životinje kod kojih je prošlo više od 80 % razdoblja gravidnosti 4.1.5. Novorođene životinje kod kojih pupak još nije posve zarastao 4.1.6. Prasad mlađa od tri tjedna 4.1.7. Janjad mlađa od deset dana 4.1.8. Telad mlađa od pet tjedana koja nije odbijena od sise 4.1.9. Telad koja nije odbijena od sise težine manje od 50 kg 4.1.10. Psi i mačke mlađi od 12 tjedana 4.1.11. Jeleni s baršunastim ovojem na rogovima 4.1.12. Drugo (navesti)	
4.2. Prijevozna sredstva	
4.3. Prijevozna praksa	
4.4. Vremensko ograničenje putovanja	
4.5. Razdoblja odmora	
4.6. Raspoloživi prostor	

4.7. Ovlaštenje prijevoznika
4.8. Certifikat o osposobljenosti vozača
4.9. Evidencija dnevnika puta
4.10. Dodatne odredbe za duga putovanja
4.10. Drugo
4.11. Napomene:
5. Izjavljujem da sam provjerio pošiljku prethodno navedenih životinja i utvrdio odstupanja navedena u ovom izvješću koja se odnose na pridržavanje odredaba Uredbe (EU) 2023/XX o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka.
7. Potvrda izjavitelja

2. PREDLOŽAK DNEVNIKA PUTA ZA KRATKA PUTOVANJA

DNEVNIK PUTA ZA KRATKA PUTOVANJA			
1. ORGANIZATOR			
1.1. Ime i adresa ^(a) ^(b)		1.2. Ime osobe odgovorne za putovanje	
1.3. Telefon		1.4. E-adresa	
2. PRIJEVOZNIK (PRIJEVOZNICI)			
<u>2.1. Cestovni prijevoz</u>	<u>2.2. Pomorski prijevoz</u>	<u>2.3. Željeznički prijevoz</u>	<u>2.4. Zračni prijevoz</u>
Ime	Ime	Ime	Ime
Ime odgovorne osobe	Ime odgovorne osobe	Ime odgovorne osobe	Ime odgovorne osobe
Adresa	Adresa	Adresa	Adresa
Telefon	Telefon	Telefon	Telefon
E-pošta	E-pošta	E-pošta	E-pošta
Broj ovlaštenja	Broj ovlaštenja	Broj ovlaštenja	Broj ovlaštenja
3. PLAN PUTA			
3.1. Mjesto i zemlja POLASKA		3.4. Mjesto i zemlja ODREDIŠTA	
		☐ Klaonica ☐ Drugo	
3.2. Datum		3.5. Datum	
3.3. Vrijeme		3.6. Vrijeme	

3.7. Ukupno očekivano trajanje (sati)	3.8. Vrste/broj	3.9. Kategorije/broj
		Životinje koje nisu odbijene od sise
		Masa:
		Starost:
		Gravidne životinje
		Stadij gravidnosti:
		Datum inseminacije:
		Drugo:
		Ukupan broj životinja
3.11. Broj/brojevi veterinarske svjedodžbe		
3.12. Procijenjena ukupna masa pošiljke (u kg):		
3.13. Ukupna osigurana površina za pošiljku (u m ²):		
4. IZJAVA ORGANIZATORA		
Ja, organizator, izjavljujem da sam odgovoran za organizaciju prethodno navedenog putovanja i da sam pripremio odgovarajuća rješenja za zaštitu dobrobiti životinja tijekom cijelog putovanja u skladu s Uredbom (EU) 2023/XX.		
Potvrda organizatora		

PRILOG IV.

Predložak potvrde iz članaka 32. i 47.

Potvrda o prihvaćanju dokumentacije za prijevoz životinja u treću zemlju			
1. Tijelo koje potpisuje potvrdu (naziv nadležnog tijela i zemlja):			
Identifikacijska oznaka prijevoznog sredstva			
Zemlja odobrenja/obnove odobrenja;		Datum odobrenja/obnove odobrenja:	
Ime zapovjednika broda/vozača:		Broj certifikata o odobrenju:	
2. Polazište i odredište			
2.1. Izlazna točka i zemlja POLASKA:		2.2. Mjesto i zemlja ODREDIŠTA:	
2.1.1. Datum	2.1.2. Vrijeme	2.2.1. Datum	2.2.1. Vrijeme
2.1.3. Vrste i kategorije		2.1.4. Broj životinja po vrsti	
3. Potvrda Dolje potpisani službeni veterinar nadležnog tijela u odredišnoj pomorskoj luci izjavljuje da dokumentacija koju je dostavio organizator iz EU-a, uključujući posebno: – predložak certifikata o zdravlju životinja koji se namjerava prilagati pošiljkama; – sve dodatne pojedinosti o potvrdama o zdravlju životinja koje će biti navedene u konačnom certifikatu ili certifikatima o zdravlju životinja koji se prilažu pošiljkama (kao što su rezultati testova na određene bolesti, pojedinosti o regiji iz koje životinje potječu); – primjerak uvozne dozvole ako je potrebno; – dokumentaciju u kojoj su navedeni ime izvoznika, ime plovila, luka utovara, odredišna luka, predviđeni datum dolaska u odredišnu luku, broj životinja koje će se prevoziti na plovilu za prijevoz stoke, vrste tih životinja, njihov spol i njihova namjena; osigurava odgovarajuća jamstva u pogledu zdravlja i dobrobiti životinja te ispunjava [uvozne] zahtjeve koji se primjenjuju na uvoz u prethodno navedenu zemlju odredišta.			
4. Tijelo			
4.1. Naziv tijela		4.2. Adresa tijela	
4.3. Telefonski broj tijela		4.4. E-pošta tijela	
4.5. Datum		4.6. Mjesto	

4.8. Pečat

PRILOG V.

Obrasci iz članka 5., 6., 7., 8., 9., 12. i 13.

1. ODJELJAK 1.: OVLAŠTENJE ORGANIZATORA IZ ČLANAKA 5. I 6.

1. OVLAŠTENJE ORGANIZATORA BR. ⁽¹⁾		
2. IDENTIFIKACIJA ORGANIZATORA ⁽²⁾		
2.1. Naziv društva, ako je primjenjivo	2.2. Ime odgovorne osobe	2.2. Adresa
2.3. Grad	2.4. Poštanski broj	2.5. Država članica
2.6. Telefon	2.8. E-pošta	
3. PODRUČJE PRIMJENE OVLAŠTENJA ⁽²⁾		
Vrsta životinja: Kategorije životinja:	Vrsta prijevoza: cestovni – željeznički – pomorski – zračni Prijevoz u: EU – zemlje izvan EU-a	
4. TIJELO KOJE IZDAJE OVLAŠTENJE ⁽¹⁾		
4.1. Naziv i adresa tijela	4.2. Telefon	
4.4. E-pošta	4.5. Službeni pečat	
4.8. Ime i potpis službene osobe		
5. ODLUKA ⁽¹⁾		
5.1. Ovlaštenje		
☐ Dodijeljeno	Datum ovlaštenja	Datum isteka
☐ Odbijeno	Datum	Obrazloženje
☐ Suspendirano	Datum	Obrazloženje
☐ Povučeno	Datum	Obrazloženje
5.2. Odobrenje za prijevoz u zemlje izvan EU-a		
☐ Odobreno	Datum	Datum isteka
Broj certifikata:		Certifikacijsko tijelo:
☐ Suspendirano	Datum	Obrazloženje
☐ Povučeno	Datum	Obrazloženje

⁽¹⁾ Odjeljke 1., 4. i 5. ispunjuje nadležno tijelo.

⁽²⁾ Odjeljke 2. i 3. ispunjuje podnositelj zahtjeva.

2. ODJELJAK 2.: OVLAŠTENJE PRIJEVOZNIKA IZ ČLANAKA 7., 8. I 9.

1. BROJ OVLAŠTENJA PRIJEVOZNIKA ⁽³⁾		TIP 1: NE VRIJEDI ZA DUGA PUTOVANJA
2. IDENTIFIKACIJA PRIJEVOZNIKA ⁽⁴⁾		
2.1. Naziv društva	2.2. Ime odgovorne osobe	2.2. Adresa
2.3. Grad	2.4. Poštanski broj	2.5. Država članica
2.6. Telefon	2.8. E-pošta	
3. PODRUČJE PRIMJENE OVLAŠTENJA ⁽⁴⁾		
Vrsta životinja: Kategorije životinja:		Vrsta prijevoza: cestovni – željeznički – pomorski – zračni
4. TIJELO KOJE IZDAJE OVLAŠTENJE ⁽³⁾		
4.1. Naziv i adresa tijela		4.2. Telefon
4.4. E-pošta		4.5. Službeni pečat
4.8. Ime i potpis službene osobe		
5. ODLUKA ⁽³⁾		
5.1. Ovlaštenje		
☐ Dodijeljeno	Datum ovlaštenja	Datum isteka
☐ Odbijeno	Datum	Obrazloženje
☐ Suspendirano	Datum	Obrazloženje
☐ Povučeno	Datum	Obrazloženje

⁽³⁾Odjeljke 1., 4. i 5. ispunjuje nadležno tijelo.⁽⁴⁾Odjeljke 2. i 3. ispunjuje podnositelj zahtjeva.**3. ODJELJAK 3.: OVLAŠTENJE PRIJEVOZNIKA IZ ČLANAKA 8. I 9.**

1. BROJ OVLAŠTENJA PRIJEVOZNIKA ⁽⁵⁾		TIP 2: VRIJEDI ZA SVE VRSTE PUTOVANJA
2. IDENTIFIKACIJA PRIJEVOZNIKA ⁽⁶⁾		
2.1. Naziv društva	2.2. Ime odgovorne osobe	2.3. Ulica i broj
2.4. Grad	2.5. Poštanski broj	2.6. Država članica
2.7. Telefon	2.8. E-pošta	

3. PODRUČJE PRIMJENE OVLAŠTENJA ⁽⁶⁾		
3.1. Vrsta životinja:	3.3. Vrsta prijevoza: cestovni – željeznički – pomorski – zračni	
3.2. Kategorije životinja:		
4. TIJELO KOJE IZDAJE OVLAŠTENJE ⁽⁵⁾		
4.1. Naziv i adresa tijela	4.2. Telefon	
4.4. E-pošta	4.5. Službeni pečat	
4.8. Ime i potpis službene osobe		
5. ODLUKA ⁽⁵⁾		
5.1. Ovlaštenje		
☐ Dodijeljeno	Datum ovlaštenja	Datum isteka
☐ Odbijeno	Datum	Obrazloženje
☐ Suspendirano	Datum	Obrazloženje
☐ Povučeno	Datum	Obrazloženje

⁽⁵⁾Odjeljke 1., 4. i 5. ispunjuje nadležno tijelo.

⁽⁶⁾Odjeljke 2. i 3. ispunjuje podnositelj zahtjeva.

4. ODJELJAK 4.: CERTIFIKAT O OSPOSOBLJENOSTI VOZAČA, PRATITELJA I OSOBE ODGOVORNE ZA DOBROBIT ŽIVOTINJA IZ ČLANKA 38.⁽⁷⁾

1. IDENTIFIKACIJA VOZAČA/PRATITELJA		
1.1. Prezime (prezimena)		
1.2. Ime (imena)		
1.3. Datum rođenja	1.4. Mjesto i država rođenja	1.5. Državljanstvo
2. TIJELO KOJE IZDAJE CERTIFIKAT		
2.1. Naziv i adresa tijela koje izdaje certifikat		
2.2. Telefon	2.3. E-pošta	
3.4. Ime i potpis službene osobe	3.5. Službeni pečat	
4. PREGLED		
4.1. Ograničenja: Vrste/kategorije životinja		
4.2. Datum pregleda	4.3. Uspješno/neuspješno	
5. OVLAŠTENJE		

☐ Dodijeljeno	Datum ovlaštenja	Datum isteka
☐ Odbijeno	Datum	Obrazloženje
☐ Suspendirano	Datum	Obrazloženje
☐ Povučeno	Datum	Obrazloženje

(7) Ispunjuje nadležno tijelo.

5. ODJELJAK 5.: CERTIFIKAT O ODOBRENJU CESTOVNOG PRIJEVOZNOG SREDSTVA ZA DUGA PUTOVANJA IZ ČLANKA 12.

1. BROJ CERTIFIKATA O ODOBRENJU ⁽⁸⁾		
2. IDENTIFIKACIJA VLASNIKA ⁽⁹⁾		
2.1. Naziv društva	2.2. Ime odgovorne osobe	2.3. Ulica i broj
2.4. Grad	2.5. Poštanski broj	2.6. Država članica/zemlja
2.7. Telefon		2.8. E-pošta
3. IDENTIFIKACIJA VOZILA ⁽⁹⁾		
3.1. Identifikacijski broj vozila		3.2. Broj registarske pločice
3.4. Najveći broj platformi		3.5. Najveća podna površina
3.6. Proizvođač		3.7. Vrste/kategorije za prijevoz
4. TIJELO KOJE IZDAJE OVLAŠTENJE ⁽⁸⁾		
4.1. Naziv i adresa tijela		4.2. Telefon
4.4. E-pošta		4.5. Službeni pečat
5. INSPEKCIJSKI PREGLED PRIJEVOZNOG SREDSTVA ⁽⁸⁾		
Datum:		Tijelo koje obavlja inspekcijski pregled:
Usklađenost prijevoznog sredstva: DA/NE		
6. ODLUKA ⁽⁸⁾		
6.1. Certifikat o odobrenju		
☐ Dodijeljeno	Datum ovlaštenja	Datum isteka
☐ Odbijeno	Datum	Obrazloženje
☐ Suspendirano	Datum	Obrazloženje
☐ Povučeno	Datum	Obrazloženje
6.2. Ograničenja odobrenja		

⁽⁸⁾ Odjeljke 1., 4., 5. i 6. ispunjuje nadležno tijelo.

⁽⁹⁾ Odjeljke 2. i 3. ispunjuje podnositelj zahtjeva.

6. ODJELJAK 6.: CERTIFIKAT O ODOBRENJU PLOVILA ZA PRIJEVOZ STOKE IZ ČLANKA 13.

1. BROJ CERTIFIKATA O ODOBRENJU ⁽¹⁰⁾		
2. IDENTIFIKACIJA VLASNIKA ⁽¹¹⁾		
2.1. Naziv društva	2.2. Ime odgovorne osobe	2.3. Ulica i broj
2.4. Grad	2.5. Poštanski broj	2.6. Država članica/zemlja
2.7. Telefon		2.8. E-pošta
3. IDENTIFIKACIJA PLOVILA ⁽¹¹⁾		
3.1. IMO broj plovila		3.2. Država zastave
3.4. Najveći broj platformi		3.5. Najveća podna površina
3.6. Identifikacijski broj u bazi THETIS		
3.7. Vrste/kategorije za prijevoz		
4. TIJELO KOJE IZDAJE OVLAŠTENJE ⁽¹⁰⁾		
4.1. Naziv i adresa tijela		4.2. Telefon
4.4. E-pošta		4.5. Službeni pečat
5. INSPEKCIJSKI PREGLED PLOVILA ⁽¹¹⁾		
Datum:		Tijelo koje obavlja inspekcijski pregled:
Plovilo je usklađeno: DA/NE		
6. ODLUKA ⁽¹¹⁾		
6.1. Certifikat o odobrenju		
☐ Dodijeljeno	Datum ovlaštenja	Datum isteka
☐ Odbijeno	Datum	Obrazloženje
☐ Suspendirano	Datum	Obrazloženje
☐ Povučeno	Datum	Obrazloženje

⁽¹⁰⁾ Odjeljke 1., 4., 5. i 6. ispunjuje nadležno tijelo.

⁽¹¹⁾ Odjeljke 2. i 3. ispunjuje podnositelj zahtjeva.

PRILOG VI.

Kako je navedeno u članku 56.

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 1/2005

Uredba (EZ) br. 1/2005	Ova Uredba
Članak 1. stavak 1.	Članak 2. stavak 1.
Članak 1. stavak 2.	Članak 2. stavak 2.
Članak 1. stavak 3.	Članak 47.
Članak 1. stavak 4.	Članak 2. stavak 6.
Članak 1. stavak 5.	Članak 2. stavak 3. točke (a) i (b)
Članak 2.	Članak 3.
Članak 3.	Članak 4.
Članak 4.	—
Članak 5. stavak 1.	—
Članak 5. stavak 2.	—
Članak 5. stavak 3. točke (a) i (b)	Članak 14. stavak 3. točke (b) i (d)
Članak 5. stavak 4.	Članak 15.
Članak 6. stavak 1.	Članak 7. stavak 1. i članak 8. stavak 1.
Članak 6. stavak 2.	Članak 9. stavak 5.
Članak 6. stavak 3.	Članak 18. stavak 1.
Članak 6. stavak 4.	Članak 10. i članak 18. stavak 3.
Članak 6. stavak 5.	Članak 18. stavak 3.
Članak 6. stavak 6.	Članak 18. stavak 4.
Članak 6. stavak 7.	—
Članak 6. stavak 9.	Članak 24.
Članak 7.	Članak 110.

Članak 8.	Članci 17., 20. i 25.
Članak 9.	Članak 22.
Članak 10.	Članak 8.
Članak 11. stavci 1. i 3.	Članak 9.
Članak 11. stavak 2.	Članak 24.
Članak 12.	Članak 8. stavak 2.
Članak 13.	Članak 9.
Članak 17.	Članci 10., 22. i 37.
Članak 18.	Članak 12.
Članak 19.	Članak 13.
Članak 20.	Članak 40.
Članak 22.	Članak 23.
Članak 25.	Članci od 42. do 45.
Članak 29.	—
Članak 30. stavak 1.	Članci 47. i 48.
Članak 30. stavak 2.	Članak 13. stavak 8.
Članak 30. stavak 3.	—
Članak 30. stavak 4.	—
Članak 30. stavak 5.	—
Članak 30. stavak 6.	—
Članak 30. stavak 7.	Članak 55.
Članak 30. stavak 8.	—
Članak 31.	Članak 49.
Članak 32.	Članak 54.
Prilog I.	Prilog I.
Prilog II.	Članak 15. i Prilog III.

Prilog III.	Prilog V.
Prilog IV.	Članak 37.
Prilog V.	—
Prilog VI.	Članak 11. stavak 4.